

ВЕЛИКА СРБИЈА

ISSN 1452-9165

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

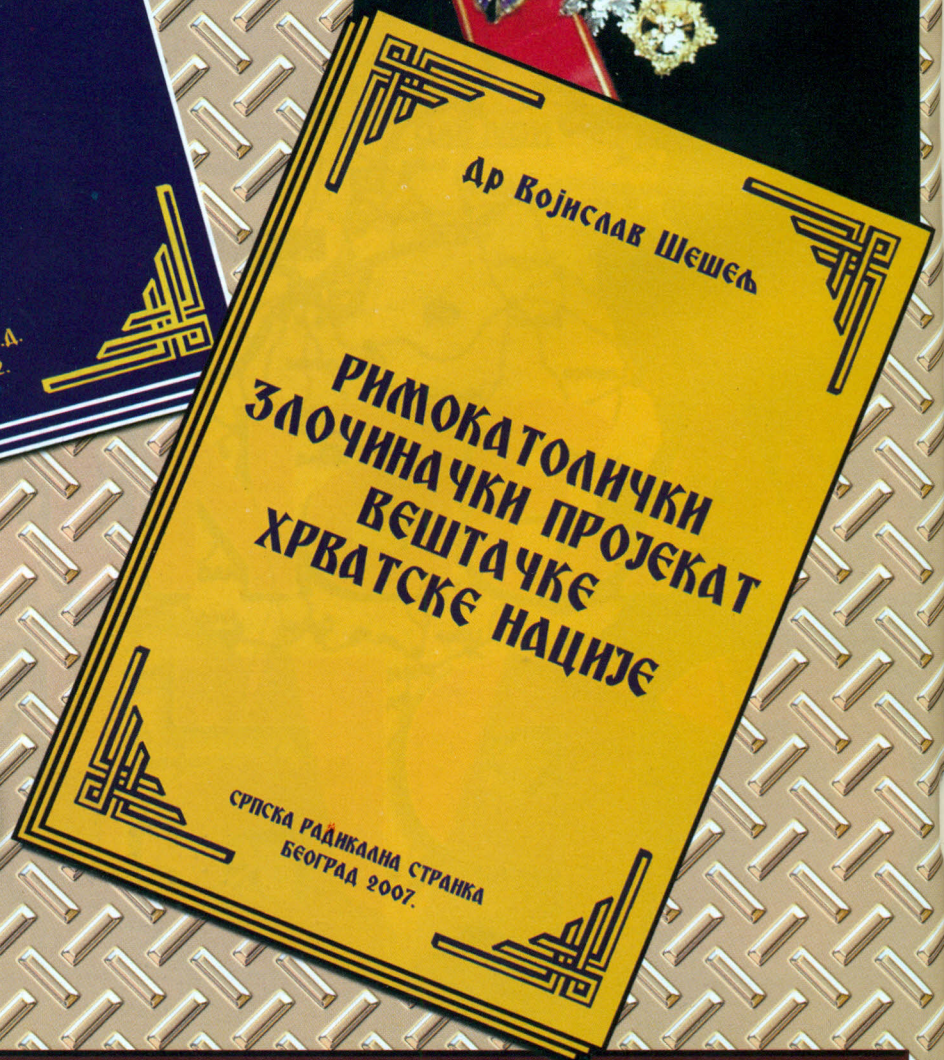
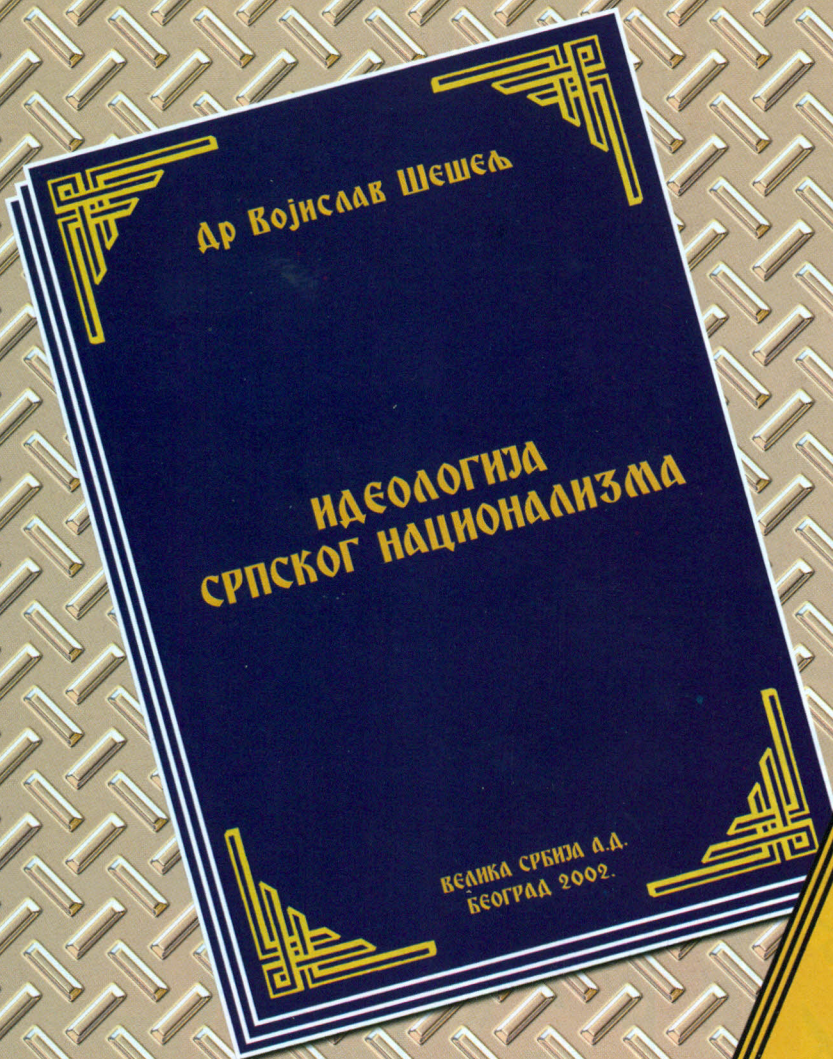
БЕОГРАД, ОКТОБАР 2009. ГОДИНЕ
ГОДИНА XX, БРОЈ 3331

Статут Војводине

РАЗБИЈАЊЕ СРБИЈЕ

ТВРДИ ПОВЕЗ / ЗЛАТОТИСК

Капитална дела проф. др Војислава Шешеља у којима је објављена научна истина о Римокатоличкој цркви и Хрватима, као и права природа, циљеви и морални судови српског национализма.

Оснивач и издавач

Проф. др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник

Елена Божић-Талијан

Заменик главног и одговорног уредника

Марина Томан

Помоћник главног и одговорног уредника

Момир Марковић

Редакција

Иван Нинић, Борис Алексић,
Душан Марић, др Никола Жутић,
Слађан Мијаљевић, мр Дејан Мировић,
мр Александар Мартиновић,
Будимир Ничић, Амџад Мигати,
Огњен Михајловић

Унос текста

Весна Марић, Златија Севић,
Љубинка Божовић, Драгица Томић

Лектура и коректура

Лазар Мацура

Техничко уређење

Северин Поповић

Председник Издавачког савета

Др Ђорђе Николић

Заменик председника Издавачког савета

Др Бранко Надовеза

Издавачки савет

Проф. др Војислав Шешел,
Милорад Мирчић, Гордана Поп-Лазич,
Драган Тодоровић, Мирко Благојевић,
Душко Секулић, Зоран Красић,
Паја Момчилов, Наташа Јовановић,
Горан Цветановић

Штампа

ДОО „Драгић”, Зрењанин
Ђорђа Јоановића 20,
23000, Зрењанин, тел. 023/535-491

Редакција прима пошту на адресу

„Велика Србија”, Трг победе 3,
11080 Земун; рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија” уписане су у
Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под бројем
1104. од 5. јуна 1991. године.

СРП - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
329(497.11)

ВЕЛИКА Србија : новине Српске
радикалне странке / главни и одговорни
уредник Елена Божић Талијан. - Год. 1,
бр. 1 (јул 1990)-

- Београд : Војислав Шешел, 1990)-
(Зрењанин : Драгић). - 30 стр

Месечно

ISBN 1452-9165 = Велика Србија
COBISS.SR-ID 19291650

Одраз

- Правно онанисање Ненада Константиновића

2

Аутономаштво на делу

- Самосталност по српској државности

3

Кројачи граница

- Нећемо дозволити цепање државе

5

Лакрдија

- Режим припрема улазак у НАТО

7

Стоп хашкој тиранији

- Покушај да се Шешелу наметне бранилац

16

Штеточине

- Афера „малина”

22

Кредити и кредитори

- „Европско” задуживање Србије

24

Лажа и паралажа

- Ако Борис лаже конкурс не лаже

30

Вучић у Вашингтону саопштио

- Прво Америка, па онда Србија

33

Сумрак морала

- Како је црногорска АНБ ликвидирала Српску
народну странку и Српску листу

42

Држава на почек

- ММФ матирао Србију

45

„Делтонизам” политике

- Самоубилачка толеранција Србије

48

Интервју – др Милан Булајић

- У име српских жртава нема ко да тужи

53

Правно онанисање Ненада Константиновића (шта је све могуће у постпетооктобарској Србији)

Пише: Елена Божић–Талијан

Ово је пре прича за рубрику „Веровали или не?”. Ја и даље не верујем, иако се мени лично дешава. Неспорна је чињеница да сам поднела оставку на мандат народног посланика. То сам урадила у складу са чланом 102 Устава, чланом 239 Пословника и чланом 88 Закона о избору народних посланика. Како Пословник прописује, доставила сам потписану оставку и Изјаву којом мандат стављам на располагање Српској радикалној странци на чији сам предлог и изабрана за народног посланика. У име странке оставку је предао потпредседник Драган Тодоровић који има председничка овлашћења. Све је урађено у складу са Уставом, Законом и Пословником, али Административни одбор (односно владајућа већина), брутално кршећи Устав, Закон и Пословник, доноси одлуку да не прихвати моју оставку!?

Још је трагичнија чињеница да ми је одузета реч када сам покушала да се обратим Скупштини и скренем пажњу на ово гажење законске процедуре, као и мог субјективног права да одлучим да ли хоћу да будем посланик, и то са образложењем да то не занима Скупштину. А кога би требало да занима ако не занима парламент?

Председник Административног одбора Ненад Константиновић, коме је, очигледно, поверен важан задатак да обмањује јавност, дао је образложење да законска процедура налаже да се оставка лично преда или да Драган Тодоровић има специјално пуномоћје посланика чију оставку предаје. Прво – нигде није прописано да посланик лично предаје оставку. Друго – никакво специјално пуномоћје није потребно јер сам потписала Изјаву којом мандат стављам на располагање странци. Интерна је ствар странке ко ће у њено име да преда оставку, то питање нема никакве везе са Административним одбором, то се решава Статутом странке. Оставку је предао потпредседник Драган Тодоровић који има председничка овлашћења.

Чињеница је да је брутално повређено моје право да одлучим да ли хоћу да будем посланик и да ме, супротно мојој израженој вољи, Демократска странка и владајућа већина приморавају да будем посланик против своје воље. Постала сам талац неограничене самовоље Демократске странке коју у Административном одбору представља Ненад Константиновић.

Не треба заборавити да у Одбору седи још један бисер Демократске странке, Бошко Ристић. То је онај који је председавао Одбором када је у Скупштини било педесетак посланика вишка. Због сукоба у ДОС-у, ДС је тада избацила посланике ДСС-а и заменила их својим посланицима, а Уставни суд наложио враћање посланика ДСС-а, и једно време је Скупштина имала више од 300 посланика. Води се, дакле, мртва трка између ове двојице ко ће у историју парламентаризма да уђе по већој глупости.

Једино што може да се закључи из поступања Одбора (односно владајуће већине) у овом сазиву јесте да су посланици Српске радикалне странке на најгрубљи могући начин дискриминисани, јер се само за наше посланике измишљају нове процедуре које нису прописане ни Уставом, ни Законом, ни Пословником, и само нашим посланицима је ускра-

ћено право које сви други посланици имају. Дозвољено је гажење свих права Српске радикалне странке, а ми чак не можемо ни да покушамо да их заштитимо, нити да тражимо оно што нам према Уставу, Закону и Пословнику припада.

Нова процедура која важи само за посланике Српске радикалне странке измишљена је у фебруару када је Административни одбор требало да донесе одлуку о отетим мандатима Српске радикалне странке. Владајућој већини је било у интересу, било им је политички корисно да погазе изборну вољу грађана, да прекрше Устав, Закон и Пословник и да покраду наше мандате са циљем да ослабе нашу посланичку групу.

Они су тада пронашли начин да легализују крађу Томислава Николића. Тај начин је подразумевао кршење Устава, Закона и Пословника тада и сада, када је у питању ова скандалозна одлука Одбора да не прихвати оставке на мандат народног посланика које смо колегиница Лидија Димитријевић и ја поднеле. Дакле, да би оправдали претходну одлуку из фебруара, којом су легализовали отимачину мандата Српске радикалне странке, они настављају да крше Устав, Закон и Пословник. И ево до чега је довело то кршење законске процедуре, до крајње апсурдне ситуације, до тога да у парламенту седе посланици који су то против своје воље.

Међутим, ма колико невероватно све ово звучало, то заправо није изненађујуће, ако се присетимо како је све кренуло 2000. године, физичким уништавањем Скупштине и институција. Тог истог Ненада Константиновића, иначе оснивача „Отпора”, у Софији су амерички инструктори обучавали да удара у шерпе и пали Скупштину. О том специјалном курсу који су похађали „отпораши” извештавао је Би-Би-Си. „Њујорк тајмс” је писао о енормним новчаним износима који се из америчке владе сливали у џепове припадника „Отпора”. Ова организација се касније „утопила” у Демократску странку.

Они који су 2000. године утемељили и промовисали насиље као модел политичког деловања, који су уништавали и палили Скупштину, данас разарају достојанство ове институције прекрајајући изборну вољу, отимајући мандате.

Њиховој самовољи и осиноности нема краја, само ако је то Демократској странци у интересу, ако је њима политички корисно. Зато је за њих извор задовољства ово правно онанисање којим се спрдају са достојанством Скупштине.

То су исти они коју су ову земљу урушили територијално и економски, створили армију незапослених, сиромашних, ојађених и понижених, којима су на ту муку наметнули и осећај кривице – да су сами криви за то што их је снашло, и довели до потпуног очајања људе који због немоћи секу прсте и убијају се. Али, режим је спреман да жртвује и народ и државу у име утопијског циља – уласка у Европску унију, не постављајући питање шта ће на крају уопште остати, и са чим то на крају намерава да улази, где год то било. То су онај који на развалинама које су од ове земље направили, и на грбачи народа стоје бестидно усправно, обмањујући га, мантрајући о евроутопијском рају.

Имајући у виду све ово, не би требало да ме чуди ситуација у којој ме Демократска странка приморава да будем посланик против своје воље. Не би требало да ме чуди, али ми се утроба преврће, јер је ово Србија данас у којој највиши закон представља самовоља петооктобарских пучиста.

Самосталност по српској државности

Пише: мр Александар Мартиновић

Прошло је годину дана од када је Скупштина АП Војводине усвојила Предлог статута ове српске покрајине. За све то време, Српска радикална странка је доказивала и коначно доказала да је војвођански статут акт који је у највећем делу својих одредаба директно супротан Уставу Републике Србије и позитивним законима који у нашој држави важе. Такође, српски радикали су једина политичка странка у Србији која је јасно и отворено изнела тврдњу да у позадини доношења овог противуставног и сепаратистичког документа стоји нескривена жеља појединих домаћих и страних политичких кругова да се Војводина издвоји из састава Србије и постане, за почетак, федерална јединица, а затим потпуно самостална држава. Наравно, политички противници Српске радикалне странке су, као и увек, најпре тврдили да то што радикали говоре није тачно, да радикали сеју панику у народу, све зарад јефтиних политичких поена, те да је Статут Војводине, са уставног и законског становишта, перфектан акт који грађанима Војводине треба да обезбеди политичку аутономију, економски развој и „бржу интеграцију Војводине, а преко ње и Србије, у Европску унију”. Међутим, данас је и њима самима, изгледа, постало јасно да је ствар са Статутом отишла предалеко, па је недавно, на седници Главног одбора Демократске странке, лично Борис Тадић, после годину дана држања главе у песку, рекао да је недопустиво да се на седам минута путовања од Београда ствара некаква нова држава. Међутим, то је ипак само Борис Тадић чија је странка управо један од главних иницијатора доношења спорног статута. Што се Српске радикалне странке тиче, Предлог статута Војводине ни у ком случају не сме бити потврђен од стране Народне скупштине Републике Србије. Њега би, будући да је супротан Уставу, требало повући из процедуре, а Скупштини Војводине наложити да приступи доношењу новог предлога, овај пут заснованог на Уставу и правном поретку Републике Србије.

Черчиллови мемоари откривају план обнове Аустроугарске

За Српску радикалну странку никада није било спорно да Статут Војводине треба да послужи као правни основ војвођанске парадржавности и да је његов крајњи циљ обнова аустроугарског државног и политичког концепта. Да је ово заиста тачно потврђује низ историјских чињеница. Један од најзначајнијих европских политичара XX века, вишегодишњи британски премијер Винстон Черчил, био је истовремено и најватренији присталица обнове Аустроугарске монархије. У својој петој књизи мемоара из Другог светског рата, *Обруч се сипеже*, за које је добио и Нобелову награду за књижевност, Черчил отворено каже да је разбијање Аустроугарске 1918. године било огромна политичка грешка. По његовом мишљењу, али и мишљењу знатног дела енглеске политичке елите, Аустроугарска је гарантовала мир и стабилност у средњој Европи, док је образовање низа националних држава на њеним развалинама, између осталог и Југославије, довело до бројних турбуленција у европ-

ској политици, економији и култури, што је за крајњу последицу имало избијање Другог светског рата. Као вид својеврсног обнављања црно-жуте монархије, Черчил предлаже стварање тзв. Подунавске Федерације, коју би чиниле Аустрија, Мађарска, Чешка, Словачка, Словенија, Хрватска, Босна и Херцеговина и, што је посебно значајно, Војводина. Пандан Подунавској Федерацији представљала би, по Черчиловој замисли, Балканска Федерација, састављена од Румуније, Бугарске, Албаније и „нечега као Недићева Србија”, дакле Србије у границама пре балканских ратова, без Војводине и Косова и Метохије. Черчил је, иначе, Србе описивао најгорим могућим епитетима. По њему, Гаврило Принцип је био „терориста”, а српски народ „балкански олош, некомпатибилан са тековинама европске цивилизације”. Читајући Черчилове мемоаре, врло лако се може доћи до одговора на питање зашто се Велика Британија у Другом светском рату определила за Тита и партизана, а не за генерала Дражу Михаиловића и његову легалну оружану силу, те зашто је после скоро једног века од нестајања Аустроугарске на дневни ред не само српске, већ и европске политике, дошло тзв. војвођанско питање. Наиме, изјава словеначког политичара Јелка Каџина, известиоца Европског парламента за Србију, да је „потврђивање Статута Војводине у српској скупштини тест демократичности власти у Београду”, јасно говори о томе да је режим Бориса Тадића, преко својих експоната у Војводини, пре свих Бојана Пајтића и Ненада Чанка, апсолутно одговоран за својеврсну интернационализацију Статута, али и правно-политичког статуса Војводине. До које мере је Черчил био привржен својим политичким идејама о Подунавској Федерацији, говори и његов жал због тога што савезничке трупе, пробијајући се кроз Италију 1943-44. године, нису скренуле десно „према Љубљани”, уместо лево према Француској. И Черчилов договор са Стаљином из 1944. године да се западна (енглеско-америчка) и совјетска интересна сфера у послератној Југославији поделе по принципу „фифти – фифти”, иде у прилог тези да се на просторима бивше СФРЈ ништа није дешавало

случајно и спонтано, те да је и Статут Војводине део плана комадања српских земаља и својења Србије на оно што се колоквијално назива „Београдски пашалук”. Черчил је, дакле, ударио темеља обновљене Аустроугарске монархије. На тим темељима наставило се зидање црно-жуте зграде у потоњим деценијама.

Карингтонов план федерализације Србије

Осамдесетих година прошлог века створена је тзв. Радна заједница Алпе–Адриа, регионална организација састављена од Аустрије, Италије и две тадашње југословенске републике: Словеније и Хрватске. Иако замишљена са превасходно економским циљевима поспешивања сарадње у области трговине и туризма, било је на самом почетку јасно да Алпе–Адриа представља зачетак неке нове политичке заједнице, неспојиве са идејом целовите и снажне Југославије. Постојали су снажни покушаји да се у ову организацију увуку и Босна и Херцеговина и Војводина и да се на тај начин повуче јасна линија будућих подела српског етничког простора. Нимало случајно, управо тих година, а пре „јогурт револуције” у Новом Саду 1988. године, тадашње аутономашко војвођанско руководство, на челу са Бошком Крунићем и Живаном Берисављевићем, нудило је отворену политичку сарадњу врхушкама Словеније, Хрватске и Косова у борби против, како се тада говорило, „нарастајућег таласа великосрпског национализма”, оличеног у Слободану Милошевићу и његовој струји у Савезу комуниста Србије.

Свој допринос у разбијању Србије и конституисању војвођанске државе у држави дао је и лорд Карингтон, који је 1991. године председавао Конференцијом о Југославији, са седиштем у Хагу. Његов план за решавање кризе на просторима СФРЈ садржавао је и два анекса. Оба су се односила на Србију, односно на аутономне покрајине у саставу Србије: први анекс тицао се Косова и Метохије, а други Војводине. Анекси су подразумевали обавезу Србије да својим покрајинама обезбеди далеко већи степен аутономије у односу на онај који је био предвиђен Уставом Републике Србије из 1990. године. Заправо, суштина Карингтоновог плана састојала се у идеји да се Србија федерализује и да Косово и Метохија и Војводина буду федералне јединице, које би у перспективи могле постати суверене и независне државе, потпуно одвојене од Србије. Осамнаест година касније такву идеју, бар што се тиче Војводине, заговарају политичке снаге које подржавају противуставни Предлог статута АП Војводине, у првом реду војвођански огранак Демократске странке и Лига социјалдемократа Војводине.

Фалсификовање историјских чињеница

Став Српске радикалне странке о онима који се залажу за Статут Војводине је јасан и недвосмислен: реч је о фалсификаторима историјских чињеница. Ево и зашто. Идеја о

аутономији Срба у ондашњој јужној Угарској, која се налазила у саставу Аустрије, настала је у првој половини XIX века и своју реализацију нашла је у револуцији 1848-49. године. На Мајској скупштини у Сремским Карловцима 1848. године, духовне и политичке перјанице српског народа у јужној Угарској прогласиле су Српско војводство, које је бечки двор званично признао крајем 1849. године у границама Срема, Барање, Бачке и Баната (укључујући и тзв. Тамишки Банат, који се већим делом налазио у данашњој Румунији). Но, Српско војводство није било дугог века. Аустријски цар га је укинуо већ 1860. године. Али и после те фаталне године, идеја о аутономији Срба у Хабсбуршкој монархији била је изузетно снажна, а њени најзначајнији протагонисти били су Светозар Милетић и његов политички наследник Јаша Томић. Смисао њиховог залагања за аутономију Војводине састојао се у одбрани српског народа од губитка националног, верског и културног идентитета у једној туђинској држави, која је на разне начине покушавала да Србе покатоличи или преведе у унију.

Крајем XIX и почетком XX века заговорници српске аутономије у Војводини били су, сви до једног, аутентични српски националисти, за разлику од данашњих аутономаша, који су декларисани противници српске државне и националне идеје. Јаша Томић је 1891. године својој странци дао назив *Српска народна радикална странка*, по узору на Пашићеву *Народну радикалну странку* у Краљевини Србији. Управо је Српска народна радикална странка одиграла кључну улогу у присаједињењу Срема, Барање, Бачке и Баната Србији 1918. године. Тих дана, када је требало да се на развалинама Аустроугарске створи јединствена српска држава, Јаша Томић је изговорио оне чувене речи: да у држави уједињеног српског народа треба одбацили идеју о војвођанској аутономији као „аустријску старудију”. Вођена визијом Јаше Томића, Српска радикална странка је пристала да у новом уставу Републике Србије из 2006. године Војводина задржи статус аутономне покрајине, али само зато да се додатно не усијава политичка атмосфера у Србији, у тренутку када се наша држава бори за свој територијални интегритет у другој својој покрајини, Косову и Метохији. Зато што је национална и државотворна, зато што је води највећи живи српски националиста, др Војислав Шешељ, и зато што је против ових и сличних аустријско-ватиканских старудија.

Потпредседник Српске радикалне странке Милорад Мирчић поручује:

Нећемо дозволити цепање државе

Разговарао: Борис Алексић

Милорад Мирчић, потпредседник СРС-а и први човек радикала у Војводини, упозорава да режим предлогом новог статута ствара федералну јединицу од северне српске покрајине, поклања јој надлежност државе и ствара нове поделе међу Србима. „Онај ко подржава сепаратизам мора да буде светсан своје историјске одговорности. Српска радикална странка неће дозволити даље цепање српске државне територије”, напомиње Мирчић.

Које су суштинске замерке Српске радикалне странке на Предлог статута Аутономне Покрајине Војводине?

Предлог статута није у складу са уставом и са читавим низом других постојећих закона. Када су у питању прерогативи државности, најтипичније је формирање Војвођанске академије наука. Наука је искључиво у надлежности републике, а покрајина не само да намерава тиме да се бави, већ иде корак даље и планира оснивање Академије. То је темељац за државност Војводине, као што је то била тзв. Дуљанска академија за Црну Гору. Предлогом статута чак су предвидели да Војводина има и своја представништва у иностранству. Тумачења да ће Војводина тиме добити трговинска или туристичка представништва нису тачна јер Статут јасно дефинише да су то представништва у иностранству која ће представљати и заступати Војвдину. То је само један међукорак до отварања конзуларних представништва, а сутра и амбасада. Статут суштински треба да одређује и утемељује Војвдину, за почетак као федералну јединицу, а у крајњем случају и као државу.

• Какви су идеолошки и програмски ставови Српске радикалне странке када је у питању статус Војводине?

Аутономна Покрајина Војводина треба да буде у оквирима уставног уређења и државног система Србије и то је нешто што је Српску радикалну странку определило да пружи подршку новом уставу. Међутим, и тада смо истицали да национално питање везано за аутономију Војводине не може да решава једна политичка опција или однос унутар једне политичке коалиције. То је питање које треба да се решава тако што ће се водити рачуна, пре свега, о националним интересима већинског српског народа, али при томе да се има у виду да на овом подручју живи и један велики број националних мањина и етничких група. Ношени ранијим искуствима, историјским дешавањима, наглашавали смо да је Војводина увек била пример како већински српски народ који живи на овим просторима и те како зна да цени и уважава права националних мањина и етничких група. Руководена тим принципом, Српска радикална странка је инсистирала да се у подзаконском акту који се зове Статут јасно регулише све оно шта се односи на права националних мањина и етничких група. Увек смо се залагали и предлагали да се права националних мањина заштите потпуно и по најви-

шим стандардима. Неопходно је да мањине буду примерено заступљене и у покрајинском парламенту. Не из разлога да би Српска радикална странка водила неку политичку кампању или маркетинг, него из разлога што учешће представника националних мањина и етничких група у политичком животу Војводине даје потребну политичку стабилност.

Дефиниција националних мањина је потпуно јасна и Српска радикална странка се жестоко успротивила да се Статутом уведе и дефиниција националне заједнице, већинске или мањинске. У питању је не само обесправљивање већинског српског народа, него и националних мањина. Једно-

„Предлог статута покрајини даје неке прерогативе државности. Такође, супротан је читавом низу постојећих закона, међу којима је и Закон о општинама и градовима. Поменути закон прописује да је главни град Србије Београд, а Статут да је главни град Војводине Нови Сад. Не може једна република да има два главна града”, указује Мирчић.

Статут треба да спроведе политичку самовољу ДС-а

„Један историјски и политички процес не може да буде коначно решен вољом или самовољом једне партије. Сведоци смо континуитета једнопартијског система. Још у време комуниста једна партија је узимала себи за право да решава статусно питање једног дела Србије, односно да решава судбинско питање становништва које тамо живи. Касније су ту идеју преузели социјалисти, а затим и Демократска странка. Сасвим је извесно да иза владајуће коалиције стоји и тај такозвани међународни фактор који инсистира на усвајању овог противуставног акта. Међутим, постоји јасно опредељење међу грађанима не само Војводине, већ и Србије, да је овај акт противуставан и погубан и због тога Предлог Статута не може да буде усвојен у републичком парламенту”, упозорава потпредседник СРС Милорад Мирчић.

ставно, та дефиниција подразумева нешто што би могло да буде предмет и простор даљих политичких манипулација националним мањинама.

- **Како коментаришете чињеницу да је после годину дана од доношења Статута у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, председник Демократске странке Борис Тадић, на седници главног одбора, изјавио да је недопустиво да се на седам минута путовања од Београда ствара некаква нова држава у држави.**

Конкретну изјаву коментаришем као једну врсту специфичног хумора који има трагичне последице и по државу и по нас који живимо у северној српској покрајини. Изјава се односи пре свега на унутарстраначке сукобе Демократске странке, а не на стварну забринутост за погубне последице које овај противуставан акт може произвести. Међутим, не можемо а да не приметимо да и поред политичке моћи и могућности које обезбеђује број посланика, председник Демо-

кратске странке, који је привремено распоређен на функцији председника Републике, мора ипак, поштујући Устав и поштујући првенствено већинско расположење људи који живе у Војводини, да призна да је Српска радикална странка од самог почетка била у праву када је критиковала Статут.

- **Како коментаришете најаве да ће се Законом о преносу надлежности извршити корекција Предлога статута?**

Устав уопште није предвидео неопходност доношења Закона о преносу надлежности, односно закона којим ће одређене надлежности са републичког бити пребачене на покрајински ниво. Устав је прописао једино доношење Статута, а и тај рок је истекао 1. јануара ове године. Пошто се то није десило, предлог који је прошле године, у октобру, изгласао покрајински парламент више не постоји и процедуру његове израде би требало покренути испочетка, али овај пут у складу са Уставом и законима.

Закон је резултат унутаркоалиционог или унутарстраначког договора не би ли се добило на времену, пошто су свесни да је Статут неуставан и супротан многим законима, и да трпи жестоке критике, пре свега Српске радикалне странке. Међутим, не може један такав договор да определи и дефинише Статут Аутономне Покрајине Војводине. Не може унутарстраначки или унутаркоалициони договор да буде нешто што ће дефинисати како ће да функционише територијална аутономија.

Значи, у исту раван стављају Закон о преношењу надлежности са једним подзаконским актом, тако што се тврди да доношењем Закона може да се коригује Статут Аутономне Покрајине Војводине. То је нелогично, али пре свега противзаконито и противуставно. Не може се накнадно вршити корекција акта који је већ усвојен, у овом случају у покрајинском парламенту. Статут може само да се поништи јер је противуставан и није у складу са законом. Након тога треба да се приступи доношењу новог нацрта статута који ће бити у складу са, ако до тада буде усвојен, Законом о преношењу надлежности. То је један редослед и то је процедура која мора да се поштује. Дакле, у питању су два потпуно одвојена процеса.

Ништа од децентрализације

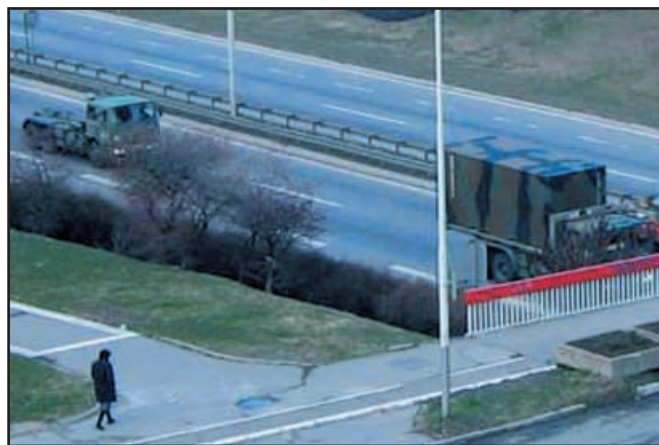
„Српска радикална странка се залаже за стварну децентрализацију, а то свакако није оно што нуди Статут. Није децентрализација пребацивање надлежности, пре свега када су у питању финансије, са републичког на покрајински ниво, већ на ниво локала. Није суштина у томе да се одлучивање пребаци са републичког на покрајински ниво, већ на локалну самоуправу која је најбоље упозната са стварним потребама грађана”, тврди Милорад Мирчић.

Стратегија националне безбедности и Стратегија одбране

Режим припрема улазак у НАТО

Стратегија националне безбедности и Стратегија одбране треба да представљају темељ на коме ће се изградити комплетан систем одбране. Међутим, оба ова документа која је израдила Влада Републике Србије представљају припрему терена за улазак Србије у НАТО. Писана су по упутствима Брисела и Вашингтона. У документима се само декларативно залаже за очување целovitости и територије Косова и Метохије, а заправо се, као кључна, истиче тежња ка евроатлантским интеграцијама. Потпуно је јасно да су те две ствари неспојиве, јер је одрицање од Косова и Метохије услов који су Брисел и Вашингтон поставили за даље напредовање Србије ка неизвесним евроатлантским интеграцијама. Такође, у документима се уопште не помиње државно одређење за војну неутралност које је изгласано скупштинском декларацијом.

Непостојање ове две стратегије, у минулом периоду је нанело огромну штету изградњи потребних капацитета за безбедност и одбрану виталних државних и националних интереса и омогућило да се тзв. реформа Војске Србије спроведе по налозима и интересима САД и НАТО-а, а без икакве контроле и одговорности. Сликвито речено, прављена је кућа од крова – без темеља. Након успостављања постојеће војне организације, која је структурирана по замислима, захтевима и интересима стручњака из САД и НАТО-а, Влада Србије је изашла са предлозима два поменута документа, који само треба да констатују већ учињено и оправдају сврсисходност свега што је урађено у систему одбране последњих десет година. То је, несумњиво, наopak пут, јер Стратегија националне безбедности и Стратегија одбране треба да поставе оквир, да сагледају шта се дешава на безбедносном плану, да предвиде процесе, како на унутрашњем тако и на спољном плану, од којих зависи изградња одговарајућег механизма за повећање степена безбедности и капацитета за одбрану земље, па да на основу тих елемената одреде правце реформе оружаних снага, служби

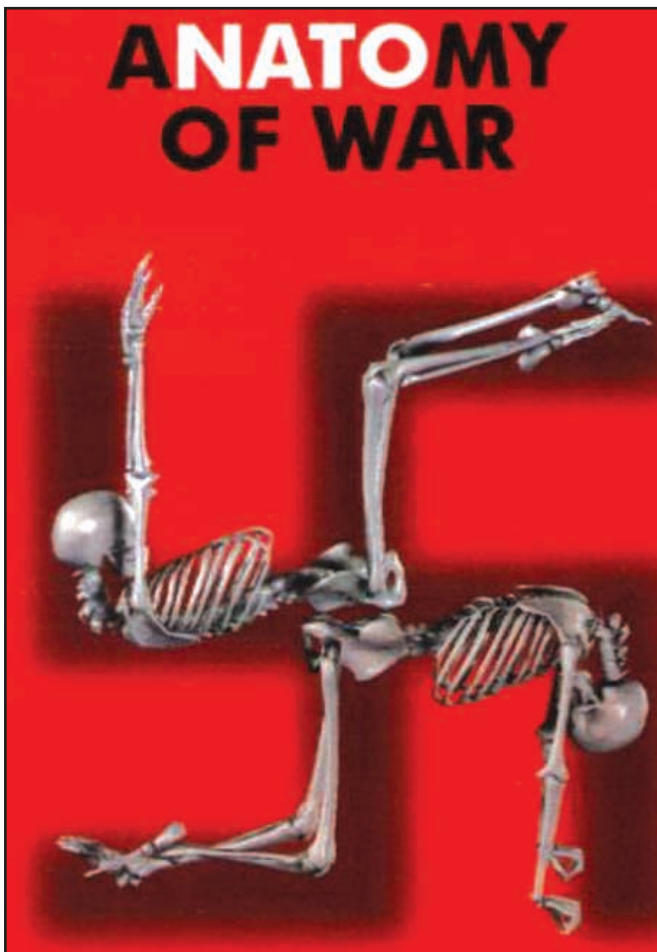
безбедности и осталих организационих делова концепта одбране.

Не треба бити стручњак па схватити да се намерно одуговлачило са доношењем та два документа, јер без њих није постојао законски оквир за оно што је рађено у „реформи“ система одбране. Самим тим није било основе ни за утврђивање одговорности због тешких промашаја, нестручног делања у овој изузетно осетљивој области и потеза који су били директно уперени против интереса грађана и државе. Истовремено, тај вакуум створен недостатком кључних докумената за изградњу и функционисање система одбране је искоришћен да се легализује инострано мешање, диктирање „реформских“ потеза, драстично урушавање могућности земље да заштити свој територијални интегритет. Када је „реформа“, тачније разградња система одбране у интересу САД и НАТО доведена на мање-више жељени ниво, да то је зелено светло да се донесу две важне стратегије.

Одмах треба рећи да оба документа представљају већ виђено. Рађени су по добро знаној НАТО матрици и терминологији. Никако се не може прихватити да су резултат домаће памети и националних и државних потреба и интереса. Документа дају уопштenu слику савремених изазова безбедности и колективних (групних) оквира њиховог решавања. Другим речима, обе стратегије су веома налик многим сличним у другим земљама и пажљиво је вођено рачуна да буду избалансиране између домаћих потреба и НАТО ставова да се не би неке мере замерици и изазвали критике са Запада. Евидентан је недостатак храбрости да се конкретизују и прецизно одреде (сем делимично по питању Косова и Метохије) носиоци угрожавања безбедности и подручја могуће дестабилизације, те да се уместо уопштених фраза понуде конкретна, нашим специфичностима, потребама и могућностима прилагођена решења.

Недостаје визија активног прикључења земље и њеног система одбране савременим безбедносним токовима који су сада у зачетку, али незадрживо напредују с циљем да постану доминантни. Потпуно одсуство макар и наговештаја

да је НАТО превазиђени облик безбедносног (блоковско-хладноратовског) организовања даје снагу закључку да обе стратегије немају ни средњорочан а камоли дугорочан рок трајања, те да ће их процеси изградње нових, од НАТО-а другачијих облика безбедносних аранжмана у мултиполарном међународном поретку, који је скинуо с трона једнополарну америчку НАТО глобалну доминацију, веома брзо обесмислити. Ове стратегије су мешавина актуелне (чак превазиђене) и краткорочне „стратегije”. Показују да се дугорочна решења очекују од других, односно да се догађаји десе па да онда у новим допуњеним документима буду унети. Обе стратегије имају неприхватљив степен везаности и зависности од ставова ЕУ, САД и НАТО-а и зато не могу у пуној мери да изразе изазове безбедности који су најважнији за Србију, а још мање да одреде њихове најзначајније носиоце и понуде решења која ће сачувати територијални интегритет земље и безбедност довести до нивоа перспективне будућности.

С обзиром да оба документа врве од добро познате терминологије која није спорна у глобалним оквирима, није потребно задржавати се на анализи и критици појединости сем у неколико случајева. Када се у Стратегији одбране каже: „Република Србија је спремна да својим ангажовањем у активностима европске безбедносне и одбрамбене политике и учешћем у НАТО програму Партнерство за мир јача сопствену безбедност и да дијалогом и сарадњом допринноси миру и стабилности у региону, јачању добросуседских односа и решавању свих спорних питања мирним путем”, никако није јасно како је то могуће остварити. За НАТО и нама суседне чланице Партнерства за мир, противправно једнострано проглашење независности Косова и Метохије је управо највећи „допринос” стабилности и миру у региону. Жели ли Ср-

бија да допринесе томе, онда ће морати да призна сецесију своје покрајине. Преко НАТО-а и Партнерства за мир Србија нема потребне услове да реши свој највећи безбедносни изазов због тога што јој баш НАТО голом силом отима део територије.

Крајње је погрешна и нетачна тврдња у истом документу да је „смањена могућност директне претње или агресије на Републику Србију јер све земље региона, начелно, теже истим цивилизацијским вредностима и интеграцијама”. Албанија, на пример, не тежи истим цивилизацијским вредностима којима и Србија. Док се Србија залаже за поштовање међународног права и Резолуције 1244 СБ УН, дотле албански званичници отворено заговарају потребу уједињења свих Албанаца, што значи промену међународно признатих граница насилним путем, не поштују поменути резолуцију јер је Тирана признала противправно проглашену „независност” Косова. Албанија годинама врши отворену агресију на Србију, на подручју Косова и Метохије, а аутори Стратегије одбране нас убеђују да Тирана и Београд деле исте цивилизацијске вредности. Страх да се Албанија у поменутиим документима идентификује као чинилац који на најтежи начин угрожава нашу безбедност произилази из изречене оцедне да обе стратегије немају потребну самосталност, већ су прилагођене Вашингтону и Бриселу.

„Република Србија је спремна да својим ангажовањем у активностима безбедносне и одбрамбене политике ЕУ и учешћем у НАТО програму Партнерство за мир јача сопствену безбедност и да, дијалогом и сарадњом, допринноси миру и стабилности у региону, јачању добросуседских односа и решавању свих спорних питања”, закључак је који је изван реалности. Управо НАТО представља чинилац који највише угрожава интегритет и безбедност Србије. Београд већ десет година слепо слуша САД и НАТО у безбедносним, питањима, Србија је у Партнерству за мир, има споразум СОФА са САД и бурну сарадњу с Националном гардом Охајо, па није ни за јоту повећала степен своје безбедности нити ојачала капацитет за одбрану територијалног интегритета. Напротив – „савезник” Србије, НАТО, јој отима део територије – Косово и Метохију.

Да би ове две стратегије имале потребну визију, неопходно је рећи да је НАТО превазиђени модел колективне безбедности, те да савремени безбедносни изазови, исправно дефинисани у оба документа, захтевају другачије моделе њихове превенције и решавања. Србији, требало је рећи, није место у хладноратовском производу – НАТО-у, већ у процесима који ће глобалну, значи националну и регионалну, безбедност изградити на поштовању међународног права, а не на грубој примени силе и гажењу права. Док год НАТО војно штити самопроглашену албанску парадржаву на нашој територији, није пожељно ни оствариво чланство Србије у НАТО-у. То су аутори обе стратегије морали јасно да кажу.

P. V. C.

Споразум између МУП-а Србије и Еулекса

Власт посредно признала тзв. независно Косово

- *Еулекс, који је нелегално на Косову и Метохији, има мандаџ да сprovede Ахтисаријев план и обезбеди инстинкцију изв. независног Косова. Очигледно је да оно ипак Београд договара и потписује с Еулексом посредно договарање и потписивање са изв. независном државом Косово, а тиме и признање ње прогласио право проглашене иворевине. Прихватање Еулекса од стране Србије прерасла у признање шипарске изв. државе Косово. То је цена коју је садашња власт у Србији, по свему судећи, спремна да плати за неизвесно чланство у Европској унији*

Средином септембра 2009. године, разменом писама између МУП-а Србије и Мисије Европске уније на Косову и Метохији (Еулекс), ступио је на снагу технички споразум – Протокол о полицијској сарадњи између Еулекса и МУП-а Србије. Споразум је одмах изазвао различита тумачења, како у Србији тако и међу представницима и дипломатама моћних светских сила. Разлике су се појавиле у тумачењу да ли тај споразум поштује противправно проглашену независност Косова или је заснован на Резолуцији 1244 Савета безбедности УН.

Режим у Србији покушава да представи да је „реч о техничком протоколу који подразумева размену информација ради борбе против организованог криминала“, као и да се „заснива на Резолуцији 1244“.

С друге стране, Питер Фејт, специјални представник Европске уније и међународни цивилни представник на Косову и Метохији, каже да протокол „не повређује суверенитет Косова“, да Ахтисаријев план омогућава Еулексу потписивање оваквих протокола и да ће се „убрзо прећи у другу фазу регионалне сарадње која се тиче царина“ јер царине „постоје само онде где има граница“. Вашингтон је честитао Еулексу „на спровођењу мисије на начин који су одобриле и поделиле власти Републике Косово“ уз напомену да споразум с МУП-ом Србије „у потпуности поштује суверенитет, независност и територијални интегритет Косова“.

Покушај режима да потписивање споразума са Еулексом оправда образложењем да није призната граница између Србије и „независног“ Косова, оштро је критикован на унутрашњем плану. С обзиром да је граница кључни атрибут државности, а споразум између МУП-а Србије и Еулекса утврђује прекограничну сарадњу, Београд је тим споразумом признао постојање границе између Србије и Космета и добровољно потписао успостављање границе која дели територију Србије.

Очигледно је да несугласице у тумачењу значаја тог споразума не произилазе само из могућности различитог тумачења истих формулација, што је и до сада била пракса у међународним документима о Косову и Метохији, већ имају дубљу позадину. Да би се прецизно одговорило на дилеме које су се појавиле по питању потписаног споразума између МУП-а Србије и Еулекса, неопходно је вратити се на почетак те приче – формирање мисије ЕУ, дипломатску борбу за њену легализацију и распоређивање на Косову и Метохији.

Након одбијања Савета безбедности УН да усвоји Ахтисаријев план за решавање коначног статуса Косова као не-

зависне државе са пуним међународним капацитетом, творци независности јужне српске покрајине предвођени САД, су покренули резервну варијанту. Најтежа препрека на путу једностране насилне сецесије је Резолуција 1244 и УНМИК који је задужена за њену реализацију. Да би Косово и Метохија кренуло путем независности нужно је било релативизовати, односно посредно извршити ревизију Резолуције 1244, кад већ није било могуће прогурати нову резолуцију којом би се прогласила и признала нова држава. Тај посао је требало да обави мисија Европске уније – Еулекс, који правни оквир за постојање и деловање има у одбаченом, самим тим и нелегалном Ахтисаријевом плану. Званични Брисел је одобрио слање своје мисије Еулекс на Косово и Метохију дан уочи једностраног проглашења независности јужне српске покрајине 17. фебруара 2008. године. Европска унија је то учинила без одобрења Савета безбедности УН који једини има овлашћења да одлучује о цивилном и војном присуству на Косову и Метохији, које му је Резолуцијом 1244 привремено предато на управљање. Такав потез ЕУ је представљао имплементацију одбаченог Ахтисаријевог плана. Био је то дипломатски маневар САД и ЕУ којим је требало заобићи главну препреку на путу ка независности Косова у виду Резолуције 1244 и Савета безбедности УН, на мала врата увести мисију Еулекс на Косово и Метохију, а маргинализовати и обесмислити УНМИК. Речју, УНМИК на Косову

и Метохији спроводи Резолуцију 1244 која коначан статус покрајине дефинише као „широку аутономију унутар СРЈ”, дакле не предвиђа никакву независност, док Еулекс реализује одбачени Ахтисаријева план који предвиђа да коначан статус Косова буде пуна међународно призната независност.

Дан након одлуке Брисела да заобилажењем УН и директним кршењем Резолуције 1244 и Повеље светске организације пошаље Еулекс на Косово и Метохију, великоалбански сепаратисти су у Приштини прогласили независност, односно „државу” Косово. Актом насилне сецесије, међутим, „држава” Косово није стекла пун међународно-правни капацитет, нити потребан легалитет, јер самопрокламована независност није реализована на једини легалан начин – у Савету безбедности Уједињених нација. Због тога је једнострано проглашена шиптарска парадржава од самог проглашења незаконита и нелегална творевина изван постојећег међународноправног поретка и супротна Повељи Уједињених нација, те нема потребан међународни капацитет да би постојала као пуноправан члан међународне заједнице. Услед недостатка потребног легалитета и пуног међународног капацитета, шиптарска парадржава је стављена под надзор Европске уније, преко мисије Еулекс, и под војни кишобран НАТО-а који је маскиран мандатом КФОР-а. У складу са Ахтисаријевим планом у прелазном периоду тзв. надгледане независности у трајању од 120 дана, УНМИК преноси овлашћења на мисију Еулекс. Иако се за Еулекс тврди да је мисија Европске уније, то није тачно јер је у његовом саставу, поред припадника чланица Уније, и особље из САД, Турске и Хрватске, дакле земаља које нису чланице Уније, али су у НАТО-у. Еулекс је, дакле, заједничка мисија Европске уније и НАТО-а, односно САД.

Мисија Европске уније треба да надгледа и делимично управља покрајином до потпуне предаје надлежности косовским институцијама, односно до пуне независности Косова. Да би оправдао нелегалан чин слања мисије у покрајину, Савет министара Европске уније је саопштио да се покреће мисија владавине права Европске уније на Косову. Мисија ће бити вођена у склопу европске безбедносне и одбрамбене политике. Од самог почетка, међутим, мисији Еулекс недостаје легалитет, односно правни оквир који би задовољио све чланице ЕУ и испоштовао норме важећег међународног права у чијој је основи Повеља УН. Зато је САД и ЕУ било неопходно да покушају да за Еулекс добију било какву подршку и мандат УН.

Такво решење, наравно, није било могуће због противљења Русије. У игру је убачен генерални секретар Уједињених нација, Бан Ки-мун. Вашингтон и Брисел су присилили Бан Ки-муну да у извештај Савету безбедности о раду УНМИК-а, јуна 2008. године, унесе предлог о преобликовању међународног цивилног присуства уз повећање улоге Европске уније. Генерални секретар УН је у извештају пошао од једностраних аката сецесије на Косову и Метохији, односно од недавних и наредних догађаја, како их је назвао. Представљајући предлог о реконфигурацији УНМИК-а, рекао је да су УН заузеле позицију строге неутралности о статусу Косова, али да после проглашења независности Косова и ступања на снагу његовог устава, УНМИК не може ефикасно као раније да испуњава задатке привремене управе. ЕУ ће отуда имати неке повећане оперативне одговорности у домену међународне полиције, правосуђа и царине, у оквиру реконфигурисаног УНМИК-а и у оквиру мандата установљеног Резолуцијом 1244, објаснио је Бан.

Генерални секретар УН је покушао да у свом извештају Савету безбедности обезбеди правни оквир за деловање Еулкса на Косову и Метохији. У тачки 15 извештаја Бан се

позвао на допринос који могу да пруже регионалне организације у подршци напорима УН у одржавању међународног мира и безбедности. С обзиром да је ЕУ регионална организација, то је требало да значи да је ангажовање Уније, односно њене мисије Еулекс, у складу са Повељом УН, легално. Међутим, имајући у виду да Еулекс не делује по Резолуцији 1244, већ по одбаченом Ахтисаријевом плану који директно поништава поменути резолуцију, онда деловање регионалне организације која не поштује резолуције Савета безбедности не може бити у складу са Повељом. Бан Ки-мун се позвао и на спремност ЕУ да игра појачану улогу на Косову и Метохији, која је изражена у закључцима Европског савета од 14. децембра 2007. године.

Тим закључцима је усвојена платформа за координирање независности Косова од стране ЕУ, што значи да ангажовање ЕУ на Косову и Метохији није у складу са Резолуцијом 1244, већ јој је директно супротстављено, зато што резолуција не спомиње никакву могућност независности Косова и Метохије, а ЕУ управо координира независност јужне српске покрајине. Сем тога, баш ти закључци противрече Бан Ки-муновом ставу да је његов предлог за реконфигурацију УНМИК-а статусно неутралан јер се преношењем дела овлашћења на Еулекс и већег дела на нелегалне косовске институције директно прејудуцира статус јужне српске покрајине, зато што и нелегалне косовске институције и Еулекс делују у складу с Ахтисаријевим планом, односно као да је Косово независна држава. Веома проблематичан је био и став генералног секретара да ће ЕУ на Косову деловати у оквиру Резолуције 1244, јер је, након прихватања Ахтисаријевог плана, било очигледно да је за Унију та резолуција тек мртво слово на папиру. Наравно, тај покушај генералног секретара да изигра Резолуцију 1244 и превари Србију, те Русију и Кину у Савету безбедности, енергично је и крајње дрско и отворено непријатељски према Србији подржала Америка. Њен амбасадор је на седници Савета безбедности рекао да је Бан Ки-мунов план најбоље решење, те да се ситуација изменила фундаментално, јер је Косово независна држава и да се то не може променити, па ће вођство преузимати косовске институције и Еулекс, док ће се смањивати улога УН. И шефови држава и влада Европске уније поздравили су извештај генералног секретара и оценили да он отвара пут за размештање мисије Еулекс. Русија и Кина као сталне чланице Савета безбедности с правом вета, нису прихватиле Бан Ки-мунов предлог о реконфигурацији УНМИК-а и увођењу мисије Еулекс. За Москву су неприхватљиве било какве активности за предају функција и одговорности мисије УН мисији Европске уније, рекао је Чуркин. Србија је одбила да прихвати Бан Ки-мунов план.

Иако није добио подршку у Савету безбедности, генерални секретар УН је незаконито започео остварење тог одбаченог плана. Заобилазећи Савет безбедности, донео је правно спорну одлуку: УНМИК не треба – као што је првобитно планирано – да буде потпуно замењен мисијом Еулекс, већ да јој делимично преда надлежности у области полиције и правосуђа. Реагујући на такав непримерен потез генералног секретара, Русија је упозорила да се не сме приступити реализацији предлога генералног секретара УН о измени структуре мисије светске организације на Косову и Метохији без сагласности Савета безбедности, и затражила да сви поступци у вези са тим процесом морају бити заустављени. Русија је оптужила генералног секретара Уједињених нација Бан Ки-муну да је пожурио и ишао изван оквира својих овлашћења, давши налоге за измену структуре УНМИК-а. Руски представник је одбацио све покушаје САД и ЕУ да дају неопходан законски оквир и легалитет

мисији Еулекс. За сада, мисија ЕУ нема права да ради на Косову и Метохији. Као прво, извештај генералног секретара УН нема подршку Савета безбедности и као друго, представници мисије ЕУ ни тај извештај не узимају у обзир, већ раде шта хоће, поручио је руски представник у Уједињеним нацијама и додао да мисија Европске уније, Еулекс, није само противзаконита зато што јој нико није дао мандат, него још и почиње дрско да истискује Уједињене нације са Косова. Ипак, средином августа 2008, шефови УНМИК-а и Еулекса су потписали Меморандум о разумевању који предвиђа предају техничких средстава, возила, опреме и просторија УНМИК-а мисији ЕУ. Тиме је почело смањивање мисије УНМИК-а, које је требало да се заврши до децембра исте године.

Одлука генералног секретара УН с којом се нису сложили две сталне чланице Савета безбедности, Русија и Кина, није била довољан правни оквир за распоређивање мисије Еулекс и њену пуну оперативност и функционалност, тим више јер мисију ЕУ није прихватио српски народ на Косову и Метохији. Било је евидентно да Еулекс неће моћи да делује у српским срединама, посебно на северу Косова, ако се с тим не сложи српски народ и званични Београд. Зато су САД и ЕУ покренуле нову кампању чији је циљ био да обећањима и ситним уступцима приволе Србију да прихвати распоређивање Еулекса на целој територији Косова и Метохије, тачније да Београд натера Србе у покрајини да не ометају Еулекс.

Прихватањем Еулекса од стране Београда био би отворен пут да се Русија и Кина у Савету безбедности сложе са реконфигурацијом УНМИК-а и дејствовањем Еулекса на Косову и Метохији. САД и ЕУ су вешто изманеврисале руску и кинеску дипломатију ставивши их пред свршен чин – сагласност Београда да Еулекс преузме Косово и Метохију. Москва и Пекинг, након одлуке Београда да прихвати Еулекс, нису имали куд. Било би бесмислено даље се противити распоређивању Еулекса у случају када га прихвата држава на чијој територији треба да делује.

Режим у Београду је спреман на све зарад утопије зване Европска унија. То је била карта на коју су, успешно, одиграли Вашингтон и Брисел у ломљењу српског отпора Еулексу. Прихватање мисије Еулекс недвосмислено је постављено Србији као један од услова за наставак њеног пута ка чланству у Европској унији. Уцена је била надасве капацитетна и донела је очекивани резултат. Прво је потписан Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП). Иако је званични Београд тврдио да потписивањем SSP није признао независност Косова и Метохије, белгијски министар иностраних послова је изјавио да је SSP потписан са Србијом без Косова. Истовремено, тадашњи словеначки министар иностраних послова је нескривено поручио да је Европској унији потписивање SSP „скинуло с врата” важну бригу, јер омогућава лакшу пенетрацију снага Еулекса на Косову. Притисци су настављени све док званични Београд није прихватио да Еулекс буде распоређен на Косову и Метохији. Из унутрашњих политичких разлога требало је, међутим, ту сагласност маскирати тако да не изгледа као попуштање Београда под притисцима и уценама Вашингтона и Брисела и представити је као дипломатски успех Србије. Чињеница је да САД и ЕУ нису могле никако да прогурају Еулекс кроз Савет безбедности због противљења Русије и Кине и да је Београд, прихватањем Еулекса, од готовог направити вересију, односно да је већ добијену битку претворио у компромис који може имати тешке последице, у коначном пуну независност Косова.

До расплета је дошло новембра 2008. године. Србија је прихватила и подржала мисију Еулекс на Косову и Метохији. Постигнути договор Београда и генералног секретара УН о плану у шест тачака о преобликовању цивилне мисије на Косову и Метохији је представљен као „компромис о неутралном статусу” мисије ЕУ. Тих шест тачака, које ће у потоњем развоју догађаја изазвати суштинске разлике у тумачењу међу заинтересованим странама, треба да омогуће да се, у првој фази размештања Еулекса, надлежности важне за подручја на којима живе Срби задрже под окриљем УНМИК-а. Савет безбедности УН је крајем новембра 2008. једногласно подржао извештај генералног секретара светске организације о реконфигурацији међународног цивилног присуства (УНМИК) на Косову и Метохији.

Бан Ки-мун је прецизирао да ће Еулекс деловати под кишобраном УН и у складу са Резолуцијом Савета безбедности 1244. Након тога Еулекс је, у складу с извештајем генералног секретара УН и председничким саопштењем СБ, почетком децембра 2008, званично започео рад на Косову и Метохији, а убрзо је распоређен и на северу покрајине који је под српском контролом. На овом месту треба уочити значајну разлику између УНМИК-а и Еулекса. Наиме, УНМИК је на Косово и Метохију дошао на основу резолуције Савета безбедности, што му даје пун легалитет, а Еулекс на основу председничког саопштења СБ које има значајно другачију тежину у односу на резолуције СБ. Да се радило о изнуђеном компромису било је одмах видљиво јер су заинтересоване стране суштински различито тумачиле план Бан Ки-муна.

Власт у Београду је план о реконфигурацији УНМИК-а представила као дипломатску победу у светској организацији. Министар иностраних послова Вук Јеремић је на седници Савета безбедности рекао да „експлицитни језик извештаја потврђује статусну неутралност Еулексовог ангажмана, што је гаранција да ниједан део његовог мандата не може бити заснован на Ахтисаријевом плану за косовску независност, који је Република Србија одбила и који Савет безбедности никад није одобрио”. Шеф српске дипломатије је изјавио да је кључни услов да Србија прихвати реконфигурацију био да „ЕУ јасно преузме обавезе, а то је потврдио и Савет безбедности”, да ће Еулекс бити статусно неутрална мисија и да ће у потпуности деловати под окриљем УН у складу са Резолуцијом 1244. И за Русију је Резолуција 1244 и даље на снази у свим њеним одредбама. Упркос томе, долазак Еулекса на Косово и Метохију отворио је питање да ли пристанак Србије на распоређивање мисије ЕУ значи и по-

средан пристанак на независност покрајине. Еулекс је производ Ахтисаријевог плана, јер без Ахтисаријевог плана не би било Еулекса. Његов мандат и циљ су дефинисани Ахтисаријевим планом по коме мисија ЕУ треба да надгледа косовску самопроглашену независност у прелазном периоду до пуне међународно признате државности. Коначни и једини циљ Еулекса је да Косову помогне да стекне пуну државност и потребан међународни капацитет. Други циљ, мисија ЕУ нема. Самопроглашено независно Косово је у овој фази недовршена држава којој је потребна спољна подршка и заштита, па је зато стављена под протекторат САД, ЕУ и НАТО-а.

Еулекс у својим званичним документима, у складу са Ахтисаријевим планом, признаје Косово као државу која има своју границу. Ахтисаријев план је директно супротстављен Резолуцији 1244 која не предвиђа независност као коначно решење статуса Косова и Метохије. Није могуће да Еулекс у коначном реализује и Резолуцију 1244 и Ахтисаријев план. Еулекс ради у складу са тзв. уставом Косова и осталим законима самопроглашене парламентарне државе. Тај илегални акт, такозвани устав Косова, садржи све одредбе Ахтисаријевог плана који је одбачен у Савету безбедности УН, а којим се Косову даје пуна независност.

Предлог тзв. устава Косова, који је требало да створи лажни законски основ за насилну сецесију Косова и Метохије, је одобрио управо високи представник ЕУ на Космету, Питер Фејт, као супервизор за примену одбаченог Ахтисаријевог плана. Усвајањем тог илегалног акта, шиптарске сепаратистичке институције су једнострано, формалноправно преузеле све државне функције и овлашћења, сем оних које ће преузети мисија Европске уније, Еулекс, у области царине, правосудја и полиције. Тиме су шиптарски сепаратисти и Еулекс, односно Европска унија заједно са САД на најгрубљи начин погазили Резолуцију 1244 Савета безбедности. Дакле, и само поступање Еулекса по тзв. косовским законима је супротно Резолуцији 1244, а у складу са Ахтисаријевим планом. Резолуција 1244 ни на шта у пракси не обавезује

Еулекс који спроводи Ахтисаријев план и тзв. косовски устав. Позивање на Резолуцију 1244 као оквир за Еулекс суштински ништа не значи и представља давање алибија званичном Београду да пред домаћом јавношћу оправда прихватање Еулекса. Такву оцену потврђује и изјава портпарола Еулекса Виктора Ројтера који је рекао да ће „мисија ЕУ на Косову подносити извештаје о раду Бриселу, али ће радити у складу са Резолуцијом 1244”. То што званични Београд тврди да Еулекс „мора да ради у складу са Резолуцијом 1244” не значи ништа, јер мисија ЕУ ради онако како јој се наложи у Вашингтону и Бриселу, што је потоњи развој догађаја на Косову и Метохији недвосмислено показао. Шеф Еулекса, Ив де Кермабон је, у том смислу, изјавио: „Мој командни ланац је јасан – то је Европска унија. То је мисија ЕУ, успостављена од 27 чланица”. Кермабон је, такође, рекао да „не прима наредбе од УН”.

Специјални представник ЕУ на Косову и Метохији, Питер Фејт, је још маја 2008. изјавио да ће европска мисија којом руководи преузети на себе све одговорности које је предвидео план Мартија Ахтисарија. Шеф делегације Европског парламента за југоисточну Европу, Дорис Пак, је новембра 2008. године изјавила да мисија ЕУ долази на основу Резолуције 1244, али оно што ће да ради засновано је на Ахтисаријевом плану. Та изјава, такође, потврђује да је Резолуција 1244 само формални правни оквир који је био потребан да би се легализовао Еулекс, а да је суштина у реализацији Ахтисаријевог плана. Ради се о дипломатској превари коју су реализовали заговорници независности Косова и Метохије, тачније о формули која је пронађена да би се грађани Србије убедили да прихвате Еулекс. Право је губљење времена трагати за чињеницама које би оспориле да су Ахтисаријев план, Еулекс и тзв. устав Косова нераскидиво повезани елементи пројекта отцепљења Косова и Метохије од Србије.

И оцена о статусној неутралности Еулекса као политичком добитку за Београд, ако се не посматра формално, не може да издржи суочавање са чињеницама. Резолуција 1244 никако није статусно неутрална јер предвиђа да ће коначно решење статуса Косова и Метохије бити у оквиру СРЈ, односно Србије. Еулекс својом статусном неутралношћу крши Резолуцију 1244 будући да је том резолуцијом предвиђено да међународна мисија на Косову и Метохији мора да поштује територијални интегритет Србије. Еулекс, који ради по Ахтисаријевом плану и законима самопроглашене шиптарске парламентарне државе, не поштује, већ директно урушава територијални интегритет Србије на Космету. Само формирање Еулекса је најбољи аргумент против његове статусне неутралности, јер је та мисија формирана да би помогла институцијама самопроглашене државе у прелазном периоду, од ограничене ка пуној независности.

Поменута Дорис Пак је била недвосмислена. У Приштини је експлицитно рекла да „Еулекс не може бити неутралан по питању статуса Косова, јер без устава независног Косова не би ни могао да се распореди. Еулекс је овде на основу устава Косова, а европска мисија не би постојала без Ахтисаријевог плана”. Бивши шеф УНМИК-а Сорен Јесен Петерсен је оценио да ЕУ није неутрална према статусу Косова и Метохије. Било је потребно да се сачува Резолуција 1244 као база за мисију Еулекс, али реалност је другачија. Косово је независно и ништа не може променити ову реалност, рекао је Петерсен. Да термини који се користе у дипломатском речнику у Уједињеним нацијама често скривају суштину, показао је и Петерсен појашњавајући шта генерални секретар светске организације мисли кад говори о „новој реалности”. „Генерални секретар УН је поновио

формулацију нова реалност пошто не може употребити реч независност. Кад он прича о новој реалности, реч је о независном Косову”, тврди Петерсен.

Како ће се Еулекс, а самим тим Вашингтон и Брисел, понашати на терену најбоље је појаснио тадашњи помоћник америчког државног секретара Данијел Фрид. „Размештање Еулекса широм Косова ће бити кључан елемент за надгледану независност ове нове државе”, рекао је Фрид. Он је оценио да „мисија Еулекс, у ствари, није статусно неутрална. Она ће у великој мери ојачати територијални интегритет Косова. Мисија ЕУ ће, додуше, деловати у оквиру Резолуције 1244, али далеко од тога да ће бити статусно неутрална”. Фрид је упутио и прецизну поруку званичном Београду да се не може говорити о његовој дипломатској победи, нити о очувању територијалног интегритета Србије. „То није тачно, без обзира колико пута то Србија изговори. Косово је независна држава и то је неповратно”, рекао је Фрид. Том изјавом је показао у ком правцу ће деловати Еулекс, у правцу коначне независности Космета. Речју, очигледно је да Еулекс, упркос статусној неутралности која је прокламована у УН, постоји и делује с једним циљем – да великоалбанским сепаратистима помогне да створе самосталну државу на делу територије Републике Србије, са пуним међународним субјективитетом.

Главно противљење Приштине распоређивању и присуству Еулекса на основу плана генералног секретара УН је по питању статусне неутралности мисије ЕУ. Приштина поддржава Еулекс, али у складу са мандатом који проистиче из Декларације о независности, Ахтисаријевог плана, тзв. устава Косова, акционог плана и позива косовских институција да се Еулекс распореди на Косову и Метохији. Приметно је да је Приштина благо негодовала због плана генералног секретара, али да га је, након консултација са Вашингтоном и Бриселом, заправо прихватила, што указује да има обећања да ће се прича са Еулексом одвијати у складу са Ахтисаријевим планом. Шест тачака у плану генералног секретара који су изазвале незадовољство Приштине не могу се тумачити ни као политички успех Београда јер се могу окарактерисати и као друго име за план Мартија Ахтисарија којим је предвиђена одређена аутономија за подручја на којима живе Срби у „независном” Косову. Сем тога, трећа тачка је веома проблематична управо из разлога различитог тумачења заинтересованих страна. По питању царине, Косово ће и даље функционисати као јединствена царинска област, пише у трећој тачки. Формулација – јединствена царинска област – се може тумачити и као ознака за административну целину на којој се примењује одговарајући (није јасно чији) царински систем, али и као одређење јединствене државне територије (држава Косово) на којој се примењују њени царински прописи. Забринутост око могућности двоструког тумачења шест тачака појачавају и ставови званичника САД који Приштину јавно охрабрују да је договор Београда и УН о шест тачака строго привремен, те да се за кратко време шест тачака нико неће ни сећати.

Шта се десило на терену након распоређивања Еулекса? УНМИК је након доласка Еулекса престао да буде оперативан. УНМИК полиција је одмах престала са деловањем и једноставно нестала. Званично се каже да је на Косову и Метохији још око 500 припадника администрације УНМИК-а, који, међутим, немају готово никакав значај ни овлашћења. Очекује се да ће УНМИК бити сведен само на одељење за везу са косовским властима и да ће остати педесетак припадника мисије УН. Догађаји након распоређивања Еулекса су развејали многе дилеме око плана генералног секретара УН о реконфигурацији УНМИК-а и шест тачака. Најве-

ћи проблем за сецесионисте и њихове менторе на Западу у постизању независности Косова свакако је био УНМИК, који је радио на основу Резолуције 1244 која не предвиђа независност као могућност за решавање коначног статуса Косова и Метохије. Зато су заговорници независности Косова и Метохије морали да елиминишу, или бар на неки начин заобиђу ту препреку. Други велики проблем за њих је север Косова који је под српском контролом и над којим Приштина нема власт.

Распоређивањем Еулекса на Косову и Метохији под мандатом УН је на мала врата уведен и донекле прећутно делимично прихваћен Ахтисаријев план који није могао да прође у Савету безбедности. Иако је формално остала на снази, Резолуција 1244 је релативизована и изгубила снагу јер је УНМИК, који је био снага за њену реализацију, практично угашен. САД, ЕУ и Приштина су успели да притисцима и уценом добију пристанак Србије за распоређивање Еулекса, чиме су обеснажили Резолуцију 1244 и УНМИК, а у живот вратили Ахтисаријев план. Еулекс на терену спроводи Ахтисаријев план и тзв. законе Косова, чиме ван снаге ставља Резолуцију 1244. Сем тога, притиском на Београд решили су највећи проблем – ставили су север под контролу Еулекса, у првој фази, с намером да у другој фази на том подручју успоставе власт Приштине. Сви потоњи договори и споразуми Србије са Еулексом не могу се посматрати као статусно неутрални из разлога које смо презентовали у овој анализи.

Треба имати у виду досадашње искуство са САД и ЕУ. Вашингтон, Брисел и Приштина ће сва документа УН и споразуме са Србијом тумачити како је написано само у случајевима кад то одговара њиховим интересима. У супротном оно што је записано тумачиће и спроводиће сасвим другачије од онога што пише на папиру. Коначно, поставља се битно питање. Шта ће се догодити када Еулекс оконча своју мисију? Све институције које поставља и сви споразуми које потписује остаће сецесионистичкој влади у Приштини, јер неће бити друге међународне мисије (УНМИК је пренео овлашћења на Еулекс и готово је угашен). Очигледно је да оно што Београд договара и потписује с Еулексом представља посредно договарање и потписивање са тзв. независном државом Косово, а тиме и признање те противправно проглашене творевине. Прихватање Еулекса од стране Србије прераста у признање шиптарске тзв. државе Косово. То је цена коју је садашња власт у Србији, по свему судећи, спремна да плати за неизвесно чланство у Европској унији. Али, да ли би ту био заиста крај захтевима и условљавањима Брисела и Вашингтона? Већ је актуелизовано питање Војводине, а на помолу су и Рашка и југ Србије.

Р. В. С.

Народно–црквени сабор Српског народа са Косова и Метохије закључио да је

Борис Тадић издао Косово и Метохију

• *Поруке са Народно-црквеног сабора српског народа са Косова и Метохије*

Мисија Еулекс је нелегална и сваки споразум који власти у Београду потпишу са том мисијом је ништаван, поручили су делегати Скупштине Заједнице општина Косова и Метохије на Народно-црквеном сабору српског народа са Косова и Метохије, који је, уз благослов Његовог Преосвештенства, владике рашко-призренског Артемија, одржан у Београду 17. септембра 2009. године. Велика сала Коларчеве задужбине је тог дана била превише мала да прими све делегате Скупштине заједнице и заинтересоване Београђане који су својим присуством дошли да пружи подршку Србима из јужне српске покрајине. На скупу су говорили: Љубомир Краговић, председник Координационог одбора Српске радикалне странке за Косово и Метохију, Звонко Михајловић, председник општине Штрпце, проф. др Слободан Самарџић, војни аналитичар Милован Дрецун, Марко Јакшић, потпредседник Скупштине Заједнице општина Косова и Метохије као и делегати Скупштине Милан Ивановић, Драгутин Перић, Драгомир Павловић, Владан Томовић.

Они су подсетили власти у Београду да су од почетка указивали на погубну одлуку Владе Србије о прихватању мисије Еулекс и да су тада у Београд донели 70.322 потписа петиције „Стоп Еулексу”. Сада су организовали потписивање нове петиције „Еулекс одлази” и те потписе ће 20. октобра ове године донети у Београд, јер тада у посету Србији долази председник Руске Федерације Дмитриј Медведев. Делегати Скупштине Заједнице општина Косова и Метохије су објаснили да су, потписивањем споразума између МУП-а Србије и Еулекса, под ноге бачене све резолуције Скупштине Србије да је Косово и Метохија саставни део Србије, јер Еулекс ради све да ојача такозване косовске институције, зато што себе проглашава ненадлежним у сваком спору у којем су Срби жртве.

Еулекс у време албанског терора пише кривичне пријаве против Срба и оптужује их за тероризам и лишавање живота припадника Уједињених нација. Еулекс спроводи инвазију на северни део Косовске Митровице са преко 150 оклопних возила и 1.500 војника и употребом забрањене муниције и гумених метака, да би се изазвало етничко чишћење Срба и створила албанска држава.

Народно-црквени сабор усвојио је Проглас у коме се оштро критикује полицијски протокол између МУП-а Србије и Еулекса јер како се наводи, има за циљ утврђивање граничне линије између Србије и нелегално проглашеног независног Косова. „Сабор сматра да, иако је правна снага овог протокола ништавна, као што је ништавна и правна снага мисије Еулекс и Косова као независне државе, он успоставља фактичку граничну линију унутар Србије као међународно признате државе”.

Срби са Косова и Метохије апеловали су на власти у Београду да послушају глас Срба и затражили од њих да се јасно одреде према предстојећим нелегалним изборима заказаним за 15. новембар, који се спроводе у складу са планом Мартија Ахтисарија, са потпуно јасним ставом и позивом на бојкот истих.

Љубомир Краговић: Министар Богдановић спроводи политику Хашима Тачија

Председник Клуба делегата СРС у Скупштини заједнице општина Косова и Метохије и председник Координационог одбора Српске радикалне странке за Косово и Метохију, Љубомир Краговић, оптужио је министра за Косово и Метохију Горана Богдановића да на Косову и Метохији не спроводи политику државе Србије, него политику Хашима Тачија, због његових изјава да се на Косову и Метохији троше огромна средства и да влада криминал међу Србима на Косову и Метохији. Краговић је подсетио и да је Богдановић утицао на то да се у буџету Србије за 2009. годину смање издвајања за Косово и Метохију за 50 одсто, уместо да се повећају за 100 одсто, и оптужио Богдановића да уводи привремене мере у локалним самоуправама без икаквог обраложења.

– Њему уз раме стоји и државни секретар у Министарству за Косово и Метохију, Оливер Ивановић, који даје изјаве како ипак морамо да прихватимо реалност, како морамо прихватити Косово као државу. Мислили смо да само они раде за Шиптаре. Међутим, онда је министар економије и регионалног развоја Млађан Динкић потписао уговор да се држава Србија одриче дуга Косова и Метохије у вредности од 550 милиона долара, заборављајући да на Косову и Метохији постоје много веће вредности.

Звонко Михајловић: Београд ћути о страдању Срба

Председник општине Штрпце и делегат Српске радикалне странке у Скупштини Заједнице општина Косова и Метохије, Звонко Михајловић, подсетио је да је 17. фебруара прошле године једнострано проглашена независност Косова и Метохије са циљем спровођења стратешких интереса Сједињених Држава, Немачке и Велике Британије, али се и упитао зашто се о овоме ћути или стидљиво говори у Београду.

– Убице Срба и даље слободно шетају Косовом и Метохијом и планирају нова убиства. Стопа криминала расте. Дрога се продаје на трафикама. Тргује се белим робљем и људским органима. Тамо је све дозвољено. Крајњи циљ целопуне албанске политике је стварање своје државе на етнички чистом Косову без Срба. Државе на коју они не полажу никакво историјско право. Која је заснована на вишедеценијском етничком чишћењу Срба. Али ми имамо своје српске институције и оне ће бити присутне на територији Косова и Метохије све док је Срба – истакао је председник општине Штрпце Звонко Михајловић.

Драгутин Перић: Штеточински споразуми режима

Одборник Српске радикалне странке у Скупштини града Приштине и делегат у Заједници општина Косова и Метохије, Драгутин Перић, је истакао да су споразуми које потписује режим у Београду штеточински и да директно угрожавају опстанак и остатак Срба на Косову и Метохији.

– Од представника режима тражимо да коначно схвате да Срби са Косова и Метохије од њих не траже савете, већ јасан став и институционалну помоћ и конкретну реализацију свега што су обећали, и да одустану од сарадње са нелегалном мисијом која заокружује државност непризнате државе Косово. Тражимо од државних функционера да се држе Резолуције Савета безбедности УН 1244 и да одустану од аранжмана са Еулексом – упозорио је Драгутин Перић из Грачанице.

Владан Томовић: Брзова деца се одричу Косова и Метохије

Одборник Српске радикалне странке у општини Зубин Поток и делегат у Скупштини Заједнице општина Косова и Метохије, Владан Томовић, је констатовао да Шиптарци, уз

помоћ својих савезника у Европи и Сједињеним Државама, на тековинама прве Призренске лиге покушавају да створе велику Албанију.

– Од НАТО агресије, преко окупације 1999. године, до данас прети хуманитарна катастрофа за српски народ, а томе нема места у медијима у Београду. И то све због уласка у Европу. Говоре нам да границе нису битне, јер бићемо део Европске уније. Ми само желимо да се поштује Устав Републике Србије, а ко мисли да Косово и Метохија није део Србије може да иде из Србије у ту и такву Европску унију – поручио је Владан Томовић.

На Сабору је било видљиво одсуство највиших државних функционера Србије и људи из режима Бориса Тадића, пре свих министара за Косово и Метохију Горана Богдановића, иако је Скупштина Заједнице општина Косова и Метохије једно од ретких легитимних тела које окупља косметске Србе.

P. V. C.

Борис Тадић се уплашио делегације Срба са Косова и Метохије
После Сабора Срби са Косова и Метохије су кренули у протестну шетњу до зграде Председништва Србије, узвикујући „Издаја, издаја” и „Косово је Србија”. Београђани, који су се у то време затекли на Тргу Републике и околним улицама, аплаузима и одобравањем су поздравили своје sunarоднике са Косова и Метохије. Протестна поворка се зауставила у Пионирском парку, где је делегација Скупштине Заједнице општина Косова и Метохије, коју је предводио председник Скупштине Радован Ничић, председнику Републике Србије Борису Тадићу, на писарници у згради Председништва, оставила Устав Републике Србије и програмска начела Еулекса. Председник Скупштине Заједнице општина Косова и Метохије, окупљеним новинарима је изјавио да је делегација однела Борису Тадићу Устав Републике Србије, јер га је Тадић заборавио, иако је положио заклетву на њему, и програмска начела Еулекса, да би видео шта је посао Еулекса и чиме се Еулекс бави на Косову и Метохији.

– Тадић упорно тврди да је Еулекс статусно неутралан. Што је најгоре, званични Београд тако практично олакшава Еулекс-у да формира институције независне државе Косово. Па ако не жели да нам помогне, бар нека нам не одмаже. Бар нека не потписују ништа, нека не помажу Шиптарима да направе државу – констатовао је Радован Ничић.

Нови покушај да се Шешељу наметне бранилац

- *Дакле, истиславља се да књига која садржи поднесак са око 370 шексцова јавних докумената за које никада нико, како у Србији, тако у Хашком трибуналу, није одредио да су поверљиви материјали, већ су заведени као јавни, представља доказ да је Војислав Шешељ обелоданио нешто што је забрањено*

Пише: Зоран Красић

Књига као облик стваралаштва, књига као израз научног мишљења, књига као средство обавештавања јавности, књига као приказ, књига као „књига” у Хашком трибуналу започела је своју новију историју крунског доказа за кажњиву радњу. Као што доказ може бити поуздан, релевантан и са одговарајућом доказном снагом, или фалсификован, тако и књига као доказ подлеже двојним стандардима. Све зависи од тога ко је аутор. Како то изгледа у некој врхунској институцији где се наводно остварује правда – Хашком трибуналу?

Повод за овај текст је недавно кажњавање Војислава Шешеља и Флоренс Артман пред Хашким трибуналом за кривично дело, рекло би се злочин, непоштовање суда. Кажњавање не по закону, не по Статуту, него по Правилнику који су донеле судије Хашког трибунала, а који су га 44 пута променили, од тога 17 пута откако је Војислав Шешељ у притвору. Важно је истаћи да је то једини случај на планети Земљи у коме судије саме прописују себи како ће да кажњавају, али и која радња представља кривично дело. Обично судије изричу казне на основу закона, а у Хашком трибуналу они прописују, а затим на основу тога и изричу санкцију. Невероватно, али истинито.

То што нигде не постоји и што је свуда забрањено, у Хашком трибуналу се одомаћило. По мишљењу судија Хашког трибунала, више нису потребни ни закони нити подела власти. Ако си судија Хашког трибунала, онда можеш да пропишеш, али и да тумачиш, можеш да оптужујеш, можеш да судиш и да кажњаваш. Можеш све и није ти потребан закон. Докле то далеко иде потврђују и тврдње председника Хашког трибунала Антонија Касезеа који је у својој књизи посвећеној Трибуналу признао да се хватао за главу када је видео да судије доносе пропис по коме ће да суде.

Шешељу 15 месеци, Артмановој две рате

Јавност је чула да је Војислав Шешељ кажњен са 15 месеци затвора, а Флоренс Артман новчаном казном од 7.000 евра у две рате. Оба предмета су вођена по оптужбама за непоштовање суда из Правилника о поступку и доказима 77(А)(ii). Обе оптужбе односиле су се на то да су оптужени ометали спровођење правде пред Хашким трибуналом тако што су објавили у књигама поверљиве информације чије је обелодањивање јавности забрањено одлукама и налозима судског већа. У оба предмета оптужбе ја заступао наводно тужилац, канадски адвокат који је имао статус наводно пријатеља суда.

То би било оно што је званично намењено јавности, међутим, ако се само мало упореде чињенице, онда је слика потпуно другачија.

Тужилац је адвокат, а поступак за непоштовање суда се води по службеној дужности. Покренуле су га судије које су донеле судски налог који замењује оптужницу. Никома и никада неће бити јасно како то може, да случајни пролазник поред зграде суда обуче црну тогу, уђе у судницу и представи се да је тужилац који кривично гони. Мора да се зна да се у поступку за непоштовање суда примењују одредбе о по-

ступку које се примењују за кривично гоњење по оптужбама за ратне злочине. Ко би рекао! Али вероватно би у будућности тако могао да се обезбеди и тужилац који гони, рецимо, за геноцид или злочин против човечности.

Ако се крене хронолошки са упоређивањем, онда је то било овако.

Прво је судско веће подигло оптужницу против Флоренс Артман са налогом да оптужбу заступа адвокат пријатељ суда. Флоренс Артман је оптужена да је у књизи „Мир и казна” јасно назначила да износи податке из две одлуке жалбеног већа за које је одлучено да су поверљиве. По објављивању те књиге, Секретаријат Хашког трибунала упозорио је Флоренс Артман да је прекршила обавезу чувања поверљивих информација и обавестио је да то више не ради. Међутим, Артманова је одмах након тога објавила чланак у публикацији Босанског института у Сарајеву, који садржи део књиге у коме се обелодањују поверљиви подаци из одлука жалбеног већа.

Само ради подсећања, треба имати у виду да је Флоренс Артман од 2000. до 2006. године била портпарол тужиоца Хашког трибунала Карле дел Понте. Дакле, била је службеник Хашког трибунала и добро јој је познато шта су поверљиве информације и како се чувају. Артманова је знала и за обавезу да јој је забрањено обелодањивање поверљивих информација и по престанку рада у Хашком трибуналу. Према тврдњама судија које су јој изрекле казну, Артманова је то урадила намерно. По њима, ометање спровођења правде се огледа у томе што су књига и новински чланак објављени после упозорења и доводе у питање сарадњу Хашког трибунала са државама, пошто Трибунал није обезбедио чување поверљивости информација које им је нека држава доставила, те се на тај начин показало да не може да пружи заштиту, што омета Хашки трибунал да испуни своју функцију и мисију. Мада ово изгледа прилично трапаво, мора да се констатује да га баш тако и представљају судије Хашког трибунала.

Дакле, Флоренс Артман као својеврсни инсајдер Хашког трибунала, која је добро упозната са поверљивим одлукама жалбеног већа, намерно у својој књизи наводи да су информације које износи поверљиве и да је забрањено њихово објављивање. Слично, а сигурно још теже, је било то што је после писменог упозорења Секретаријата објавила текст преко Босанског института. Ако код књиге можда наводно није знала шта је урадила, што се тиче новинског текста који је касније објављен, мора да се примети да је баш све добро знала и да је свесно и намерно објавила поверљиве информације, знајући да криши, како забрану тако и упозорење. Књигом је желела да постигне комерцијални успех и да уновчи то што је по службеној дужности сазнала тајне. Наравно, књига има и други циљ, јер је аутор инсајдер који износи критику на рачун Хашког трибунала и помаже нам да схватимо колико је то суд (да ли је суд), а колико место где се стандарди примењују селективно да би се очувала слика у јавности која је формирана још 1992. године.

Артмановој се судило са слободе, за разлику од других којима се такође судило за непоштовање суда, а који су све време суђења били у притвору.

Шешел објавио јавна документа

Код Војислава Шешелја ситуација је потпуно другачија. Он је 6. септембра 2007. године поднео приговор против скраћене модификоване оптужнице и уз приговор доставио Елаборат. Приговор и Елаборат (додатак) од стране Хашког трибунала нису проглашени поверљивим, нити су заведени као поверљиви. На Приговор са додатком Тужила-

штво је доставило свој одговор, заведен као јавни. Претресно веће је разматрало Приговор са додатком и одговор Тужилаштва и донело одлуку да се третира као јавни документ. Добрим делом су усвојени приговори Војислава Шешелја и наложено је Тужилаштву да преуреди оптужбе. Након тога је Тужилаштво доставило обавештење да отклања неке недостатке и у прилогу Трећу измењену оптужницу, опет као јавни документ. Дакле, од 6. септембра 2007. године, па све закључно са 19. децембром 2007. године, сви поднесци и одлуке се доносе као јавни документи.

Пре почетка новог претреса, дакле пре 7. новембра 2007. године, Војислав Шешел тражи да се Елаборат преведе на службене језике суда зато што има намеру да документа користи током претреса. Тражи и да се две књиге преведу како би било олакшано њихово коришћење током претреса.

У октобру 2007. године Војислав Шешел припрема и објављује књигу на око 1.200 страна, у којој објављује приговор против измењене модификоване оптужнице са Елаборатом који је додатка приговору. Дакле, објављује оно што има статус јавног, а тај статус је одредио Хашки трибунал. У књизи се поред приговора као поднеска налази и комплетан скуп докумената, односно текстова докумената из Елабората као додатка. Књига има око 370 текстова, од тога преко 350 текстова званичних докумената органа Републике Србије, почев од службених белешки државних органа, записника о вештачењу, записника о увиђају, записника о саслушању, записника са претреса, првостепених и другостепених пресуда и других писаних доказа из судских списа предмета који су вођени пред судовима у Србији. Важно је да су сви ти објављени документи јавни, да ниједан није проглашен поверљивим, како од стране органа у Србији тако ни од стране Хашког трибунала.

Дакле, испоставља се да књига која садржи поднесак са око 370 текстова јавних докумената за које никада нико, како у Србији тако ни у Хашком трибуналу, није одредио да су поверљиви материјали, већ су и заведени као јавни, представља доказ да је Војислав Шешел обелоданио нешто што је забрањено.

Трибунал знао за књигу

Да ситуација буде још чуднија, потрудио се Хашки трибунал. Да књига постоји познато је Хашком трибуналу још од новембра 2007. године. О књизи се причало у судници. Током јануара 2008. године Војислав Шешел је користио књигу за унакрсно испитивање једног сведока Тужилаштва. Више пута је било говора о тој књизи на суђењу, а књига је послужила и за унакрсно испитивање неколико сведока-ве-

штака. У другој половини 2008. године, два заштићена сведока Тужилаштва су унакрсно испитивана на основу докумената из наведене књиге. Да ситуација буде још чуднија, оба сведока су демантовала нешто што постоји у изјавама које су наводно дали истражитељима Тужилаштва и потврдили документа која се налазе у књизи. Сведока не знају за књигу Војислава Шешеља, нити су имали било каквих проблема што су сведоци Тужилаштва, а јавност тамо где живе зна да су они сведоци Тужилаштва против Војислава Шешеља.

Тужилаштво је први пут почело са инсинуацијама да књига садржи наводно поверљиве информације, у јулу 2008. године, и то у оквиру захтева којим су тражили да се Војиславу Шешељу одузме право да се сам брани и да му се на силу наметне бранилац. О књизи су причали као о средству притиска и застрашивања сведока, а ти сведоци у судници саопштили су да нити знају за књигу, нити им прети било каква непријатност зато што сви знају да су сведоци против Војислава Шешеља.

Претресно веће је одлучило да о наметању браниоца не одлучује, Тужилаштво се жалило и жалбено веће одбацило жалбу. У августу 2008. године Тужилаштво је тражило обуставу судског поступка, а претресно веће наложило наставак суђења. Тужилаштво се поново жалило и жалбено веће одбацило жалбу.

Током унакрсног испитивања једног сведока, Војислав Шешељ је јавно саопштио да ће бираним речима поставити питање како се не би обелоданило име једног сведока Тужилаштва, на шта су судије констатовале да Војислав Шешељ води рачуна о заштитним мерама зато што му је изузетно стало да се не прекида јавна седница и прелази на затворену седницу.

У јануару 2009. године, председник Хашког трибунала формира посебно претресно веће које ће да размотри захтев Тужилаштва да је Војислав Шешељ обелоданио у својој књизи поверљиве информације, зато што претресно веће које Војиславу Шешељу суди по оптужбама за ратне злочине не жели о томе да расправља и одлучује. На челу тог посебно одабраног већа налази се судија Кармел Агиус који је одраније познат као претпретресни судија који је у предмету против Војислава Шешеља омогућио најгрубља кршења права Војислава Шешеља. То претресно веће доноси налог

који замењује оптужницу и покреће поступак за непоштовање суда против Војислава Шешеља.

Тужилаштво, у наставку поступка по оптужбама за ратне злочине, користи једног свог сведока да у судници изнесе лажи које се користе као повод да је потребно извршити неке провере, па се зато фебруара 2009. године прекида суђење за ратне злочине до окончања поступка за непоштовање суда, али истовремено задржава и право да се могу саслушати неки сведоци. Тако се у ствари ствара привид да суђење за ратне злочине има неки свој ток којим се не крше права Војислава Шешеља.

Након изузећа Кармела Агиуса одређује се други састав претресног већа које ће судити за непоштовање суда. Ту су судија Квон (прогласио оптужницу против Војислава Шешеља 2003. године), Паркер (кога је Војислав Шешељ прозивао за опроштајно писмо Милана Бабића) и Бономи (био судија претресног већа које је омогућило судско убиство Слободана Милошевића).

То претресно веће, по скраћеном поступку на основу неколико сати претреса, доноси 24. јула 2009. године пресуду којом се Војислав Шешељ проглашава кривим и кажњава са 15 месеци затвора. У основу сумње, а она је задржана и у пресуди о кажњавању, наводи се да се на основу неких информација из књиге може закључити да су обелоданени подаци о заштићеним сведоцима на основу којих се може извршити идентификација три заштићена сведока.

Мора да се каже да је претресно веће у праву. Исто тако може да се закључи и ако се данас са сајта Хашког трибунала прочита Трећа измењена оптужница против Војислава Шешеља, или прочита са истог сајта транскрипт саслушања сведока на енглеском језику, или прочитају сви текстови који су од 6. маја 1992. године објављени поводом догађаја у Хртковцима, или прочита књига Марка Краљића „Како је умирао мој народ”, објављена 1996. године, или прочитају књиге Фонда за хуманитарно право Наташе Кандић, или посети Срем и чује шта причају јавно грађани који тамо живе, или се случајно наиђе на некога ко се хвали да је сведок и да сарађује са Тужилашвом, или прочитају новине „Глас Концила”.

Дакле, претресно веће које је осудило Војислава Шешеља није утврдило да је он у књизи јасно навео да објављује поверљиве информације, како је то урадила Флоренс Арман наводећи да је то што пише тајна. Претресно веће наводи да, ако се, рецимо, оно што је написано на 278. страни стави у везу са нечим што је објављено на 876. и 1167. страни, онда неко може да идентификује о коме се ради и да је тај

заштита сведок Тужилаштва. То у потпуности одговара закључивању да ако се прочита шта пише у параграфу 31 Треће измењене оптужнице против Војислава Шешелја и упоредити са рецимо, Прилогом број 11 који је у додатку, онда може да се закључи ко би био сведок Тужилаштва против Војислава Шешелја. Наравно, све се то налази на сајту Хашког трибунала – јавно.

Кршење Шешелјевих права

Војислав Шешел је објавио књигу да би раскринкао у јавности монтирану аферу и у књизи предочио јавне документе и текстове, а нарочито свој јавни приговор против оптужнице. Флоренс Артман је објавила књигу да би се осветила Хашком трибуналу из кога је истерана (а зна се зашто и за кога је радила), па се хвали како објављује судске тајне, и то после упозорења Секретаријата и све то да би зарадила паре.

Судећи по казни, никога не треба убеђивати о дискриминацији и антисрпском карактеру Хашког трибунала. Упоредити са другим предметима где су се оптужени хвалили да објављују тајне или са предметима где су нестајали сведоци потпуно је илузорно, обзиром да када је у питању Војислав Шешел, онда смо просто навикнути на масовно и максимално кршење свих права.

Јасно је свима да Тужилаштво када је у питању Војислав Шешел, има непрекидно потребу (почев од 28. фебруара 2003. године) да му се забрани да се сам брани и да испитује сведоке Тужилаштва и да се на силу наметне бранилац плаћен од стране Секретаријата, који ће у судници да глуми одбрану како би се у тишини привео поступак крају, а остало је око 5 сати за извођење доказа Тужилаштва. То је порука која долази и из одлуке о казни. До сада нико није кажњен са више од 4 месеца затвора, а није било у питању само пуко објављивање поверљивих информација, већ и застрашивање и претње заштићеним сведоцима.

Маргетић који се као новинар, у ауторском тексту објављеном у високотиражним новинама, хвалио приликом објављивања списка од преко 100 заштићених сведока да је то добио од сарадника Карле дел Понте, кажњен је са три месеца затвора.

Дакле, одлуком о казни судије су показале колико су бене и колико мрзе Војислава Шешелја, јер не само што не знају како да окончају његово суђење, већ никако не могу да се помире са чињеницом да је само захваљујући Војиславу Шешелју светска јавност имала прилику да сазна каква је Хашки трибунал и колико то није суд, већ инструмент заштите оних који су са стране растурили бившу СФРЈ и изазивали, подстицали и имали неке политичке користи од оружаных сукоба у прошлости.

Пресудом којом су казнили Војислава Шешелја, судије су му наложиле и да уклони књигу са свог сајта пре него што је пресуда постала правоснажна, а код Флоренс Артман нису наложили да се књига повуче из продаје, забрани умножавања и превоза. Флоренс Артман је аутор књиге и новинског текста, а Војислав Шешел није аутор ниједног од око 370 јавних текстова објављених у његовој књизи.

Да ли треба подсећати да су књиге објављивали и други који су били оптужени пред Хашким трибуналом? Неки су као аутори текстова објављивали своје књиге пре подизања оптужница и хвалили се својим зверствима (Харадинај, Орић) и те књиге судије Хашког трибунала нису третирали као признање злочина.

Дакле, на сваком кораку и сваким потезом тужиоци и судије Хашког трибунала признају и просто се хвале како потпуно друге стандарде примењују када је у питању Војислав

Шешел. Тако Хашки трибунал, свесно и намерно, сам пише књигу о себи, а Војислав Шешел помало боцка како би сами признали и како би се још више хвалили ко су и шта су.

Судија Кармел Агиус се сам изузео. Сам се изузео судија Патрик Робинсон, сада председник Хашког трибунала, који је још на аеродрому у Београду, готово на вратима авиона промрљао: „Не знамо шта да радимо са Шешелјем”. Недавно су оставке поднели судије Шабахудин и, замислите, побегао је и лорд Бономи. Тужилаштво у предмету против Војислава Шешелја остало је без Мандиса. Очекује се да ће из жалбеног поступка да се изузму Мерон и Покар. Како то, шта се то дешава?

Зар је могуће да при крају седме године притвора неко може погрешно да примети: „Пустили би ми њега, али неће он нас”. Све су грубо прекршили када је у питању Војислав Шешел, па опет не могу правно да изађу на крај. Не могу, јер је Војислав Шешел невин, и то добро знају како они тако и сви други. Он је тамо зато што је досманлијама био неподношљив пред крај 2002. године, када су утврдили да сваког дана све више расте његова и популарност Српске радикалне странке. Зоран Ђинђић није могао да заврши прљав посао па је рекао: „Водите га и не враћајте га више”. Додуше, могло је то и да се деси, али када је Војислав Шешел почео сам да се брани, онда је било јасно да нико неће моћи да издржи клинч са Војиславом Шешелјем. Клинч истине и правде.

Није ваљда да и у Хашком трибуналу пуца огледало у купатилу тужилаца и судија, као што се то дешава са моралним гњидама, отпадницима и онима који су се овде у Србији, после шест година, јавно придружили Хашком трибуналу, а као награду Тадић им је поклатио мандате.

Истина и суве чињенице доказују оно што је јавност у Србији давно осећала, а данас свако зна. Војислав Шешел је невин и у Хагу је да би се окончао прљав посао са Србима и Србијом. Његово присуство на слободи и у Србији све мења и окреће. Ако је на почетку било – Води га и не враћај га више, сада је – Држите га што дуже, нисмо завршили прљав посао.

Ово пишем мада знам да је свима и све јасно. Важно ми је да се схвати да против Војислава Шешелја може да се користи све. Некада су то, на први поглед, озбиљна правна питања, одбрана, комуникација, посете, али на репертоар долазе и књиге, па је могуће и телефонски разговори, лептири, осе, пчеле и ко зна шта све може да падне на памет међународним блиставим умовима!

Шта је позадина и прави разлог за одлуку режима да крене у немилосрдни обрачун са насилним групацијама

Режим припрема хапшење Ратка Младића

- *Зашто је власт до сада штићила насилне групе навијача, а сада одлучила да крене у обрачун? Два су разлога – први је да се режим озбиљно припрема за хапшење Ратка Младића и потребно му је да рашчисти све групе које би могле да му засметају. Други разлог је катастрофална економска ситуација. Ова власт је довела земљу до економског краха и створила реку незапослених и ојађених, и ово је начин да предупреду бес народа који би могао да се излије на улице. Такође, дизањем буке око обрачуна са криминалним групама, власт скреће пажњу са горућих питања*

Пише: Ратко Личина

Француски држављанин Брис Татон, након бруталног пребијања, преминуо је 29. септембра. Овај трагичан догађај поново је отворио питање насиља на нашим улицама. Неспорна је чињеница да сву одговорност за смрт овог младог Француза сноси режим који не да никада није ушао у обрачун са насилним групацијама, него их годинама штити од одговорности и користи их када су му потребне.

Јавна је тајна да полиција поседује списак свих проблематичних навијача, оних који се баве криминалним активностима, и да их држи у шацама како би могла да их користи за изазивање нереда када то њима одговара.

Изјаве представника власти и самог Бориса Тадића, као и републичког јавног тужиоца Слободана Радовановића, показују да они све време имају детаљна сазнања о постојању навијачких криминалних група и да имају темељне досијее о криминалним активностима тих група. Право питање је – зашто су чекали до сада када прецизно знају којим криминалним активностима се бави сваки од њих појединачно?

Чекали су до сада, јер никада нису имали намеру да се заиста обрачунају са овим групама, зато што им је било корисније да их употребљавају када су им потребни, јер су то исте

оне групе са којима су рушили Милошевића. Али, сада постоје други разлози због којих су донели одлуку да крену са рашчишћавањем.

Не треба заборавити како је припремана атмосфера која је кулминирала бруталним убиством Татона. Све што се дешавало пре овог немилостивог догађаја, нарочито у вези с „Парадом поноса“, подизање тензија до максимума и најаве забрана појединих организација, забрана окупљања, забрана појединих навијачких група.

Зашто сада? Два су разлога – први је да се режим озбиљно припрема за хапшење Ратка Младића и потребно му је да рашчисти све групе које би могле да му сметају и да дижу прашину. Други разлог је катастрофална економска ситуација. Ова власт је довела земљу до економског краха и створила реку незапослених и ојађених, и ово је начин да предупреду бес народа који би могао да се излије на улице. Очајни радници секу прсте, убијају се, бацају под возове, али

власт не обраћа пажњу. Спремни су све да жртвују у име неизвесног пута у Европску унију.

Такође, дизањем буке око обрачуна са криминалним групама, власт скреће пажњу са горућих питања.

Утемељивачи насиља као облика политичког деловања

У тој медијској буци у обрачуну са насилницима, хулиганима, у тражењу забрана организација, најгласнији су управо они који су утемељили и промовисали насиље као облик политичког деловања, они који су уништавали и палили Скупштину, они који су крали културне вредности из ове институције, они који су наоружани до зуба упадали у Народну банку.

Не треба заборавити да се „Отпор“ „утопио“ у Демократску странку и да су Слободан Хомен, актуелни државни секретар Министарства правде, и посланик Ненад Константиновић били чланови „Отпора“, Константиновић чак и оснивач.

Сетимо се „револуционарног“ преузимања институција и државних предузећа – поготово оних у којима су могли да узму новац.

Сетимо се само кризних штабова. Није ли у кризним штабовима један од кључних играча био управо данашњи потпредседник Владе Србије Млађан Динкић?

Шта је са многим невладиним организацијама финансираним од стране Сороса и других страних центара моћи, које су само и једино служили за урушавање Србије?

Какво је деловање организација које воде Наташа Кандић, Биљана Ковачевић Вучо, Соња Бисерко, Борка Павићевић, Соња Лихт...?

Колико су пута овакве организације дошле у сукоб са Уставом и законима Републике Србије?

Борис Тадић је најавио да ће бити „процесуирана апсолутно сва кривична дела која су учињена“, па се поставља питање да ли ће и бивши чланови „Отпора“, а садашњи високи функционери Демократске странке, да одговарају за насилно рушење уставног поретка и позивање на побуну. Да ли ће одговарати Динкић, Наташа Кандић, Соња Бисерко, Биљана Ковачевић Вучо...? По свему судећи, они су изнад закона, они су недодирљиви, а оно за шта се режим на челу са Демократском странком, залаже није стварање правне државе, него селективна примена закона, у складу са њиховим потребама и интересима.

Подсети ме шта то беше „Отпор“

Није згорег подсетити се шта то беше „Отпор“. Ево неких података о „Отпору“ из бугарског листа „Монитор“ од 28. августа 2000. године, објављених под насловом „Шта је стварно 'Отпор'“, које данас звуче јако пророчки:

„Шта су му циљеви? Има ли програм?“

Последње признање долази у виду извештаја Би-Би-Сија да у Софији данас, 28. августа, почиње десетодневни специјални курс. У склопу тог курса ће амерички шпијунски давати инструкције српским активистима групе 'Отпор'. Инструкције из чега?

Хоће ли им рећи како да створе утисак масовног покрета лупањем у шерпе и лонце? Ово је иначе омиљена техника ЦИА, кориштена у Бразилу 1961, Чилеу 1973. и у Бугарској 1990. Или ће можда Срби да уче како да запале зграду парламента? И то је покушано у Софији 1997. Балканске земље могу да се дестабилизују на многе начине, али прекоокеански специјалисти не желе да се замарају измишљањем оригиналних начина. Користе се само провереним методама – све је модуларно, само убади и притисни дугме.

Можда ће чињеница да ЦИА обучава активисте 'Отпора' у Софији разјаснити ствари људима које је имиџ ове групе досад заваравало. Надајмо се да ће схватити да је сврха 'Отпора' да у сарадњи са америчким агентима, унутар и изван Југославије, изводи провокације – посебно током предстојећих избора – како би се створио утисак да је југословенска влада 'диктаторски режим' који заслужује да буде кажњен. Морам да схватимо да кривицу за провокације сносе људи који иза њих заиста стоје – влада САД и њени плаћеници, као што је 'Отпор'”.

Режим организовао системску пљачку и уништавање српских произвођача малина преко власника хладњача

Афера „малина“

- Чланови Демократске странке и Г17 плус држе монопол на откуп малина у Србији. Влада не само што је помогла куповину хладњача, већ и жестоко брани интересе хладњачара дозвољавајући да ниским откупним ценама уништавају воћаре
- Јасно се показује повезаност хладњачара и Министарства пољопривреде, што на најбољи начин открива због чега годинама не може да се реши проблем између произвођача малина и хладњачара, који покушавају да диктирањем цена поштено униште наше малинаре – каже Драган Тодоровић

Катастрофална економска политика Владе Србије упропаштава пољопривреду, најважнију стратешку грану српске привреде, јер упркос обећањима, ништа није предузела да побољша стање на тржишту пољопривредних производа и заштити произвођаче. Не само што су смањене или у потпуности укинуте субвенције, већ монополисти, односно тајкуни, одређују и диктирају цене пољопривредних производа, које нису довољне ни за сервисирање трошкова производње. Плански и организовано се уништавају индивидуални пољопривредни произвођачи (ратари, воћари, повртари, итд), јер је цена пољопривредних производа на тржишту далеко мања од трошкова производње.

После загирања индустрије кроз криминалну приватизацију и отварања домаћег тржишта за нелојалну конкуренцију из Европске уније, Борис Тадић и Млађан Динкић бацили су се на нови задатак који су добили из Брисела – **уништавање српске пољопривреде**. Први на удару нашли су се пољопривредни произвођачи малина, имајући у виду да је њихов производ, по квалитету, ван конкуренције на тржишту Европске уније и озбиљно угрожава тамошње произвођаче.

„Помоћ“ из Америке

Наиме, у 2001. године у Србији је уз помоћ фирме Ју-Ес Ејд (US Aid) изграђен велики број хладњача чија је, очигледно, једина функција била да уништи нашу малину која је једна од најбољих у свету. У све то укључено је и наше министарство пољопривреде, заједно са Демократском странком и странком Г 17 плус, чији су функционери постали и власници тих истих хладњача. Ју-Ес Ејд је у Србији основао такозвани Ју-Ес Ејд агро бизнис и створена је фирма хладњачара, људи који су уз помоћ државе и Ју-Ес Ејда изградиле хладњаче. То удружење већ година систематски уништава српске пољопривредне произвођаче, пре свега малинаре.

Малинари крче заседе

Двадесетак власника хладњача (чланова ДС, Г17 плус), противно договорима са произвођачима малина и купина, спустили су откупну цену малина са 160 на 100 динара по килограму. Уместо да Министарство пољопривреде пошаље инспекторе за контролу квалитета, да би се установила стварна класа и квалитет откупљених малина и купина, власници хладњача сами процењују квалитет воћа на штету произвођача. Упркос протестима и захтевима произвођача да се одреди откупна цена малина од 160 динара, режим је остао доследан у политици заштите интереса монополиста.

Иначе, цена малине на светском тржишту се креће око два евра за килограм. Због ниске откупне цене пропале су и велике количине купине из овогодишње рода у Левчу, у општини Рековац, где засади тог јагодичастиг воћа заузимају површину од 400 хектара, јер земљорадници нису имали довољно радне снаге да дозреле купине на време уберу. Наиме, сељаци, због врло ниске откупне цене у берби, нису могли да плате помоћну радну снагу, већ су купину на својим имањима брали сами, или уз помоћ комшија, што је недовољно да се убере цео род, па је воће опадало и трулило. Због тога се масовно крче засади тог воћа у Левчу, али и у Лозници, Крупњу, Љубовији и Малом Зворнику, где је под купином око 700 хектара.

На конференцији за штампу, потпредседник Српске радикалне странке Драган Тодоровић обелоданио је податке који откривају на који начин се годинама систематски уништавају малинари.

– Иако је малина један од најтраженији извозних производа српске пољопривреде, испоставља се да њени произвођачи не могу да покрију ни све трошкове које имају у производњи, а уложени рад да ни не помињемо. И због тога смо ми кренули да истражујемо, да видимо шта се ту крије, ко се крије иза овога. Када истражите све, дођете у ситуацију да видите врло блиску повезаност власника хладњача са Демократском странком.

кратском странком, затим са Г 17 плус и нешто мало са СПС-ом – објашњава потпредседник Српске радикалне странке Драган Тодоровић.

Коалиција за монопол

Анализа Српске радикалне странке показала је да су власници хладњача, који држе монопол на откуп малине упркос Закону о заштити конкуренције, скоро сви чланови Демократске странке, Г17 плус или њихови коалициони партнери. У томе им свесрдно помаже Влада Србије која не жели да помогне пољопривредним произвођачима.

Према Тодоровићевим речима, влада не само што је новчано помогла куповину хладњача члановима ДС-а и Г 17 плус, већ је и стала у одбрану њихових интереса на штету произвођача. – Хладњаче „Сирогојно продукта“ је купио „Малина продукт Пожега“, укупни капацитет 4.500 тона, власник је Раде Љубојевић, члан Г 17, иначе председник Удружења хладњачара, са уписаним капиталом од 190.000 евра, пословним приходом од 538 милиона динара, а све у оквиру организације „Serbian Fruit“ која се налази под Ју-Ес Ејдом. Све хладњаче, дакле, послују у оквиру организације „Serbian Fruit“. Ни једна једина није ван овог удружења. „Frigo Round“ Пожега, капацитет 1000 тона, власник Паун Петровић, председник Општинског одбора Демократске странке Пожега. Имају отворену фирму на Барбадосу, „Frigo Round“, уписан капитал милион евра, основни приход 313 822 000, такође у удружењу „Serbian Fruit US Aid“.

„Либертас“ Београд има сопствених засада на преко 100 хектара и највећи је произвођач свеже малине у Републици Србије, власник је Рака Жунић, члан Демократске странке. Купци: „Делта Макси“, „Ц маркет“, „Меркатор“, „Ем Родиф“, „Метро“, „Верополус“, „Идеа“, „Универекспорт“. Такође у удружењу „Serbian Fruit US Aid“, „Станић“, Ариље, капацитет 4000 тона, купио хладњачу од Земљорадничке задруге „Ластавица“ Ариље, власник Станић Милан, члан Демократске странке. „Агро-партнер“ Лучани, власници Раде Ковачевић и Момчило Кичић, чланови Демократске странке. „Podgorina Fruit“ Осечина, капацитет 700 до 800 вагона, већински власник аустријска фирма „Grünwald MDH“, директор Чеда Николић, Демократска странка, и што је интересантно, ову хладњачу је отворио Борис Тадић, 40 одсто бесповратних средстава дала је Влада Републике Србије. „Elixir Fruit“ Шабац, власник Станко Нарцис Поповић, члан Демократске странке. Земљорадничка задруга „Аринова“ Ариље, изграђена 2000. године, држава бесповратно уложила 400 000 евра, изградњу водио Драган Милосављевић, члан Главног одбора Демократске странке. Тренутно се против њега води поступак због махинација, а нови директор је Алекса Обрадовић, такође члан Демократске странке. „Драгачевац-промет“ Гуча, правни власник Миленко

Сурудић, члан Г 17, формални власници Милош и Радојко Гавриловић, „Медитеран“ Б 92 Гуча, власник Миленко Сурудић, члан Г 17; Земљорадничка задруга „Виламет“, капацитет око 800 тона, држава уложила 500 000 евра, задруга, кажу, проблематична, хладњача не ради, главни утицај има Демократска странка; „Гротекс“ Ариље, укупан капацитет 1 500 тона, власник Глишић Павле, члан Социјалистичке партије Србије; „АБД Пром“ Јевремовац, Шабац, власник Александар Јаковљевић, члан СПС-а; „Serbian Fruit US Aid“, „33 Пецка“, власник Живојин Плавшић, члан СПС-а; „Бепи“ Ариље, капацитет 1 500 тона, директор Божовић Војислав, члан СПС-а, „33 Ариље“ највећа хладњача у Србији 8 000 тона, акционари Ниба-цео Београд, и Нехам Булгарија а.д. Холдинг. „Фруком“ Ариље, власник Зимољић Миломир, Група грађана, члан Општинског већа коалиције са Демократском странком“.

Тодоровић наглашава да је то само део података којима располаже Српска радикална странка, али и да су они довољни да се покаже спрега између власника хладњача и Министарства пољопривреде. – Тако долазимо до одговора због чега годинама не може да се реши проблем између произвођача малина и хладњачара, који покушавају да диктирањем цена потпуно униште наше малинаре. Имамо податке који су потпуно сигурни, који су потпуно тачни и очекујемо да после овога, пре свега Министарство пољопривреде, а у неким случајевима и Тужилаштво, покрене одређене радње како би се решио проблем са монополем и друге противзаконите радње које се одвијају под контролом Демократске странке – каже Драган Тодоровић.

Уништавају и зарађују

Последица овакве режимске политике је да из године у годину Србија извози све мање малина на страном тржиште јер произвођачи крче своје заседе или једноставно остављају воће да трули пошто им се не исплати да плаћају радну снагу за бербу. Тако се полако српска малина екстра квалитета потискује са европског тржишта, а њен простор преузимају произвођач из ЕУ. У целом поступку уништавања производње малина у Србији Демократска странка и Г17 плус су смислили начин да добро зараде кроз држање монопола на откуп производа. Откупљујући малину од сељака по ниским ценама, а препродајући је по високим, чланови режимских странака се богате док се пољопривреда, најважнија стратешка гране српске привреде, уништава. Афера „Малина“ само је једна у низу по којој ће бити запамћен режим Тадић-Динкић.

Р. В. С.

„Европско“ задуживање Србије

Пише: мр Дејан Мировић

Почетком септембра 2009. године на снагу је ступило двадесетак закона које је усвојила Народна скупштина Републике Србије. Највећу пажњу српске јавности изазвао је Закон о информисању, док је усвајање три закона који задужују државу за додатних 350 милиона евра прошло незапажено. Осим кратке скупштинске расправе о тим законима, у медијима су ови штетни закони скоро потпуно прећутани, чак су и подржани од стране неких тзв. опозиционих политичара из Српске напредне странке, који су тврдили да без кредита ЕУ Србија наводно не може да „живи“. Ипак, неутрална анализа ових закона показује да се радило само о политичким фразама које немају упориште у пракси.

Вредност кредита Европске инвестиционе банке (ЕИБ или Банка) је 250 милиона евра. Уговор на коме се заснива усвојени закон између ЕИБ-а са једне стране, и Владе Републике Србије и Народне банке Србије са друге стране, потписан је 11. маја 2009. године. Формална сврха кредита који даје ЕИБ је финансирање малих и средњих предузећа у Србији. Али, када се детаљније анализирају одредбе кредита које се наводе у Закону о потврђивању финансијског уговора између Републике Србије и Европске инвестиционе банке и Народне банке Србије, Анекс зајма за мала и средња предузећа, долази се до закључка да је он, у суштини, намењен западним банкама које раде на територији Србије. Дакле, банкама из богатог дела ЕУ које наплаћују огромне камате српским грађанима и предузећима.

На пример, у уводном делу уговора о кредиту се наглашава да ЕИБ неће давати директно средства малим и средњим предузећима, већ ће се то радити преко „посредника“. Ко су ти „посредници“? У уводном делу уговора о кредиту пише: „Посредник означава било коју банку или финансијску институцију у Републици Србији коју Банка одабере“. Наравно, овоме треба додати чињеницу да око 70 одсто финансијског тржишта у Србији поседују банке из Европске уније и може се лако закључити да ће ЕИБ средства из кредита давати банкама из ЕУ. Оне ће даље трансферисати та средства, уз наплату великих камата, српским малим и средњим предузећима, ради куповине опреме из ЕУ. Дакле, сам назив уговора о кредиту који даје ЕИБ је нетачан. Тачан назив уговора о кредиту са ЕИБ-ом би требало да гласи: „Уговор о кредиту између ЕИБ-а и западних банака монополиста које послују на територији Србији са једне стране, и српских малих и средњих предузећа са друге стране, у вези са куповином опреме из Западне Европе“.

Ако то није тачна дефиниција, онда пробриселска власт, медији (и део опозиције) у Србији треба да убеди грађане у немогуће. То је теза да ће ЕИБ давати средства српских банака пре него западним. Да је то нереално, показује још једна формулација из уводног дела уговора о кредиту: „Статут Банке утврђује да је Банка дужна да користи своја средства

што рационалније и у интересу Европске заједнице, те у складу са тим, услови њених зајмовних операција морају бити усклађени са релевантним политичким мерама Европске заједнице“. Дакле, ЕИБ је дужна по свом статуту да даје првенство банкама из ЕУ! То је права истина о „спасоносном“ кредиту ЕИБ-а која се прећуткују у српској јавности и политичком животу. Овоме треба додати и примере из српске праксе, као што је додељивање средстава из кредита ЕИБ-а од 33 милиона евра иностраној фирми „Штарбаг“ за реконструкцију београдског моста „Газела“ („Новости“, 4. 9. 2009) па ће неутралном и неострашћеном посматрачу бити сасвим јасно коме ће отићи средства из кредита ЕИБ-а.

У том истинитом контексту, у члану 1 уговора о кредиту се наводи да ће ЕИБ одређивати који ће пројекти бити финансирани: „Банка ће имати дискреционо право да одобри или не одобри релевантни захтев за расподелу“. Дакле, српска мала и средња предузећа неће моћи самостално да одлучују како ће, ни где ће, да уложе паре од кредита. Такође, у члану 6 се предвиђа да српска мала и средња предузећа неће моћи самостално да купују опрему. Тачније, српска мала и средња предузећа ће морати да набављају опрему и услуге преко међународног тендера који ће се обављати у складу са упутствима ЕИБ-а. Дакле, опет у складу са интересима ЕУ (или са интересима компанија из Западне Европе).

Такође, кредит ЕИБ-а и са и правне стране има веома штетне (тачније, срамне одредбе) за Републику Србију. У члану 6 се позивају државни службеници Републике Србије, од министра до обичног службеника, да директно ЕИБ-у достављају информације о неправилностима. Свака информација, па и она од најнижег службеника, сматраће се инфор-

мацијом коју је доставила Влада Републике Србије (!?) Са друге стране, таква обавеза о пријављивању неправилности не постоји у редовима ЕИБ-а, иако, као што је претходно изнето, управо ЕИБ одређује коме, и под којим условима, се дају кредити. Скоро невероватно кршење правила о равноправности странака и скоро невероватан комплекс ниже вредности код српских преговарача. Као да у ЕУ и ЕИБ не постоји корупција и намештање послова!

У том смислу, наслов уговора о кредиту би се се могао тачније дефинисати и на следећи начин: „Ултимајум ЕИБ-а и западних банака монополиста које послују на територији Србије, Влади Републике Србије и малим и средњим српским предузећима у вези са куповином опреме из Западне Европе”.

Када се има у виду толика неравноправност страна у овом уговору, није изненађење ни што се и у члану 9 Влада Републике Србије обавезује да ће сносити „све трошкове, укључујући све стручне, банкарске и мењачке настале у вези са припремом, спровођењем или праћењем овог уговора” (тачније, плаћање страних саветника који обично прате овакве кредитне). За српске преговараче је срамна и одредба из члана 10 која даје право ЕИБ-у да захтева превремену отплату кредита „ако процени” да је (без навођења јасних критеријума) је то корисно.

Помоћ западним банкама

Други веома лош закон о задуживању који је је ступио на снагу у септембру 2009. године је онај о задуживању Републике Србије код западних банака монополиста које раде на територији Србије. Тачније, о задуживању код Alpha Bank Србија, Pigaеus Bank Београд, и Војвођанске банке, ради покривања буџетског дефицита у вредности од 90 милиона евра. Дакле, Влада Републике Србије, уместо да додатно опорезује западне банке које су, ретроактивно и дрско, у последњих неколико месеци повећавале марже на већ доде-

љене кредитне српским грађанима и предузећима, задужује се управо код тих банака под неповољним условима! Скоро невероватно, посебно ако се има у виду да је чланом 3 овог закона предвиђено да Влада Републике Србије плаћа „трошкове обраде и пуштања кредита” у вредности од 900.000 евра, и то управо из буџета Републике Србије.

Овим скоро невероватним подацима треба додати и да је у члану 3 овог уговора о кредиту са 3 западне банке, предвиђена и скупа камата у вредности збира „једномесечне референтне каматне стопе за задуживање у еврима (ЕУИБОР) и фиксне каматне марже од 4,75 одсто”.

Такође, трећи кредит који је Влада Републике Србије закључила, а Народна скупштина усвојила већином гласова, је онај о задуживању Републике Србије код Светске банке у вредности од 10 милиона евра. Слично као и код кредита ЕИБ-а, овај кредит Светске банке треба да умањи (не да отклони у потпуности) катастрофалне последице које за српска велика предузећа и здравство производе услови ММФ-а и ЕУ. Зато је могуће да док се смањују издаци за здравство и недостају кревети и лекови у болницама, у уговору о кредиту се поново предвиђа контролисана набавка стране опреме уз скупе камате. На пример, у члану 2 се предвиђа да ће Република Србија плаћати камату „једнаку ЛИБОР-у”, увећаном за „варијабилну каматну маржу” (Споразум о зајму између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој). Такође, Република Србија ће плаћати и 25.000 евра за „приступне накнаде” а све зарад финансирања „информационе мреже” у српском здравству, обезбеђења „робе и консултантских услуга” (у тренутку када нема довољно кревета и лекова у српском здравству). У додатку уговора се наводи и да ће се консултанти бирати у складу са „смерницама” Светске банке, док оперативни трошкови означавају „преводе и организације састанака, путовања, вођење канцеларије”. Поново је више него јасно да ће странци имати највећу корист и од овог кредита које узима српска држава.

Ипак, српске власти и део тзв. опозиције и даље инсистирају на самоубилачком економском путу ка новој утопији, чији је центар у Бриселу. Не сме се дозволити да српска јавност дође до закључка да ЕУ не само да отима део територије Републике Србије, већ и поткрада и искоришћава српске грађане и предузећа зарад даљег богаћења западног дела те наднационалне творевине, ЕУ.

Како су школе постале жртве шок–терапије коју глобалисти спроводе у Србији

„Рационализација” по диктату Светске банке

Пише: Владимир Мишковић

Образовање је саставни део процеса одрастања сваког детета и представља незаобилазну фазу у његовом животу. Оно га припрема за будућност и све оно што га чека у свету одраслих. Зато свака озбиљна држава посебну пажњу посвећује систему образовања, јер је квалитетно образовање младих залог за будућност. Међутим, у образовном систему Србије постоје бројни проблеми. Девет година владавине ДС као главног промотера европских интеграција и продавача магле оставило је мучну ситуацију у образовним институцијама у Србији.

Предшколске установе, као што су забавишта и вртићи, одавно не могу да задовоље потребе грађана, па родитељи пријављују децу у вртиће и пре него што се она роде, јер су листе чекања огромне. Ширење мреже високошколских институција, посебно приватних факултета и високих школа, је претходних година измакло контроли, па се механизмом акредитације покушава успостављање реда у тој области. С друге стране, Србија има довољно развијену мрежу основних и средњих школа, али је она годинама запостављана и сада је у све већем раскораку са демографском, привредном и социјалном стварношћу. Због тога је велику пажњу јавности привукао чланак Сајмона Греја, директора Канцеларије Светске банке у Београду, под насловом „Радити више са мање”, који је објављен у августовском броју београдског недељника НИН. Тај сажети текст износи основне идеје које су детаљније изложене у анализи Светске банке под називом: „Суочавање са финансијском кризом у Србији путем повећања продуктивности јавног сектора”, из маја 2009. године.

Из тог чланка сазнајемо да се српско министарство финансија обратило Светској банци са молбом да Светска банка „припомогне” Србији у смањењу трошкова јавног сектора на начин који „неће утицати на квалитет услуга”. „Резултат нашег рада је публикација која анализира важне делове јавних расхода”, сумирао је Греј, „лопут пензија, здравства, образовања, социјалних давања, инфраструктуре, пољопривреде и индустрије”. Међутим, начином на који је то учинила Светска банка, прети озбиљна опасност да се, пре свега образовању у Србији нанесу додатне озбиљне дугорочне штете.

„Светска искуства” која важе само за Србију

Да није било овог чланка Сајмона Греја у НИН-у, не бисмо ни сазнали за обраћање Министарства финансија Светској банци, као ни за неке конкретне предлоге Светске банке за уштеду пара из буџета. Шта тачно Светска банка предлаже Србији као начин уштеде најбоље се види из области коју је Греј одабрао да илуструје њихове идеје – у просвети. Греј терапеутски наводи како су чиновници Светске банке предложили да се у Србији, због мера штедне, укине 11.000 одељења, тј. 37 одсто свих одељења у основним школама, и 13 одсто свих одељења у средњим школама. Тако би њихо-

вим затварањем, по мишљењу глобалисте Греја, држава тобоже уштедела 14,7 милијарди динара. Наиме, већина одељења у српским школама броји мање од 30 ђака, а Греј, као овдашњи портпарол Светске банке, сматра да „не постоји искуство у свету које показује да одељења са мање од 30 ученика воде већем квалитету”.

Тако су по мишљењу Светске банке, професори универзитета у Србији цео живот провели у заблуди да мање студената на часу значи више пажње коју могу да посвете сваком студенту, а у истој заблуди, по мишљењу господина Греја и Светске банке, живе и наставници у српским гимназијама и учитељи у српским школама. Али и просветари широм света.

Због тога је просечан број ученика у државним школама (у основном образовању) у Аустрији 20, Белгији 20, Чешкој 21, Данској 20, Немачкој 22, Грчкој 18, Мађарској 20, на Исланду 17, у Ирској 24, Италији 18, Луксембургу 16, Пољској 21, Португалији 16, Словачкој 20, Шпанији 19, Британији 26 (у приватним основним школама 11) и у САД 24 (у приватним 19). Шта мислите како би се само Даници, Белгијанци, Грци и остали одушевили када би их господин Греј и Светска банка обавестили да „не постоји искуство у свету које показује да одељења са мање од 30 ученика воде већем квалитету”? Или је таква „шок–терапија” у школству добра само за Србију?

Да, тачно је да нема директне међузависности између броја ученика у одељењу и квалитета образовања. Мање ученика у одељењу не значи одмах и виши квалитет. То је зато што квалитетно образовање зависи од најмање још два фактора: мотивације и способности ученика и мотивације и способности наставника. Но, из тога што број ученика у одељењу није једини фактор квалитетног образовања не следи да он није никакав фактор квалитетног образовања. У питању је елементарна логичка разлика између нужног и довољног услова. Мањи број ученика није довољан услов да образовање буде успешно. Али, као што зна сваки просветни радник, мањи број ученика јесте нужан услов за квалитетну наставу.

„Реформисти” Жарка Обрадовића по мери Светске банке

Греј открива и својеврсно одушевљење екипом, реформиста, предвођеном ресорним министром Жарком Обрадовићем, који су спремни да примене ове савете. „На срећу”, пише Греј, „имамо сада Министарство образовања у коме се реформе разумеју и које је посвећено њима. Припрема се читава стратегија рационализације школа и одељења, укључујући и рационализацију унутар једне школе. Потребно је дати сву неопходну подршку Министарству како би убрзало и спровело своју широку стратегију реформи”. Дакле, Греј нас обавештава да укидање 11.000 одељења у српским школама не само да није само пуки предлог глобалиста из Светске банке, већ и да „реформисти” у нашем министарству просвете на таквој „реформи” српског школства

већ увелико раде! Упутство о формирању одељења првог и петог разреда које је Министарство проследило школама само је први корак те „рационализације”. Уколико се школске управе буду придржавале тог упутства, за четири године у Србији ћемо, по мишљењу „реформатора”, добити школе са „оптималним” бројем одељења. То значи да се одељења могу делити само уколико имају више од 34 ученика. Доња граница да се формирају два одељења у школи је 17 ученика, за три одељења 23 ученика, а за четири 25 ученика.

Осим упутства о формирању броја одељења, школским управама је прослеђено да се ограничи запошљавање нових кадрова у школама. Уколико постоји потреба за учитељима и наставницима, они се прво морају тражити из редова вишка на нивоу школе, општине или округа, па се тек онда расписује конкурс за нова радна места. На тај начин ће се, како кажу у Министарству, смањити број одељења, али неће бити отпуштања запослених. Проблем вишка запослених ће, према речима надлежних у Министарству, бити решен њиховим ангажовањем у образовању одраслих. Уверавања из Министарства, наравно, нимало нису умањила незадовољство наставника, јер ће, према неким проценама, после ове рационализације, око 17.000 просветара остати без својих радних места. Родитељи, са друге стране, страхују да њихова деца неће имати квалитетну наставу.

Тај страх подгрејало је и саопштење Министарства просвете, после састанка са представницима Међународног монетарног фонда крајем августа ове године, у којем пише да су планови Министарства просвете „у одређеној мери у складу с препорукама из извештаја међународних организација о стању образовања у Србији”. Министар Жарко Обрадовић је, додуше, указао тада на специфичности образовног система у Србији и на потребу уважавања економске ситуације, а посебно на важност образовања за даљи развој Србије и раст бруто друштвеног производа, али је недавно признао да заиста постоји план рационализације и да ће с њим прво упознати Владу Србије, затим синдикате, а онда ће бити предочен јавности. Министар је такође изјавио да ће ове школске године „озбиљно радити на плану рационализације мреже школа и одељења која имају по неколико ученика”. По том плану, „рационализација” школа почиње да се спроводи већ од ове школске године. Само у Банату, Министарство просвете укида преко 100 одељења. Међутим, направљен је договор између представника Министарства са

једне и представника локалне самоуправе са друге стране, да се 19 одељења на мађарском језику не спаја, због заштите права националних мањина, тако да ће у зрењанинском крају бити спојено само око 60 одељења на српском језику. Помоћник министра Обрадовића за инспекцијски надзор и рад школске управе, Зоран Костић, тада је изјавио да ће сваки начелник школске управе „морати да образложи” зашто тражи да остану мала одељења, па уколико има „јак разлог”, као, рецимо, да се води рачуна о националним мањинама, онда ће уз одобрење министра та одељења ипак опстати. Директори школа у Србији потврђују да у школама влада напетост и страх поводом најављене рационализације у образовању. Многе школе ће ове године остати без једног одељења првог разреда. Самим тим један учитељ остаје нераспоређен. Наредних година се очекују још већи проблеми, јер ће доста људи бити без пуне норме часова, што аутоматски значи и ниже плате од досадашњих. Нико не зна како ће се тај проблем решити без отпуштања.

Анализа заснована на нетачним информацијама

Предлог директора Канцеларије Светске банке у Београду Сајмона Греја носи велике опасности из следећих разлога: износи нетачне информације и није заснован на стварном познавању ситуације на терену, Светска банка има велику моћ и наше власти нису независне од њених ставова (и

Статистика тренутног стања у школама у Србији

Основне школе у Србији укупно имају 578.932 ученика. Од тог броја, у Београду основне школе похађа 114.807 ученика, у северној српској покрајини Војводини 156.586 ђака, а највише основаца има у централном делу Србије – 307.539. Просечна величина одељења у основним школама у Србији је 18,9 ученика, у Београду је 21,8 ученика, у Аутономној Покрајини Војводини 18,8, а у централном делу Србије 16 ученика у једном одељењу. Укупно у основним школама у Србији је запослено 72.919 просветних радника. Од тога у Београду ради 13.469 просветара, њихов број у Војводини је нешто већи и износи 20.405, а највише запослених у просвети има централна Србија – 39.045. Од тог броја, у Београду ради 9.933 наставника, у Војводини 15.409, а основне школе у остатку Србије имају 29.045 наставника и учитеља. На једног учитеља у Београду у просеку дође 11,6 ђака, у Војводини 10,2, а у централној Србији у просеку има 10,6 ученика на једног учитеља. У први разред је ове јесени у Србији пошло око 80.000 првака, од тога у Београду готово 20.000, а у Војводини 16.000.

Средње школе у Србији укупно имају 255.029 ученика. Од тога у Београду се укупно школује 55.137 средњошколаца, у Аутономној Покрајини Војводини 64.330, а у централном делу Србије 135.562 ученика. Просечна величина одељења у средњим школама у Србији је 25,8 ученика, у Београду је 26,3 ученика, у Војводини 24,9, а у централној Србији 26,2. У београдским средњим школама укупно ради 8.238 запослених, у северној српској покрајини Војводини 9.293, а у централној Србији тај број износи 17.981 просветара. Од тога, средње школе у Београду имају 6.313 запослених наставника, у Војводини 7.420, а у остатку Србије 14.693. У Београду и Војводини на једног наставника у средњим школама укупно у просеку дође 8,7 ученика, а централна Србија на једног наставника у просеку има 9,2 средњошколца.

ставова ММФ-а који заступа исте предлоге), а истовремено у Министарству просвете имају разумевања за овакве идеје. Наиме, у протеклих двадесетак година никада у Србији није издвајано пет одсто бруто националног производа за образовање, како тврди Сајмон Греј у својој анализи. Последњих година издвајање за просвету је једва било нешто изнад половине те цифре, па је Грејева оптужба да се буџетска средства уложена у просвету (којих нема) расипају – потпуно неоснована. Даље, Србија никада није издвајала за образовање средства која су упоредива са издвајањима у другим европским земљама, што пише у Грејевој анализи, јер чак и када би проценат бруто националног производа био исти у Србији и другим европским земљама, издвајања у апсолутним износима и по ученику у Србији су вишеструко мања. Према томе, Грејев закључак, који је изведен из тих погрешних чињеница је потпуно неутемељен и очигледно усмерен ка деградацији српског система образовања.

Даље, треба рећи да Светска банка није направила никакву изворну анализу стања школства у Србији, јер је неколико анализа урађено раније. Ту је анализа УНЕСКО-а и УНИЦЕФ-а под називом „Свеобухватна анализа система основног образовања у СРЈ из 2001. године”, затим анализа на иницијативу Уницефа, чији су резултати објављени у публикацији Богојевић, Ивић, Карапанца из 2003. године под називом „Оптимализација мреже школа у Србији”. Левитас и Херцински су 2006. године, за потребе Министарства просвете, направили нову анализу, „Финансирање и управљање у основном образовању Србије”. У тим изворним анализама констатовани су сви проблеми, прикупљене су основне чињенице о школама и дати су конкретни предлози за оптимализацију мреже школа. Поред осталог, дефинисано је 11 модела решавања проблема, док са друге стране предлог глобалиста из Светске банке користи само један – затварање школа.

Финансијска илузија и шарена лажа

Сајмон Греј је анализу направио на захтев Министарства финансија, коме је свесрдно изашао у сусрет илузијом да се може уштедети 37 одсто укупног буџета намењеног основном образовању. На чисто финансијском терену се показује колико је предлог Светске банке неозбиљан и илузоран. Пре свега, нису урачунати финансијски губици до којих би се дошло ако би се укинуло 11.000 одељења, попут социјалног програма за учитеље који остају без посла, програма прекавалификације просветних радника, трошкова превоза ученика чије школе би биле укинуте, куповине и одржавања возила, плата возача итд... Теоријска могућност значајних финансијских уштеда се нагло губи када се познају чињенице о школама у Србији. У Србији постоји велики број малих школа, рачунајући ту и подручне школе које су издвојене од матичних школа и то пре свега у сеоским подручјима, које обухватају мали број ученика и мањи број великих градских школа у којима се школује велики број ученика. Преливања из једног дела те мреже, на пример, укидање малих сеоских школа, не може имати скоро никакве ефекте у другом делу те мреже, у великим градских школама.

Такође, у Србији постоји преко 3.000 комбинованих одељења (то су она одељења у којима један учитељ у исто време остварује програм за два, три па и четири разреда). Таква одељења се не могу спајати са другим одељењима зато што у близини нема других школа, али и зато што је и са већим бројем ученика скоро немогуће радити када учитељ треба да у исто време обучава ученике различитих разреда.

Када се знају услови у којима раде мале сеоске школе, онда има додатних разлога зашто те „теоријске” могућности нису и стварне. У национално мешовитим срединама не

можете укидати неке школе, јер се налазе у локалним заједницама у којима је већина становништва једне националности, па би укидање таквих школа (или истурених одељења) изазвало озбиљне међунационалне тензије. Поред тога, због великих растојања, рељефа (посебно у планинским подручјима) и непостојања путева (негде и када постоје, нису проходни у зимско време), искључено је решавање које се састоји у превозу ученика у суседне школе.

Гледано у целини, теоријске могућности уштеде се своде на поглед на образовање у Србији из Вашингтонских и Бриселских даљина, без познавања чињеница и локалних услова, и без одговорности.

Највећи удар на српско село

Са друге стране, бројне су негативне економске последице затварања школа које Греј намерно није поменуо: подстицање даљих миграција ка градовима који не могу да апсорбују ново становништво, депопулација села и даље старење села са економским штетама које то повлачи и миграција становништва у репродуктивном периоду. Стварају се основе за нове међуетничке конфликте јер укидање школа неће на исти начин погодити све националне заједнице. Ако Министарство просвете „реформише” школство по предлогу Светске банке, доћи ће и до даљег снижавања образовног нивоа сеоског становништва, који је и сада катастрофалан, јер 36,3 одсто сеоског становништва нема ни основну школу, а код жена тај је проценат још већи (44,2 одсто). То би значило настављање културног заостајања села, у коме је школа једина јавна институција, која треба да има и улогу културног центра за целокупно становништво. То би представљало угрожавање права на образовање доброг дела становништва, а Србија је прихватила УНЕСКО-в глобални програм „Образовање за све”, из кога проистичу јасне обавезе (и Светска банка је партнер у том програму, али јој он никада није био драг).

Тај програм УНЕСКО-а подразумева да основна школа треба да постане центар укупног руралног развоја. Она треба да се преобрази у институцију за задовољавање образовних потреба целокупног сеоског становништва. Школа тако треба да буде центар за неформално образовање одраслих, које ће их оспособљавати за нове привредне активности као што су савременија пољопривредна производња, еколошка производња хране, сакупљање и прерада шумског воћа и лековитог биља, сеоски туризам, итд...

Ово су само неке од опасности чиновничке, глобалистичке логике директора Канцеларије Светске банке у Београду Сајмона Греја и његовог „савета” да се у српским школама укине 11.000 одељења и спремности Министарства просвете да тај „савет” спроведе у дело. Наравно, озбиљна држава, тачније, озбиљна, одговорна и патриотска власт, када би сагледала наведене чињенице, глатко би одбила такав „савет”. Она би знала да би таква краткорочна уштеда у буџету, на дужи рок могла нанети непоправљиву штету српској просвети и култури. Али, како сазнајемо из радосних Грејових речи, међу властима у Србији постоје и „здраве, реформске снаге” које су одушевљене оваквом идејом и које, штавише, већ увелико раде на њеној реализацији. Како ће изгледати та реализација може се видети ако се обрати пажња на редослед области у којима је Светска банка, на основу своје анализе, предложила Србији да смањи јавне трошкове. На првом месту су пензије, затим здравство, потом образовање, као четврто социјална давања, па тек онда следе инфраструктура, пољопривреда, индустрија...

Оно што је приметно у анализама Светске банке је да, после свих спроведених „реформи”, у овој земљи „конечно” више није скупа војска. Јер, војску смо реформисали тако да смо уништили 1.200 противавионских ракета типа „Стрела”, исекли 700 тенкова у старо гвожђе, а број авиона у летном

стању свели на два. Све што смо добили јесте карикатура од војске, због чега ће ова земља у сваком озбиљнијем војном питању зависити од других, као што је питање Косова и Метохије, где се у безбедносном смислу Србија у потпуности ослонила на Еулекс и КФОР, иако по резолуцији 1244 Савета Безбедности УН има право да распореди до 1.000 својих војника и полицајаца на територији јужне српске покрајине. Таква реформа се спрема и српском образовању укидањем 11.000 одељења, што би по неким проценама значило отпуштање око 17.000 наставника и продају вишка школских зграда, које су, најчешће, на идеалном месту у центрима градова. Тако ћемо добити карикатуру од образовног система, због чега ће ова земља и по питању образовања постати зависна од других. Ко год у Србији буде хтео стварно квалитетно образовање, мораће да иде у стране приватне колеџе и на стране приватне универзитете. Разуме се, такво образовање неће моћи себи да приуште деца сељака, радника и службеника, већ само деца одабране владајуће елите режима Бориса Тадића. А колико ће нова управна, културна и економска елита Србије едукована у другим земљама бити способна да разуме и заступа националне интересе, не треба трошити ни речи.

Са друге стране, смањење бирократије, односно издатака на невладин сектор, директор канцеларије Светске банке у Београду Сајмон Греј не помиње ниједном речју. Необично је да аналитичари из Светске банке нису уочили такву „ситницу“, да се из српског буџета издваја 4,1 милијарда динара, или 44 милиона евра годишње, за донације разним невладиним организацијама. То је више него за субвенције у привреди (3,5 милијарди динара), ученички стандард (1,7 милијарди динара), студентски стандард (3,2 милијарде динара), Фонд за младе таленте (0,4 милијарде динара) и избегла и расељена лица (0,9 милијарди динара). Очигледно је финансирање невладиних организација приоритет Тадићевог режима, јер ко ће га сачувати на власти када потпуно уништи државне институције?

Према томе, задатак грађана Србије је да на неким будућим изборима одузму власт „реформистима“ који по налогу Светске банке праве планове за постепено сламање образовног система Србије и државе у целини. То је обавеза према себи, својој деци и генерацијама будућих ђака у Србији, који тек треба да седну у школске клупе. Јер какве су нам школе данас, таква ће нам земља бити сутра.

Светска банка и ММФ – од зајмодавца до управљача

Поставља се питање шта то даје за право господину Греју из Светске банке да даје тако смеле оцене стања у српском школству, које надлежни из Министарства просвете брже-боље покушавају да спроведу у дело. Један од најочигледнијих примера штеточинског деловања Цветковићеве владе је безглаво задуживање државе. Процењује се да ће се дуг српске државе, до краја 2009, готово удвостручити. Последица тог задуживања неће бити само то да ћемо у будућности све што као друштво зарадимо морати да дајемо на отплату дугова са каматом, већ и да ће наши повериоци добити дугорочно право да управљају српском државом. Међународни чиновници, првенствено из финансијске сфере, одлучиваће не само о српским порезима, пензијама или социјалним давањима, већ и о српском образовању, здравству, науци и култури. Тако је Цветковићева влада, 26. марта 2009. године, закључила споразум са Међународним монетарним фондом о позајмици од три милијарде евра. Та сума ће бити исплаћивана у ратама до 2011. године. Пошто је први део суме већ исплаћен у пролеће ове године, крајем августа је у посету Србији дошла делегација ММФ-а. Делегација Међународног монетарног фонда и Влада Србије тада нису постигле договор о даљем коришћењу кредита вредног скоро три милијарде евра и преговори се настављају крајем октобра, до када влада има рок да припреми детаљан план реформе јавног сектора и смањења државне потрошње у 2010. години. Шеф мисије ММФ-а Алберт Јегер је тада изјавио да Влада Србије мора да испуни неке услове, пре свега да смањи јавну потрошњу и започне реформу пензионог, здравственог и образовног система.

Поводом завршетка преговора, министарка финансија Диана Драгутиновић је рекла да је договорен буџетски дефицит од 4,5 одсто бруто домаћег производа, што је 132,5 милијарди динара на нивоу целе државе, укључујући и локалне самоуправе и северну српску покрајину Војводину. Министарка је навела да је остало да се усагласи буџет за 2010. годину, односно да ли ће буџетски дефицит бити 3,5 одсто или четири одсто бруто домаћег производа. Указала је и да је око буџета за наредну годину постигнута велика сагласност у многим областима – да је неопходна реформа пензионог система, социјалне заштите, образовања, здравства и државне администрације. Драгутиновићева је нагласила да реформе значе мање трошкова, што не подразумева „само“ смањење броја запослених, и додала да влада има спремне мере које би донеле уштеду од 20 до 25 милијарди динара годишње.

На сличан начин као и ММФ функционише и Светска банка. Док је специјализација ММФ-а финансијска и монетарна сфера, Светска банка својим кредитима најчешће финансира образовање, здравство, реформу државне управе, итд. Тако Светска банка, рецимо, у Србији тренутно финансира „реформу правосудног система“ (која подразумева отпуштање око 700 судија). Дакле, када је реч о подели задужења између Светске банке и ММФ-а, Светској банци припада финансирање „реформе образовања“. У том смислу, њени „савети“ у овој области имају исту тежину као и „савети“ ММФ-а у фискалној и монетарној политици. Да бисмо разумели „савет“ Светске банке Србији о затварању 11.000 одељења, морамо да знамо функцију ове транснационалне институције у светском финансијском поретку. Она је близанац ММФ-а и најчешће заједно са њим наступа према малим земљама чије владе траже позајмице. Обе институције су једна врста акционарског друштва, у којем Сједињене Државе имају највећу квоту (у Светској банци око 16 посто). Док ММФ даје позајмице које обезбеђују спољну ликвидност, Светска банка даје новац за обезбеђивање унутрашње ликвидности. Ове установе своје позајмице условљавају захтевом да их дају у ратама, и то тако да након сваке рате имају право да од земље-зајмопримца захтевају одређени начин вођења економије и друштва. Тако, практично, давањем позајмица некој влади, ММФ и Светска банка постају једна врста њеног старатеља и фактичка власт у тој земљи.

Смањење администрације конкурсима за пријем нових административаца

Ако Борис лаже — конкурс не лаже

- Док с једне стране признају да су створили прегломазан бирократски апарат, који сада броји око 30.000 запослених (и то без министарстава војске и полиције), и најављују драстично смањење броја запослених, Борис Тадић и Влада Србије увелико расписују конкурсе за пријем у радни однос и запошљавају своје страначке апаратчице. И да не би било забуне, ови новозапослени нису ни у судовима ни у домовима здравља и болницама. То су чиновници у министарствима и радна места им се налазе у зградама министарстава и владе

Пише Момир Марковић

Грађане Србије су можда изненадиле и мало охрабриле изјаве које ових дана дају представници свих нивоа власти, почев од Бориса Тадића па до последњег функционера, о томе да је бирократски апарат у Србији прегломазан и да се хитно морају предузети мере за његово смањење и рационализацију. И сви су се здушно заузели да се одмах крене у ову акцију, и то од самог врха, што ће рећи од министарстава. И ту (у том првом делу изјава) су потпуно у праву. Данас државни бирократски апарат броји преко 30.000 разних државних секретара, помоћника министра, управника, шефова, заменика, помоћника, заменикових помоћника и помоћникових заменика, затим чиновника, државних службеника и намештеника. Подсећања ради, бирократски апарат је после „булдожер револуције“ бројао око 8.000 чиновника. И држава је нормално функционисала. То значи да је само за ових девет година у Владу и ниже органе власти запослено више од 22.000 чиновника и намештеника. Изгледа и да је назив „намештеник“ настао из глагола наместити (у овом случају радно место и солидну плату). Можда би ова најављена „смањења“ административног апарата могла и да прође да није једног АЛИ... Е, управо то АЛИ је било кључ Драгану Тодоровићу да на конференцији за штампу до краја разоткрије лажи и обмане којима се служе Борис Тадић и сви његови министри, функционери, скутоноше и чанколизи. Користећи се документацијом и подацима до којих је дошла Српска радикална странка, Тодоровић је обелоданио да, док с једне стране причају о смањењу, властодршци истовремено увелико примају у радни однос припаднике својих странака. И то управо у делове државне администрације, коју ће (као) рационализовати

А сад она народна о кози и рогу

„За Српску радикалну странку не постоји дилема да ли треба смањити државну администрацију и извршити реформу државне управе. Све владе од 2001. године до данас и све странке из тих владајућих коалиција су запошљавале своје активисте и функционере, тако да данас имамо преко 28.000 запослених само у државним органима, што је четири пута више. Не постоји ни дилема да ће, уколико се хитно тај државни апарат не смањи, он сам уништити државу. Нас само

интересује, а до сада нам то нико није рекао, који ће се критеријуми и који стандарди примењивати да би се одредио оптималан број државних службеника и намештеника. И који ће критеријуми важити кад се буду отпуштали службеници. Говоре о тзв „оценама“, убеђујући нас у безгрешност и савест оцењивача. Као да их, све до једног, нисмо видели у досадашњем политичком деловању. Као да не знамо да ће искључиви аршин за оцењивање бити страначка или фамилијарна припадност“, истакао је Тодоровић.

Према сазнањима Српске радикалне странке, само у 2009. години, и то од првог јануара до једанаестог септембра, ти исти властодршци расписали су:

- 71 јавни конкурс за пријем у радни однос у државне органе Србије;
- 44 јавна конкурса за пријем у радни однос државних службеника;

– 27 јавних конкурса за пријем у радни однос функционера. На тим конкурсима је примљено и засновало радни однос 286 државних службеника и 67 функционера. Запошљавање страначких активиста и функционера по ресорима изгледа овако:

– 157 новопримљених државних службеника и 32 функционера засновало је радни однос у ресорима које воде функционери Демократске странке и Борис Тадић;

– 99 државних службеника и 11 функционера нашло је ухлебље у ресорима које води Г17+ и Млађан Динкић;

– Ивица Дачић и његови функционери су били скромнији, па су у ресоре које они воде запослили 8 државних службеника.

Министарства, рекордери по броју запослених у 2009. години су управо она чији се министри и страначки функционери „убише” објашњавајући нам неопходност рационализације државног апарата и отпуштања вишка запослених.

– Министарство финансија (Демократска странка), запослило нових 48 службеника;

– Министарство правде (Демократска странка), 34 нова службеника;

– Министарство за животну средину и просторно планирање (Демократска странка), 46 нових службеника;

– Министарство економије и регионалног развоја (Г17+), 49 нових службеника;

– Министарство здравља (Г17+), 37 нових службеника.

И да не би било забуне, ови новозапослени нису ни у судовима ни у домовима здравља и болницама. То су чиновници у министарствима и радна места им се налазе у зградама министарстава и владе. Поред овога, запослено је и 42 директора, заменика директора и помоћника директора у органима државне управе и 22 помоћника министара у министарствима. И сви функционери (директори, заменици и помоћници директора у управама, заводима и агенцијама њих – 67) и сви државни службеници (њих 286) су партијски кадрови; а конкурси су били само МАСКА за јавност и грађане Србије.

Дупло, па макар и дупло голо

(Или како се дуплирањем надлежности мултипликују тела и увећава државни апарат, а истовремено пљачкају држава и грађани).

Док, дакле, с једне стране говоре о смањењу броја запослених, главари ове државе, повлађујући „Свемогућем млађану Динкићу” усвајају тзв. Закон о регионалном развоју који, поред већ постојећих 29 округа, планира девет економских региона и у ту сврху се већ формирају нови органи и тела, и то:

– **Национални савет за регионални развој** (тело на републичком нивоу које утиче на креирање и спровођење политике регионалног развоја);

– **Национална агенција за регионални развој** (организација на републичком нивоу која ће се бавити спровођењем политике регионалног развоја);

– **Регионални развојни савети** (тела која ће се формирати на нивоу региона и која ће саветодавно утицати на доношење и имплементацију политике регионалног развоја на територији региона);

– **Регионална развојна агенција** (јавна агенција за спровођење политике регионалног развоја на нивоу региона);

– **Обласна развојна асоцијација** (организација за спровођење политике регионалног развоја на нивоу области).

Е сад, да мало разјаснимо улогу ових „савета”, „агенција” и „асоцијација”.

Национални савет за регионални развој ће „саветодавно” утицати на креирање и спровођење политике регионалног развоја. Они ће саветовати оне који креирају политику развоја. Па ако ови други послушају савете, послушали су. Ако не послушају – ником ништа. Ови први су саветовали. А што се савети нису примили, они нису криви.

Национална агенција за регионални развој ће, како пише, „спроводити политику регионалног развоја”. Изненађује да „креатори регионалног развоја” нису приметили да овде фали још један орган, који су могли „имплементирати” у систем. Наиме, Национални савет ће саветодавно утицати на некога ко ће креирати политику регионалног развоја, Национална агенција ће спроводити ту тако искреирану политику, али фали неко ко ће ту политику регионалног развоја „креирати”. Ето могућности да се формира и „Национално тело или институција за креирање политике регионалног развоја”. Нека ово буде мој скромни допринос у налажењу могућности за запошљавање активиста, функционера и чланова интересне групе Г17+. Иста је ситуација и са **регионалним развојним саветима, Регионалном развојном агенцијом, Обласном развојном асоцијацијом** и свим другим институцијама које ће у међувремену смислити и измислити.

Стварни учинак и сврха оваквог оснивања нових институција је:

– повећање државног апарата и броја запослених у државној управи;

– запошљавање и ухлебљење чланова, активиста и симпатизера интересне групе Г17+;

– контрола токова буџетских средстава и страних инвестиција, кредита и донација из предприсупних фондова ЕУ од стране Г17+.

Нуспојаве су повећање јавне потрошње и тотална политизација органа који би требало да се баве локалном политиком. Одговор на питање због чега се ово све ради, поред већ набројаног, се јасно види. Млађан Динкић је недавно најавио оснивање **Странке региона**, која ће бити „правни следбеник” фирме Г17+ и која ће „баштинити” све привилегије и све „тековине” које је до сада остварила фирма Г17+.

Влада Републике Србије је, поред свих ових институција, својевремено основала и 29 управних округа, који ће државу Србију само у 2009. години коштати око 393. 000. 000 динара, или нешто више од 4,2 милиона евра. Само за плате

начелника округа, које се крећу око 100.000 динара, издвојено је око 34,8 милиона динара. Начелници се постављају искључиво по партијском кључу и чим дође до промене власти, сви начелници се смењују и на њихова места бирају нови. До дана данашњег Влада Србије није објаснила грађанима, чијим парама иначе финансира рад ових тела, неколико ствари.

Прво: Каква је улога Управног округа у Србији. Друго: Шта начелници 29 управних округа у Србији раде. Шта су им послови и радни задаци. Треће: Ко контролише рад начелника управних округа. Четврто: Које начелници управних округа полагају рачуне за свој рад. Да ли је то Влада, министарство, агенција... А резултат рада управних округа, њихових начелника и запослених је невиђен. Нико у Србије га до сада није видео. Е; за то што се не види држава Србија издваја огромна средства. Расподела средстава је овако утврђена: Севернобачки управни округ, 15,3 милиона динара; Средњобанатски, 9,9 милиона; Севернобанатски, 13,2 милиона; Јужнобанатски, 14,7 милиона; Западнобачки, 12,1 милион; Јужнобачки, 18,4 милиона; Сремски, 10,3 милиона; Мачвански, 10,9 милиона; Колубарски, 15,6 милиона; Подунавски, 13,5 милиона; Браничевски, 12,2 милиона; Шумадијски, 17,9 милиона; Поморавски, 14,2 милиона; Борски, 11,5 милиона; Зајечарски, 13,2 милиона; Златиборски, 27,5 милиона; Моравички, 12,2 милиона; Рашки, 18,4 милиона; Расински, 13,3 милиона; Нишавски, 19,5 милиона; Топлички, 10,5 милиона; Пиротски, 10,8 милиона; Јабланички, 15,9 милиона; Пчињски; 8,1 милион, Косовски, 19,5 милиона, Пећки, 6,7 милиона, Призренски, 6,1 милион, Косовскомитровачки, 11 милиона и Косовскопоморавски, 9,1 милион.

Све у свему, ове године ће бити бачено у ветар 393 милиона динара, а грађани Србије неће имати ама баш никакве користи од ових „органа“ и ових пара. Исто као што нису имали ранијих година и као што неће имати убудуће. Храниће незаситу бирократску неман, која је чедо досовске номенклатуре. А основни циљ свега је у ствари припрема материјалне подлоге за формирање нове Странке региона, чиме се стварају услови да Г17+ треба да промени кошуљу, с обзиром да је и птицама на грани јасно да су огрезли у пр-

љавштинама и криминалу. Рачунају да ће променом имена успети да по ко зна који пут преваре грађане. Сада ће бити (као) чисти, умивени и нови.

Поред ових локалних апетита, Динкић попут Тадића поставља своје кадрове и у другим министарствима и покушава да преузме контролу. Пре свега контролу финансијских токова. Тако је у Министарству економије и регионалног развоја примљено 47 радника, од којих је већина постављена на измишљена места „економски саветник“ у дипломатско-конзуларним представништвима широм света. Тако ствара паралелну дипломатију, коју ће само он моћи да контролише. Колико је то опасно по државу и њену дипломатију и спољну политику не треба ни говорити.

А ако сте помислили да је то све, преварили сте се. Влада је само 10. септембра формирала две нове агенције, и то: Националну агенцију за регионални развој и Агенцију за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије. Немамо податак колико ће ове агенције на крају подготити грађане Србије, као што уосталом немамо ни податке шта раде и коме подносе извештаје неке друге (или тачније речено, све друге) агенције. Навешћемо као пример само четири, које су нам пале на памет.

– Шта ради, шта је урадила и коме је поднела извештај о раду **Агенција за рударство**? Агенција има 5 запослених и из буџета је за 2009. годину издвојено 2 милиона динара.

– Шта је урадила у 2009 години **Агенција за рециклажу**, за коју је издвојено 18 милиона динара и у њој прима плату (да не кажемо ради) 17 запослених?

– Шта је урадила **Агенција за енергетску ефикасност**, која је од буџета добила 21,3 милиона динара и има 12 запослених? И на крају:

– Колико је радних спорова мирно решила **Агенција за мирно решавање радних спорова**, јер је из буџета за ову годину добила 20,7 милиона динара за 8 запослених?

Укупно је за ове четири агенције потрошено 62 милиона динара за 42 запослена, а резултати рада, као и разлог за формирање, ником у Србији до сада нису јасни ни познати. И на крају, али не и најмање битан, је и пример Управе царина. Само у овој установи ради 2.683 радника и из буџета је издвојено за ову годину више од 2 милијарде динара. У мају ове године је расписан конкурс и примљена су четири нова помоћника директора Управе царина. У самој управи (распоређено у шест сектора) ради 543 запослених, а по царинарницама то изгледа овако: Царинарница Београд 444, Царинарница Шабац 180, Царинарница Кладово 101, Царинарница Димитровград 141, Царинарница Краљево 205, Царинарница Ниш 181, Царинарница Крагујевац 90, Царинарница Нови Сад 261, Царинарница Сомбор 80, Царинарница Вршац 100, Царинарница Зрењанин 64, Царинарница Суботица 261 и Царинарница Приштина 32. И да не би било дилеме. Готово сви запослени су са кадровске листе Демократске странке и Г17+. Старих и нестраначких цариника је врло мало и они раде најтеже послове. „Стручност испред политике“ – како рече у предизборној кампањи Млађан Динкић.

Елементарно питање, које се само по себи намеће у овој ситуацији гласи: Ко и како може уклонити ове и оволике паразите и лешинаре који су скоро до кости оглодали државу? Одговор је јасан и недвосмислен. Грађани Србије на следећим изборима, јер од смањења бирократског апарата нема ништа. Ако неко и добије отказ, то ће бити они који немају чланске карте ових странака, пре свега Демократске странке и Г17+, и то не да би се апарат смањило, већ да би се отворило место за неког из њихових редова.

Живи били па видели!

Тзв. напредњак Александар Вучић у Вашингтону саопштио званични став његове странке да су најбољи односи са Сједињеним Државама њихов најважнији политички интерес

Прво Америка, па онда Србија и српски народ

- *Александар Вучић, на трибини у Центру за источноевропске студије Института „Вудро Вилсон” у Вашингтону, саопштио је став напредњака да су „најбољи односи са Америком виталан интерес народа и државе”, јер „без подршке САД није могуће остварити ниједан иоле важнији спољнополитички циљ, нити економски напредак”*
- *Не тако давно Александар Вучић је за дневни лист „Курир”, 7. марта 2006. године, коментаришући изјаву тадашњег америчког амбасадора у Србији, Мајкла Полиа, који је поручио радикалима да их „Америка неће прихватити уколико се не трансформишу и промене полицику”, изјавио како нас „Американци претварају као слуге”, али он неће да им служи*

Пише: Владимир Мишковић

НАТО пакт је 24. марта 1999. године напао Србију са намером да окупира јужну српску покрајину, Косово и Метохију. Интервенција НАТО пакта је извршена без одобрења Савета безбедности Уједињених нација. У агресији, која је без прекида трајала 78 дана и коју су у војно-стратешком смислу предводиле Сједињене Државе, тешко су оштећени привредни објекти, инфраструктура, школе, здравствене установе, медијске куће, споменици културе, цркве и манастири. Погинуло је око 2.500 људи, а 5.000 је рањено. Материјална штета је процењена на око 30 милијарди долара. У бомбардовању је погинуло више од 1.000 цивила. Највише цивила је погинуло 14. априла и 14. маја, када је НАТО пакт бомбардовао колоне албанских избеглица. У та два напада укупно је страдало 162 албанских цивила. Велики број цивила је погинуо 12. априла у мучком нападу на путнички воз у Грделичкој клисури, укупно 11. У Београду је 23. априла погођена зграда РТС-а, када је убијено 16 радника РТС-а. Исти број цивила је убијен и у нападу на градић Сурдулицу 28. априла, а 23 цивилне жртве су страдале када су 1. маја авиони НАТО пакта бацили бомбу на путнички аутобус код места Лужани. У раним преподневним часовима 7. маја, НАТО авијација је касетним бомбама засула Ниш и том приликом живот је изгубило 20 Нишлија.

Непријатељство држава чланица НАТО пакта према Србији и Србима се наставило и после окончања бомбардовања 10. јуна 1999. године, етничким чишћењем Срба и других неалбанаца са Косова и Метохије и глобалном медијском пропагандом против српског народа, у којој су предњачиле Сједињене Државе. Коментаришући НАТО агресију на српски народ, генерални секретар Српске радикалне странке и министар за информације у Влади Србије Александар Вучић, изјавио је 3. августа 1999. године на крагујевачкој телевизији „Глобус” како је „агресија НАТО алијансе на Југославију била почетак краја једне моћне неофашистичке империје, Сједињених Држава.” Вучић је тада подсетио да „Клинтон и Олбрајтова покушавају да на власт у Југославији доведу оне који ће бити срећни кад им љубе руке,

иду на ноге и раде онако како им они наложе, не марећи за то да су то злочинци нашег народа, који су нам у агресији нанели велика зла и разарања”. Говорећи о медијској пропаганди НАТО пакта, Вучић је 2. априла 2000. године у Врању изјавио да се „најгора врста медијске агресије спроводи пласирањем психолошко-пропагандних сервиса ‘Гласа Америке’, ‘Слободне Европе’, ‘Дојче-велеа’, Би-Би-Сија, Радио-франс интернационала и сличних”. А девет година касније, 2. октобра 2009. године, заменик председника тзв. Српске напредне странке Александар Вучић је, током своје посете Вашингтону, за „Глас Америке”, дао интервју у којем је изнео спољнополитичке приоритете његове странке, међу којима је на првом месту сарадња са Америком.

Витални интерес – служење Америци?

Истог дана београдска „Политика” је пренела став „напредњака” Александра Вучића саопштен на трибини у Центру за источноевропске студије Института „Вудро Вилсон” у Вашингтону, у којем се наводи да су „најбољи односи са Америком виталан интерес народа и државе”, јер „без подршке САД није могуће остварити ниједан иоле важнији спољнополитички циљ, нити економски напредак”.

Ти спољнополитички циљеви се дијаметрално разликују од оних за које се Вучић залагао 1. марта 2000. године на Телевизији „Наис” у Нишу, када је као генерални секретар Српске радикалне странке изјавио како је циљ политике његове странке да „објасни шта ће се са Србијом догодити ако би Американци успели да је покоре и да на власт доведу своје слуге. Србија не би постојала”, оценио је тада Вучић, оптуживши Сједињене Државе и за убиство министра одбране Павла Булатовића. „Витални интереси народа и државе” о којима данас говори Вучић дијаметрално су супротни онима које је наводио у јуну 2003. године, када је, коментаришући за београдски недељник НИН изјаву тадашњег министра спољних послова Горана Свилановића како Србија хоће у Партнерство за мир, закључио да „и ми једном треба да одбијемо неке захтеве и не треба да будемо најгупљи на свету и да станемо на страну Америке.”

„Болне” косовско-метохијске одлуке атлантског ухлебљеника

Дан после Вучићевог наступа у Институту Вудро Вилсон у Вашингтону, Новинска агенција Бета је 3. октобра 2009. године пренела његову изјаву да је „за Србију јачање економије и регионалне сарадње могуће само уласком у ЕУ”. Међутим, само три године раније, 28. јула 2006. године, Вучић је за београдски дневни лист „Политика” изјавио да „када нам Европска унија отме Косово, затвори последњу фабрику и уништи нашу земљу, наше демократско руководство ће нам објаснити да ће све то надокнадити шенгенске визе”. Иако се стиче утисак као да је Вучић овде коментарисао своју сопствену изјаву дату три године касније, Вучић је тада, 2006. године, заправо саркастично коментарисао извесност могућности једностраног проглашења независности Косова и Метохије. Три године касније, коментаришући илегално проглашење независног Косова, Вучић је 2. октобра 2009. године у Вашингтону поручио, а „Политика” је пренела, како „предстоје болне политичке одлуке које морају да донесу и Срби и Албанци”.

Које су то болне српске политичке одлуке, Александар Вучић је објаснио поново у „Политици”, две године раније, 11. септембра 2007. године. Вучић је тада осудио „безобразлук и безобзирност ухлебљених у разне атлантске, владине, а посебно невладине организације”, који „иду толико далеко да се више и не стиже да јавно саопште свој став о неминовности губитка дела територије. Али нам то и није важно пошто ћемо, сви заједно, да живимо богато и дуговечно у свима нам драгој Европској унији, а наше армије, српска и шиптарска, бориће се, раме уз раме, јуначки, под окриљем НАТО-а, против белосветских зликоваца који, мајку им њихову, имају нафту или природни гас на својој територији, а шта ће то њима, кад ми, Шиптари и Американци, то немамо на нашој. Та кампања разуларених атлантских ухлебљеника била би опасна и жалосна да, више од свега, није смешна”. Цинично је тада Вучић коментарисао изјаве представника режима Бориса Тадића и додао: „Наиме, ако било који свршени основац само површно анализира изјаве Тадића и, рецимо, Шутановца, о начину употребе наше војске, јасно ће и без икаквог двоумљења доћи до закључка да нам Војска, сем за противпожарне интервенције, није ни потребна. Уосталом, ни држава нам више није важна. Све то замениће нам велики европски брат који нас помно гледа, мало нам отима територију, мало нам убија децу, али нас на крају, ипак, загрли и недвосмислено саопшти како нас много воли и како не може без нас. Ми, разуме се, не смеомо ни да помислимо како су, убијајући нам децу и отимајући нам територију, нешто лоше желели да нам учине. Таман посла. То је све у нашу корист, у корист наших атлантских и иних интеграција”.

Од критичара до поклоника

На „напредне” спољнополитичке циљеве није мислио ни 4. новембра 1999. године у емисији београдске телевизије „Палма”, када је као министар за информације у Влади Србије изјавио да ће „дтитити Слободана Милошевића док га Американци нападају”. Вучић је тада констатовао да је Милошевић један од противника Американаца који су га оптужили за ратне злочине, а када „злочинци оптужују некога за ратне злочине, то је најбољи разлог да га браните”, говорио је тада Вучић. Напослетку, Александар Вучић је за дневни лист „Курир”, 7. марта 2006. године, коментаришући изјаву тадашњег америчког амбасадора у Србији, Мајкла Полта, изјавио је поручио радикалима да их „Америка неће прихватити уколико се не трансформишу и промене политику”, изјавио како нас „Американци третирају као слуге”, али он неће да им служи. Тада је Вучић логично закључио да свака промена политике у правцу приближавања ставовима Сједињених Држава у ствари представља служење америчкој спољној политици на Балкану. Зашто је тако мислио Александар Вучић је објаснио у изјави датој дневном листу „Глас јавности” 10. априла 2007. године, када је захтевао од представника власти у Србије да „прекину испуњавати захтеве Европске уније и Сједињених Држава, јер САД и ЕУ покушавају да Србији узму Космет”. Вучић је тада констатовао да „нема наша држава више шта да слуша оне који јој узимају територију. Шта има било ко више да разговара са онима у ЕУ који желе независно Косово? Да причају о придруживању уже Србије, придруживању Шумадије и Војводине? Србија је цела једино са Косовом и Метохијом. Ово друго није Србија”.

Вучић ће искрено да служи Америци!

Међутим, само две године касније, као напредњак, Вучић је 2. октобра 2009. године у интервјуу датом „Гласу Америке”, изјавио како односи између САД и Србије „морају да

буду далеко искренији и отворенији. Није велика тајна да нити смо ми нарочито популарни у Америци, нити је Америка популарна у Србији, али је у много већем интересу српског народа да ми те односе унапредимо, него што је то интерес Американаца и њихове државе. Са тим својим речима се вероватно не би сложио када је на митингу СРС одржаном у земунској хали „Пинки” крајем фебруара 1999. године, коментаришући забрану путовања у западне земље, изјавио: „Они мисле да су нас уплашили и да је некога брига што не може да путује у Америку или Енглеску. Кога више занимају те земље? Шта више може тамо да се научи?” Вучић се не би сложио са сопственим мишљењем ни када је 10. фебруара 2000. године оптужио Сједињене Америчке Државе да „преко својих послушника у Србији и медија које финансирају и контролишу укидају елементарна људска права и слободу и спроводе интензивну медијску тортуру, хајку и харангу против свих оних који се не слажу са политиком САД и новог светског поретка”.

Ко то у Вашингтону лобира за Вучића и Николића?

Да би показао како не припада онима који се не слажу са политиком САД и новог светског поретка, заменик председника Српске напредне странке Александар Вучић се, према писању „Гласа Америке” од 2. октобра 2009. године, у Вашингтону сусрео и са представницима лобистичких агенција и невладиних организација. Иако нису познати детаљи тих разговора, сам Вучић је три године раније, 6. јула 2006. године, за говорничком Скупштине Србије, изјавио да се „српски кокус у америчком Конгресу финансира мафијашким парама које су покрадене од грађана Србије”. Према његовим речима, највише новца за рад српског кокуса дао је извесни Зоран Трифуновић, директор београдске фирме „Тризон група”, који је осумњичен за злоупотребу овлашћења у привреди тешку 12,6 милиона долара. Вучић је додао да је Трифуновић финансирао и Бориса Тадића, и констатовао да је то само још једна превара грађана и „могућност неки-

ма да пљачкају што је могуће више”. Ако се српски кокус у америчком конгресу финансира мафијашким парама, поставља се питање чијим парама је финансиран Вучићев пут у Вашингтон и ко финансира лобистичке агенције и невладине организације са којима се Вучић састао током своје посете Сједињеним Државама.

Вучићев пријатељи из Стејт департмента

Сам Вучић је, у интервјуу за београдски дневни лист „Курир” 4. октобра 2009. године, признао како је „имао више неформалних састанака, био у Стејт департменту и разговарао с људима задуженим за нашу земљу и за јужну Европу”. Ко су људи који су у Стејт департменту задужени за нашу земљу, Александар Вучић је објаснио на конференцији за штампу Српске радикалне странке 4. октобра 2007. године, када је оптужио амбасаду САД у Србији да учествује у кампањи против Војислава Шешеља и то „преко Сема Назара, правног саветника америчке амбасаде”, за кога је Вучић тада рекао да одлучује како да се воде поступци у вези са ратним злочинима у Београду. „САД и ЕУ одлучују о свему, чак и о постављању судија и тужилаца. Ево, на пример, Сем Назаро, правни саветник америчке амбасаде у Београду, одлучује ко ће бити судија Врховног суда Србије”, подвукао је тада Вучић.

СНС признаје окупацију Републике Српске Крајине

Александар Вучић данас има такве пријатеље у Стејт департменту између осталог и зато што је у свом наступу на

институту „Вудро Вилсон” поновио званичан став да „СНС признаје постојеће границе Хрватске”, што је објавила „Политика” 2. октобра 2009. године. Међутим, само две године раније, 2. фебруара 2007. године, на питање новинара Радија „Слободна Европа” – „Зашто челници Српске радикалне странке упорно понављају да се Република Српска Крајина тренутно налази под хрватском окупацијом”, одго-

Прихватање европских вредности независног Косова

„Глас Америке” је 2. октобра 2009. пренео и Вучићев став да је „улазак у ЕУ могућ, пре свега, прихватањем већег дела европских вредности и истовремено усаглашавањем наших законских пројеката са оним што носе демократски принципи и политички и економски напредак у ЕУ.” Шта мисли о сопственом залагању за улазак у Европску унију, Александар Вучић је објаснио само две године раније, 2. маја 2007. године, када је изјавио да „Европска унија, заједно са САД, покушава да отме Косово и Метохију, и док год је тако, Србија не треба да размишља о европским интеграцијама”. Тумачећи процес „прихватања већег дела европских вредности”, Вучић је тада, 2007. године, изјавио да „они морају да схвате, нас интересује држава Србија, нас интересују наша деца, нас интересује наша земља, нама њихово не треба. Нека нам оставе Косово и Метохију, баш нас брига и за ЕУ и за сва њихова чуда и за све њихове будалаштине”. Месец и по дана касније, на конференцији за штампу Српске радикалне странке 29. јуна 2006. године, Вучић је поручио Европској унији да „ако хоће да има Србију као партнера, она мора да заштити територију Косова и Метохије, да остане унутар целине Републике Србије”. „Ако то Европска унија не жели”, подвукао је Вучић, „шта онда очекују? Шта мисле, да су Срби блесави, луди, да јуре код њих и да јуре за њима, да би им отимали неку следећу територију”, упитао је Вучић.

Још једно објашњење „европских вредности”, много прецизније од оног које је дао у Вашингтону октобра 2009. године, Александар Вучић је изрекао 6. септембра 2007. године на конференцији за штампу Српске радикалне странке, када је оценио да „тобожњи разговори у Бечу и све што се збива око Косова и Метохије не представљају ништа друго, већ још један покушај Американаца и Европске уније да дају легитимитет и легалитет својој, унапред донетој, одлуци да противправно признају независност Косова и Метохије, или како они кажу – независност Косова”. Вучић је тада знао шта значи „политички и економски напредак у Европској унији”, јер је поручио: „Не, не верујемо ни у какав компромис, јер је то само куповина времена, пошто Американци очигледно неће моћи да спроведу ту своју одлуку у Савету безбедности. Да би нашли неку врсту оправдања пред светском јавношћу, зашто морају на такав начин да се понашају, зашто ће дивљачки да крену у извршење противправних мера, а за све то нажалост имају подршку Европске уније”. Зато је и цитирао тадашњег известиоца за Србију Јелка Каџина, који је рекао да Европску унију не интересује Србија у Европској унији, него остатак Србије у Европској унији, дакле, Србија без Косова и Метохије. „Ето, такав нам је пријатељ Јелко Каџин, такав нам је пријатељ Европска унија, и не знам зашто се то крије”, упитао се пре само две године Александар Вучић.

Одговор је дао годину дана касније, непосредно после хапшења ратног председника Републике Српске Радована Караџића у јулу 2008. године. Вучић је тада изјавио да ће „Србија нестати због одлука издајника из Демократске странке, који ће продати Радована” и да је то „враћање дугова Европској унији за формирање владајући коалиције”. Александар Вучић је данас очигледно спреман да се одрекне Србије зарад сопственог америчког сна и сопствене „европске” будућности.

Заокрет од 180 степени

Вучић је, само пре две године, износио потпуно супротне ставове од ових које данас износи. Тако, на пример, у свом тексту који је објавила „Правда” 23. јуна 2007. године, Вучић оштро напада и САД и НАТО, називајући их „убицама наше деце”, док данас убеђује грађане да „убице наше деце” представљају „витални интерес наше земље”. Такође, оне који говоре о приближавању Европској унији, назива „лажљивим и преварантским медијским буздованима”, док данас убеђује грађане да Србија мора у Европску унију.

Вучић у поменутом тексту износи аргументе због чега Србија треба да изабере Русију за „свог стратешког партнера и то без икакве страсти, пристрасности или предрасуда”. Оштро напада оне који величају Европску унију и каже: „Русија је, тобоже, сиромашна, док је Европска унија пребогата. Ако ми Срби будемо ближи ЕУ, утолико ћемо бити богатији и живећемо боље. То су основне премисе лажљивих и преварантских медијских буздована у Србији.” Исте ове премисе је у међувремену усвојио и Вучић и понавља их као мантру.

Вучић тада закључује текст оштро нападајући оне које данас проглашава најзначајнијим партнером Србије – САД и ЕУ: „Само ми Срби већ једном морамо да престанемо да потцењујемо Русију, да престанемо да се додворавамо и да хвалимо убице наше деце, оне који нам отимају територију, и да се окренемо онима који Србију подржавају, онима са којима можемо економски да унапредимо Србију и обезбедимо бољи живот сваком детету у нашој отаџбини.”

Како је могуће да неко из темеља измени своје ставове, веровања, опредељења, вредности за које се залагао? Могуће је када то уради, као што је Александар Вучић, за енормно високу девизну своту јер ту, онда, више не постоји идеологија, а врховни господар и циљ постаје новац, остварење сопственог америчког сна и сопствене „европске” будућности.

ворио је: „Него шта него под окупацијом? Ваљда ће народ имати прилику то да каже за 50, 100 или 200 година”. Он се још упитао: „Не мисле ваљда да су они (Хрвати) ослободили Републику Српску Крајину? Ослободили су је од становништва. Ваљда им је немирна савест. Ако протерате 400.000 људи, савест не може да вам буде чиста. Република Српска Крајина је била творевина српског народа. Крајина је била жеља српског народа. То ће народ да каже,” био је уверен Вучић. Сада се поставља питање зашто данас Александар Вучић, Томислав Николић и њихова Напредна странка признају окупацију Републике Српске Крајине. Ко то данас има немирну савест? Да ли и они који признају окупацију Републике Српске Крајине учествују у етничком чишћењу које је било последица те окупације? Зашто је Александар Вучић 23. јануара 2000. године, на Петом отаџбинском конгресу Српске радикалне странке изјавио: „Видите да данас многи, са подсмехом кажу, где су вам данас Карлобаг, Огулин, Карловац и Вировитица? То нам ова несрпска фукара, ови, мученици и јадници, што онима који су ову земљу бомбардовали скуте љубе и руке им љубе, они хоће да кажу, где сте ви радикали у тим српским местима? Као да никада Срби нису држали Карловац, као да само неколико километара од Карлобага и Вировитице нисмо били, као да ни данас нема преко 20 одсто Срба у Огулину? Као да то нису српска места? Радују се и сеире томе што су усташе окупирале српску земљу и хоће и нас српске радикале да убеди да то није српско, да смо ми говорили глупости, да ми нисмо знали шта је наше. А ми ни тада ни данас, нисмо хтели и нећемо ништа што је туђе. Хоћемо само оно што је наше, а то јесу и тај Карлобаг, и Огулин, и Карловац, и Вировитица и све те српске земље! И то морају да знају! И нека се они стиде, ти Срби, рођењем Срби сам, који са подсмехом говоре о тим српским местима, о тим српским територијама”.

Вучићева оправдања одавно патентирала Демократска странка

Вучић је те, 2000. године, добро знао да у протеклих 50 година, ниједна мала држава, попут Србије, није желела сукоб са Сједињеним Државама, већ су увек САД иницирале сукобе против остатка света. Те, 2000. године, му се не би догодило да, новинару листа „Курир” (4. октобра 2009.), постави питање: „Ако ви мене можете да убедите да стање у Србији

може да буде идеално, а да имамо односе на крв и нож са САД, ја ћу вам рећи да немате појма!” Вучић правда свој пут у Вашингтон класичном заменом теза, својственом пре свега челницима Демократске странке, Борису Тадићу и Божидару Ђелићу. Јер кад год их неко оптужи за сарадњу са непријатељима српског народа и државе, оличеним у Сједињеним Државама, они пласирају флоскулу како „светла” будућност државе зависи од односа САД и Србије, а не од државних интереса. На тај начин проналазе оправдање за све оно што ураде против Србије и српског народа за рачун те исте Америке. Ту Тадићеву и Ђелићеву причу „пригрлили” су Томислав Николић и Александар Вучић и сад ју папагајски понављају. Они намерно прећуткују да однос САД према Србији не зависи и никада није зависио ни од Николића, ни од Тадића, или раније Слободана Милошевића, већ од одлуке Вашингтона да један народ и земљу, у овом случају српски народ и Србију, третира као непријатељски, јер се налази на путу спровођења његових спољнополитичких интереса. Али, за разлику од државе Србије и српског народа, однос Вашингтона према властима у Србији и те како зависи од понашања оних који Србијом владају.

Зато је заменик председника СНС Александар Вучић, овом посетом Сједињеним Државама, хтео да пошаље јасну поруку Вашингтону како се однос власти у Србији према политици Сједињених Држава на Балкану неће променити ако којим случајем Николићева Напредна странка дође на власт. Вучића више не занима што је спољна политика САД на Балкану у протеклих 20 година нанела највише зла управо Србима и Србији и што је америчка политика у региону и даље највећа реална претња опстанку српског народа. Њему је само важно, као и Тадићу, да спроводи политику по диктату Запада да којим случајем неби наљутио Америку, па макар то значило вођење политике против интереса сопствене државе и сопственог народа. Зато Вучић мисли да „без подршке САД није могуће остварити ниједан иоле важнији спољнополитички циљ”. Зато Вучић мисли да је „у интересу српског народа” да унапреди односе са Сједињеним Државама. И зато данас изјаве Александра Вучића и Томислава Николића о политици Сједињених Држава на Балкану не да се више уопште не разликују од изјава Бориса Тадића, Вука Јеремића или Чедомира Јовановића, већ је поменути двојац показао да се Америци може бити приврженији чак и од оног што су показале „демократе”.

Тзв. напредњак Николић, у интервјуу недељнику „Време”, обелоданио основне разлоге свог политичког заокрета ка архитектама уништења српске државе и српског народа

Томиславу Николићу живот без Вашингтона је постао немогућ

Београдски недељник „Време” је 17. септембра ове године објавио интервју са тзв. напредњаком Томиславом Николићем, у којем је главна тема била промена Николићеве политике према Сједињеним Америчким Државама и Европској унији, као и његов планирани пут у Вашингтон. Николић се хвали како је отупео општрицу прозападних центара моћи у Србији тиме што је сада „немогуће рећи грађанима да ће он зауставити пут у ЕУ, јер је био у Бриселу и добио потпуно уверавање да, што се тиче политике СНС-а, она уопште није лошија од политике ДС-а”.

А свега неколико година раније, када је још био заменик председника Српске радикалне странке, Томислав Николић је у интервјуу бањалучком недељнику „Правда”, објављеном фебруара 2007. године, изјавио да „уколико буде проглашена независност Косова, онда нам није ни потребна ЕУ, онда треба да бежимо од ње, јер се поставља питање где ће се то ЕУ зауставити када крене на српске територије”. Због тога се поставља још једно логично питање – зашто је, онда, Томиславу Николићу сада потребна Европска унија када је већина чланица ЕУ већ одавно признала нелегалну независност Косова и Метохије? Пошто је јасно да се атлантистичка политика креира у Бриселу и Вашингтону, Николић мисли да га прозападни центри моћи више неће напада-

ти сада када је и Брисел убедио „да СНС није ништа лошија од ДС-а”. Или, другим речима, да ће власт у Србији водити истоветну политику према ЕУ и САД, свеједно да ли су на власти Демократска странка или Николићева напредна странка, јер се, према Николићевим речима, „Борису Тадићу у Бриселу стално пројектује слика да би за Европу и СНС могла да буде прихватљива”, што значи да Брисел сада има још једног фаворита – Николићеву напредну странку.

А у интервјуу за „Велику Србију” из фебруара 2007. године под насловом „Српски радикали траже нове изборе”, Николић је изјавио да „Српска радикална странка никада неће одустати од одбране Косова и Метохије, а они који су миљеници Европске уније нека виде зашто нам ЕУ узима Косово и Метохију”. Пошто су му у Бриселу рекли да „СНС није ништа лошија од ДС-а”, да ли је и нови миљеник Европске уније, Томислав Николић, током своје посете Бриселу, размишљао о томе зашто ЕУ данас узима Косово и Метохију? А само неколико година раније, почетком 2005. године, Николић је у интервјуу београдском дневнику „Блиц” изјавио да „не зна ништа позитивно о ЕУ, сем да је зло, јер ЕУ према Србији има лош однос” и затражио од новинара да га „о Европи не пита ништа”.

Само четири године касније, у јулу 2009. године, Томислав Николић је у интервјуу „Политици“, непосредно после свог повратка из Брисела, радосно изјавио како је одлучио да у оквиру своје (Напредне) странке формира Савет за европске интеграције, па је од европског комесара за проширење Олија Рена затражио помоћ у обуци младих људи које ће „бацити у ватру“. Пре тога, Томислав Николић је, изгледа, у ватру морао да баци све оно за што се залагао док је био члан Српске радикалне странке.

Николићеви „нормални“ односи са САД

Удварање својим прозападним менторима, у свом интервјуу за недељник „Време“, Николић наставља речима како путује у Сједињене Државе да се „види да је нормалан човек и да су односи те државе према Србији нормални и да могу да буду нормални без обзира на промену власти“. Е сад, поставља се питање колико је нормалан човек који мисли да је наоружавање Туђманових бојовника у Хрватској, Изетбеговићевих цихад ратника у Босни и Тачијевих и Харадинајевих терориста на Косову и Метохији и све остало што су САД радиле Србима било нормално! Томислав Николић, који је на предизборном митингу Српске радикалне странке, 5. октобра 2003. године у Новом Саду, изјавио да „свет није само Америка, Немачка или педерска Енглеска“ и да нам „не треба глава окренута на Запад, да нас ударе поново по глави“, сматра да је нормално то што су Сједињене Државе признале такозвано независно Косово!? И као да му то није било довољно, Николић се жали новинару „Времена“ како му је председник Српске радикалне странке Војислав Шешељ, док је био заменик председника СРС, забрањивао да се састаје са представницима западног света, па је, ето, сада једва дочекао да исказа ту своју огромну љубав према држави која нас је бомбардовала и отела нам Косово и Метохију.

Николић се даље правда како је „немогуће живети без сарадње са САД“ и да је политичко деловање без сарадње са САД „једино могуће ако се изолујеш, имаш 15 одсто гласова и кажеш да за тебе Запад не постоји“. На страну то што Николић користи опробане стереотипе попут речи „изолација“, потпуно је јасно да атлантистички политичари (попут Тадића и Николића) у Србији заиста не би могли „живети“ без сарадње (служења) са Сједињеним Државама, и да то сматрају „нормалним“. А са друге стране, све оне који се са њима политички не слажу сатанизују преко медија. Међутим, само неколико година раније, у марту 2005. године, на промоцији књиге проф. др Војислава Шешеља „Идеологија српског национализма“ у Новом Саду, Томислав Николић је окупљеним грађанима рекао како ће „на власт у Србији доћи Шешељеви људи, затојени српским национализмом“,

који ће „бранити свакога ко воли свој народ, своју веру и свој језик“.

Више не говори о Великој Србији

О чему данас брине Томислав Николић можда се најбоље може утврдити на његовом односу према идеји Велике Србије. Када га је новинарка „Времена“ упитала да ли ће током своје посете Вашингтону помињати западне српске границе на линији Карлобаг-Огулин-Карловац-Вировитица, он јој је одговорио како је „став о томе променио док је још водио СРС и да о томе не говори ни у Србији.“ Николић је вероватно „заборавио“ да је у интервјуу за подгорички лист „Дан“, објављеном новембра 2007. године, изјавио да ће „председничку кампању заснивати на идеји Велике Србије“, јер је „задужен за реализацију те идеје и један од њених утемељивача“. Николић је тада сматрао да „слични мотиви окупљају све народе у свету и да садашње историјске околности не иду на руку реализацији те идеје, али будућност може донети промене“. Николић се не сећа ни своје изјаве дате у предизборној кампањи 24. јуна 2004. године за београдски дневни лист „Курир“, када је рекао како никада није посетио Карлобаг, Огулин и Вировитицу и да му је веома криво због тога, али да му је то велика жеља. Николић је тог истог дана, на завршном митингу Српске радикалне странке у Београду, пред десетинама хиљада грађана узвикивао да је „најбољи ђак Војислава Шешеља, који ће вечито спроводити идеје Војислава Шешеља“. Сећа ли се данас Томислав Николић тих својих речи?

Напослетку, у свом интервјуу за недељник „Време“ Николић се осврнуо и на могућност формирања коалиционе владе са Демократском странком, што је пре неколико месеци и предлагао председнику Демократске странке Борису Тадићу. Николић сматра да би се заједно са њим и Тадићем у тој влади нашли и Млађан Динкић и Вук Драшковић, па би „безмало цела Србија у том тренутку била на власти, а онда би се родила нека нова опозиција која би била лошија и од ДС-а и од СНС-а, али би била алтернатива“. Та „лошија“ алтернатива, на коју мисли Томислав Николић, је Српска радикална странка. Али не само што Николић сматра да је Српска радикална странка лошија од Демократске странке, већ се код њега рађа оправдан страх да би бирачи у Србији, у случају коалиције Демократске странке и Николиће-ве напредне странке, схватили да нема суштинске разлике између ДС и СНС, сада кад и Брисел зна да „политика СНС није ништа лошија од политике ДС“. То што Брисел зна, кад-тад ће схватити и огромна већина грађана Србије. На коју страну ће се онда окренути Томислав Николић?

Р. В. С.

Одбор за безбедност покреће питање о повезаности организованог криминала и политичких структура у Републици Србији и региону

Балканска хоботница

Пише: Ратко Личина

Осамдесетих година прошлог века упамтили смо одличну италијанску ТВ серију, „Хоботница“, која је сликовито приказала спрегу мафије, полиције, политике и крупног капитала. У последње време имамо прилику да се упознамо са нашом, балканском „хоботницом“, након убиства хрватског новинара Ива Пуканића, а посебно након што је у више медија проговорио инсајдер црногорског естаблишмента Ратко Кнежевић. На видело је испливала тесна повезаност политичара са организованим криминалом у нашој земљи и на простору бивше Југославије. У основи ових веза је тежња криминогених кругова да овладају политичким простором како би заштитили бизнис.

Из сведочења оних који су проговорили можемо да сагледамо јасну везу на линији политика–моћни људи из криминогеног миљеа–тајкуни–инострани шијуни и дипломате.

Ова дружина очито је показала жељу да завлада:

– политичком сценом: Ђукановић у Црној Гори, Томилав Николић и Александар Вучић у Србији;

– економијом региона: примери – Станко Суботић Цане и Николићев и Вучићев „интимус“ и финансијер Мирослав Мишковић, те хрватски тајкун Ивица Тодорић. Све ово, уз неколико ситнијих „играча“, треба да омогући да, како у Србији, тако и у региону, заокруже комплетан монопол у економији;

– медијским простором: овде једну од главних улога треба да одигра некадашњи координатор Пакта за стабилност Југоисточне Европе Бодо Хомбах, сада извршни директор медијског гиганта ВАЦ који убрзано купује медије у региону.

То је био повод да Одбор за безбедност Народне скупштине Републике Србије, на седници одржаној 6. октобра, упути захтев Безбедносно-информативној агенцији и Мини-

старству унутрашњих послова да доставе извештај о безбедносној ситуацији у Републици Србији с аспекта информација о повезаности организованог криминала и политичких структура у Републици Србији и региону. Уколико буде било воље, то ће довести до значајних сазнања.

Шта је то Кнежевић открио у „Вијестима“ или „како прегурати санкције“?

Ратко Кнежевић, бивши Ђукановићев пријатељ, својим интервјуом у „Вијестима“ отвара својеврсну „Пандорину кутију“ и на светло дана излазе многе чињенице досад непознате јавности у региону.

Тако Кнежевић објашњава да је све почело у време санкција, као начин да се исте „заобиђу“, но врло брзо актери овог посла ушли су у својеврсну „сиву зону“ и сврха свега постаје моћ и богаћење. Оно што је почело као „заобилажење“ ембарга, прерасло је, након његовог скидања, у један од највећих бизниса у региону, па и у целој Европи, у којем су се „окренуле“ милијарде долара.

О „војном крилу“ дуванског картела и вртешци смрти

У „посао“ као један од главних „играча“ улази Станко Суботић Цане, и све поприма изглед својеврсне балканске верзије латиноамеричког картела – у овом случају дуванског.

Како овај посао постаје „картел“, тако и методе постају идентичне, те Кнежевић сведочи о многим убиствима, иза којих стоји управо „дувански картел“:

„О убиствима која су везана за дувански картел у Црној Гори није документовано писао само 'Национал'. Упозорење је довољно чудна коинциденција за сваки нормалан људски мозак, да су погинули, а да убице никада нису откривене, овим редом: Вања Бокан у Атини, зачетник тог посла, први партнер црногорске владе и значајан финансијер ДПС-а у то време, и једно време Суботићев ментор, Радослав Стојичић звани Баца, убијен у Београду јер се усудио да рекетира господина Суботића, Јусуф Јуса Булић, убијен у Београду након покушаја да од Суботића наплати дуг за Бокана, Горан Жугић, убијен у Подгорици, шеф подгоричке полиције и најинтимнији пријатељ Суботића и „дулен“ Ђукановића, Бели Распоповић, други човек по функцији и први по моћи тадашње црногорске државне безбедности (јавна је тајна да је био у рату са Жугићем), Милан Рајковић, сарадник црногорске службе, убијен у Београду након сусрета блиске врсте са Бајом Секулићем, Суботићевим интимусом и организатором, по властитом признању, од секси партија до прљавих послова за истог, те сам Секулић, који је убијен 2001, само двије седмице након избијања афере 'Национал', те Душко Јовановић, власник и уредник 'Дана', потенцијални сведок у Барију, и Иво Пуканић, власник и уредник 'Национала', убијен звјерски у терористичком акту, у центру Загреба, након гомиле (документованих полицијским органима) пријетњи које су стизале из Црне Горе. Интересантно је, такође, да су и покојни Жугић и Секулић оставили иза себе вишемиллионске износе у њемачким мар-

кама на рачунима на Кипру, у истој банци коју је користила Суботићева фирма Дулвич.”

Станко Суботић Цане постаје главни играч

Кнежевић је даље објаснио како Станко Суботић Цане постаје главни играч. Суботић захваљујући својим везама врши утицај на политику у региону. Тако у Македонији типично је на Срђана Керима, а у Србији као нове „фаворите” припрема Томислава Николића и Александра Вучића.

Требао је да ова двојица последњих, по Суботићевом сценарију, преузму Српску радикалну странку, да јој у потпуности промене идеологију. Суботићу је сметала јака Српска радикална странка као снага која ће се супротставити НАТО ширењу на исток, као и криминалу и корупцији.

Николићу и Вучићу намењена је улога „српских Санадера”, за шта су се они припремали. Тако је Томислав Николић то најавио у интервјуу „БХ-Данима” („Бићу нови Санадер”), а Вучић поновио у загребачком „Глобусу” („Санадеризират ћемо Србију”).

Поред ове политичко-мафијашке дружине, у целу причу умешали су се и разни страни фактори, па су тако у агитацију истих кренули и амбасадор Сједињених Америчких Држава, Камерон Мантер, и Велике Британије, Стивен Вордсворт.

Ратко Кнежевић је у својим обраћањима медијима објаснио и везу бившег америчког амбасадора Вилијема Монтгомерија и извршног директора медијског гиганта ВАЦ Бодо Хомбаха, иначе бившег европског бирократе задуженог управо за овај регион.

Такође, расветљена је и улога француског обавештајца Арноа Данжана, човека блиског француском председнику Николасу Саркозију, као најзаслужнијег за везу Суботић–Николић–Вучић.

Вучићева „Правда” као медијски полигон Цанета Жапца

У „Правди” (август 2009) оглашава се Станко Суботић Цане својим реаговањем на изјаве Ратка Кнежевића.

Није уопште случајно што је Станко Суботић Цане изабрао „Правду” да се огласи, пошто је општепознато да иза тог листа стоји његов пријатељ Александар Вучић. Уосталом, Станко Суботић Цане користио је „Правду” као медиј на коме ће изаћи са својим ставовима и у мају ове године када је имао отворену преписку са директором Јавног сервиса Србије Александром Тијанићем.

Коришћење Вучићеве „Правде” као медијског полигона само је још један доказ о повезаности Суботића и Вучића. Ових дана, када је престало снабдевање штампом Суботићеве „Футуре плус”, један од ретких листова који се на трафикама „Футуре плус” могу наћи је управо – „Правда”.

Бодо Хомбах од петооктобарског координатора Пакта за стабилност Европе до директора медијске империје ВАЦ и Цанетовог партнера

Након Суботића, Бодо Хомбах, некадашњи координатор Пакта за стабилност југоисточне Европе, а сада извршни директор немачког медијског гиганта ВАЦ који покушава да успостави медијски монопол у нашем региону, 1. септембра огласио се у листу „Блиц” отвореним писмом у коме је негирао наводе Кнежевића, назвавши га „лажовом и денунцијатором”.

Међутим, Ратко Кнежевић није остао дужан Хомбаху. У црногорском дневнику „Дан” од 6. септембра 2009. године, рекао је за Хомбаха да припада „плејади страних дипломата, која је, користећи трагедију народа ових простора, ’дипломатски’ и тобоже хуманитарни рад добро наплатила, седећи се одмах, без паузе, из дипломатских у комерцијалне и пословне воде, користећи знања, информације, и наивност људи с којима сте се сусретали”.

Кнежевић је упитао Хомбаха са ким се гостио у Дубаију и ко му је платио трошкове, алудирајући на Суботића – „да би вам тај ’дочек’ платио човек који је на проблематичној страни закона, на Интерполовој потерници јер је своју државу, у комерцијалном смислу, оштетио за десетине и стотине милиона евра”.

Шта је Пуканић сведочио у Италији – Алка Вуица о Жапчевим и Миловим баханалијама

О свим овим дешавањима, италијанском државном тужиоцу Ђузепеу Шелзију сведочио је убијени хрватски новинар и власник „Национала” Иво Пуканић.

Пуканић је Шелзију сведочио о свом првом сазнању о овим дешавањима, о авионом лету за Берлин на коме је срео хрватску певачицу Алку Вуицу, која му је испричала о баханалијама на приватним забавама у Црној Гори у којима је учествовао управо „дувански картел”. Вуица је Пуканићу испричала и причу како јој је поклоњен џип „гранд чироки” и да су јој тај ауто поклонили Станко Суботић Цане и Мило Букановић.

„Убица четника са ’Неретве’” – Вељко Булајић као Цанетов и Миров „курир Јовица”

Иво Пуканић, након сазнања о дешавањима у Црној Гори, планира да објави причу у свом листу „Национал”. Међутим, око њега почињу да круже разни гласници, од америчког дипломате Монтгомерија до „загребачког” Црногорца – редитеља Вељка Булајића.

Булајић је Пуканића убеђивао како не треба о томе да пише, те да он може да му гарантује да ће од стране Мила Букановића и Станка Суботића бити за то богато награђен.

Пуканић одбија Булајића, а након тога јавља му се и некадашњи амерички амбасадор у Београду Вилијам Монтгомери.

Вилијам Монтгомери – зачин у свакој чорби

– Након првог чланка, једне среде из Београда ме назвао амбасадор Вилијам Монтгомери, телефонирао ми је у мој уред, било је присутно 5 или 6 особа, међу осталима и госпођа Сина, рекао ми је: „Покренуо си нешто крајње озбиљно и испаст ће да сам те ја потакнуо да то направиш, охрабрио те да то направиш и опскрбљивао те подацима, иако знаш да ја с тим немам апсолутно никакве везе!” Одговорио сам: „Знам да ти немаш ништа с тим, не разумијем зашто мораш бити овако узнемирен, узрујан” – сведочи Пуканић.

Уплитање Монгомерија у ову причу такође је доказ да „дувански картел” није самосталан и да ова политичко-мафијашка „хоботница” има свог патрона међу западним дипломатама.

Све ово се поновило и у покушају пуча у Српској радикалној странци када су иза Томислава Николића и Александра Вучића стајали амбасадор Сједињених Америчких Држава, Камерон Мантер, и Велике Британије, Стивен Вордсворт.

Зашто не реагује српско тужилаштво?

Све ово што је изнесено у овој афери која је повезала политичаре, мафијаше, тајкуне, шпијуне и кога све не, изгледа није довољно са српско тужилаштво, да о овим питањима и догађајима отвори истрагу.

Питање је шта то треба да се деси да би државни тужилац реаговао.

Зашто званичници ћуте и све препуштају булеварској штампи?

Чији се интереси ту штите?

Кад се цела слагалица склопи, постаје јасно да су умешани интереси корумпираних политичара, мафије и западне дипломатије која константно дестабилизује, како Србију тако и регион у целини.

Балканска „La piovra” на сцени

Ова балканска „хоботница”, нажалост, још увек траје и питање је ко ће бити њена следећа жртва.

На сцени су сви:

Мафија и крупни капитал – Станко Суботић Цане и Јоца Амстердам...

Политичари увезани у мафијашке токове – Мило Ђукановић, Томислав Николић, Александар Вучић....

Шпијуни од заната – Арно Данжан...

Бивши представници међународних институција и садашњи медијски тајкуни – Бодо Хомбах...

Бивши и садашњи амбасадори: Монтгомери, Мантер, Вордсворт....

Питање је ко ће овом пакленом замешатељству стати крај.

Како је Црногорска АНБ ликвидирала
Српску народну странку и Српску листу (1)

Према рецепту примењеном на политичкој сцени Србије

Пише: Добрило Дедеић

Процес неутралисања програма и идеолошке препознатљивости Српске народне странке и Српске листе у Црној Гори веома је необична и сложена појава. Добро и детаљно испланиран пројекат представља, као и свако нечасно дјело, паковање лоших намјера у обланде „најљепших жеља”. До мјере да се формално говори о јединству Срба, а посао одради на начин да ни данас већини гласача некадашње моћне Српске листе, није јасно шта се заправо догодило. Наоко, трансформација СНС-а почела је изненада, преко ноћи. У суштини, није тако. Зато сам имао дилему одакле да почнем причу која слиједи и која је намијењена читаоцима „Велике Србије” у самој Србији. Баш као што нијесам био сигуран чиме кренути када сам сличну причу започео на мом блогу у Црној Гори www.dobrilodedeic.wordpress.com.

Да ли да кренем од сједнице Предсједништва покојне Српске народне странке на којој је први пут предложена коалиција са Ђукановићевом Демократском партијом социјалиста, три дана прије признања лажне државе Косово? Или

од планског прекида протеста организованих у Подгорици и Црној Гори поводом те срамне одлуке Владе? Можда од почетка црногорчења Српске народне странке и њене асимилације у привезак режимског блока, што је политички процес лагано, лукаво и наоко ненаметљиво започет још током предсједничких избора? Обичан бирач то није могао примјетити, мада ни процес, у коначном, није морао отићи у том смјеру. Могуће од тренутка када је Андрија Мандић, јавно, на Аранђеловдан 2008, формално предложио да сви Срби у Црној Гори стану под један барјак (маслачак)?

Одлучио сам да је, вјероватно, што се читалаца „Велике Србије” тиче, најлогичније да кренем од управо поменутог тренутка када је у медијима „предложена” трансформација Српске народне странке од стране њеног првог човјека (слично сам урадио и у Црној Гори), и да, паралелно, детаљно обрадим односе које је СНС некада имала са Српском радикалном странком, односно данас и јуче са Српском напредном странком. У сврху заокруживања цијелокупне приче, сматрам значајним однос Андрије Мандића према Војиславу Шешелју, Томиславу Николићу и Александру Вучићу. Некадашњи и садашњи. Релације које је, од оснивања, Српска народна странка успостављала, кварила или унапређивала са Демократском странком Србије, Новом Србијом и Социјалистичком партијом Србије, такође представљају незаобилазан дио мозаика за ову причу.

Потенцирам да немам ама баш никакву амбицију да аргументирам у унутрашњим политичким споровима у Србији, са било ког аспекта или на било који начин. Не зато што ме се ти спорови не тичу (Србин сам кога Београд интересује колико и Подгорица или Бањалука), него из разлога што моја помоћ никоме није потребна. И зато што ћете сви преживјети и без меритума Добрило Дедеића. Најзад, моје интимно мишљење о позицијама актуелних страначких структура на политичкој сцени Србије, о унутрашњим политичким (не)приликама у Београду, накрунило би и срж и суштину неколико наставака предстојеће приче које ми је понудило уредништво „Велике Србије”. Материјали који слиједе имају смисла једино уколико грађани Новог Сада, Крагујевца или Краљева правилно разлуче о феномену тзв. црногорских Срба, којима је Србија средство, а не циљ. Начин да се што више помудре и закачи, па да се онда у брдима Црне Горе развучи плијен и приповиједа о Српству једино ако од њега тзв. црногорски Срби имају користи. Када се, народски речено „напласте”, онда ти и такви „црногорски Срби” полако престају бити Срби или плуну на Српство. Могу, одједном, да буду и помало, или повише, Црногорци. Док не окрену нову туру у Србији. Тада, знајте да је понестало пара.

Позив за разговор од Андрије Мандића, поводом идеје о трансформацији Српске народне странке, добио сам неколико дана прије него је и формално предложио „политичко уједињење Срба” у Црној Гори у „Нашу странку”. Мандић ме је позвао у раним јутарњим сатима тражећи да се видимо

у неком вечерњем термину и да поразговарамо о једној „новој идеји”, те да му напишем неколико интервјуа за београдске дневне новине и периодичне часописе поводом његовог, двадесетак дана прије тога окончаног, штрајка глађу.

Два дана раније, резервисао сам карту за пут до Београда, приватним послом, тако да се нијесам могао одазвати позиву за разговор истог дана, јер сам у поподневним сатима кренуо за Србију. Током пута, док сам, отприлике, прелазио административну границу између двије државе, Мандић ме је назвао и саопштио да „прије разговора који ћемо обавити сјутра увече, знаш да ћу заказати сједницу Председништва СНС и предложити прерастање Српске листе у једну странку. Надам се да си, као препознато тврдо крило странке, сагласан са тим?” питао је. Одговорио сам контрапитањем: „Под именом Српска листа, или мислиш на утапање мањих чланица коалиције у Српску народну странку, или нешто треће?” Казао је да се телефони, вјероватно, прислушкују, те да може само толико да ми каже у овом тренутку (опозициони прваци воле ту терминологију, иако ни сами, најчешће, не вјерују да им се неко „накачио” на телефон, нити то, наравно, нешто превише значи, све и да је тако). „Добро, јеси ли сагласан?” поново је питао. „Јесам, генерално, јесам, али ево, видјећемо детаље”, изјаснио сам се. Мандић је увијек волио да притврђује причу са својим сарадницима на нивоу досјетки или фраза, које је понављао огромној већини међу нама и које, по правилу, замагљују његов лични коначни циљ.

Након што се прекинула веза, назвао ме је опет, неколико минута касније, кад се успоставио домет и, некако опрезно, саопштио: „Доље, ти имаш дивну породицу. Мислим да је интерес твојих сестара, које су високообразоване дјевојке, да живе у Европској унији, путују без виза. Мислим да је и Слобов (мој отац, прим. Д. Д.) интерес да одмори под старе дане и живи комотније у Европској унији. Некима је једина занимација и интерес да лови дивље крмке по Турјаку. Морамо бјегати од њих” (била је то упадица на рачун једног политичара који је био у Српској листи и воли лов, која ми је сугерисала да се крије још понеки, притајени мотив, иза трансформације која ће бити најављена за неколико дана). Заиста, овако се Мандић, причама за малу дјецу, обично, спреда са људима који су му најближи сарадници.

Вријеме је показало да се, у мом случају, спреда прије свега са собом. Јер, неко може да ме вара или да се спреда са мном ипак само до једног тренутка, док његови поступци не укажу на симптоме који се не лијече и док ја не процијеним да је доста. Не спорим, свакако, право другима да наставе да буду предмет спрдње, или да се спредају са собом и другима. Али, стварно, да ја и Мандић, који смо колико јуче сазули опанке из Вашкова и Крње Јеле, убиједимо, изненада, прво себе, па друге, да смо прије свега европски интегрисани, па тек онда све остало – смијешно је, до бола је смијешно.

Друге и некако, ето, да убиједимо, али себе... И то само због тога што се таквог изума сјетио Мандић, одједном, и из малог мозга. Не знам само како се не сјети три мјесеца раније када смо заједно гутали сузавац по Београду „бранећи” Радована Караџића. Мандић је, тада, по јулском жаропеку, уочи сукоба народа и полиције, као и остали говорници, шићнуо по Борису Европском Тадићу и прогласио га издајником Пиве, Црне Горе, Србије и Васколиког Српства.

Прије састанка са мном, Андрија Мандић састанчио је, у подгоричком кафе бару „Барон”, са Брацом Батураном, човјеком из „првог штиха” црногорске Агенције за националну безбједност. Заправо, Мандић је разговарао, по ко зна који пут, са једним од најбољих оперативаца и првим човјеком једне од управа ове тајне службе. Иако су му често људи у СНС-у сугерисали да то не чини. Уосталом, да ли је нормал-

но, да ли је логично, има ли икаквог смисла, може ли ико доказати елементарни смисао у томе да тадашњи формални лидер опозиције (Српска народна странка била је појединачно најјача опозициона странка у Црној Гори, а СЛ најјачи опозициони посланички клуб у Скупштини), тулумари jagger у друштву професионалца Агенције за националну безбједност, у сусрет трансформацији СНС-а?

Да ли је Андрија Мандић са Брацом Батураном, током дужег и срдачног разговора, бистрио о демократизацији друштва у коме живимо? Да ли се карактер информација које су размјењивали Мандић и Батуран, с времена на вријеме, могао одразити на Мандићеве и потезе на опозиционој сцени у приватној држави? Постоји ли демократска, цивилизована и нормална држава у којој, макар и формални, лидер опозиције и један од главних седам људи Агенције за националну безбједност испијају кафу у строгом центру града, наочиглед сталних гостију и посјетилаца кафеа? Замислите само, да не идемо предалеко, да се то деси лидеру опозиције у данашњој Хрватској. Или Словенији.

Да ли је господин Батуран једна од веза Андрије Мандића која му је обезбиједила квалитет информација за несметано разбијање Српске народне странке? Још једном, шта истински лидер опозиције може да тражи на састанцима са једном од централних фигура Агенције за националну безбједност? О чему могу да причају на тим састанцима? О штиркању? Не вјерујем. О хеклању? Непојмљиво. О дезену и цијени оградe око куће некадашњег лидера опозиције? Или дезену и цијени оградe око сједишта Агенције за националну безбједност? Могуће, али не превише вјероватно. О добрим рибама у граду? Има логике, али тешко да је то коначна поента разговора. Конотација овога текста нема позадину рекла-казала, него представља директно прозивање некадашњег лидера опозиције за „дијалог” са једним од првака Агенције за националну безбједност, која је неформална политичка институција првог реда у Црној Гори и највећи противник опозиције.

То што Андрија Мандић шурује са конкретним кадром Агенције за националну безбједност, у значајној мјери јесте и његова приватна ствар. Међутим, у контексту урушавања Српске листе по „удруженој” пројекцији, веома је важно демистификовати, пред опозиционом јавношћу, како се понашају лидери када утрипују да су важнији од народа. Сарадња са Агенцијом за националну безбједност, у било ком виду и појавном облику, једна је од рјетких принципјелних ствари за коју Мандић није добио повјерење ни једног јединог гласача који је вјеровао да ће Српска листа успјети да уруши ДПС-ове монополе и обезбиједи достојанствен живот за по-

нижене структуре становништва. Треба рећи потпуну истину. Мандић није једини „опозиционар“ који се понаша на овакав начин.

Наравно, није било лако деведесетих активистима и гласачима Народне странке да „провале“ Новака Килибарду, али су ствари дошле на своје мјесто. У овом тренутку нико нема дилему ко је Новак Килибарда. Биће тако, са још мање дилеме, и са Андријом Мандићем, који крчка посљедње политичке мјесеце које је купио тајкунским парама, заједно са Гораном Даниловићем. И, наравно, ужива у редовним мјесечним апанажама државе Новој српској демократији. Мада, цијена његове преваре већ је двоструко скупља од штете коју је Србима направио Килибарда који је имао идентичан развојни политички пут као Андрија Мандић. Килибарда је то радио док је још увијек била жилава заједничка држава, Мандић перфидно докусује Србе у независној Црној Гори.

Многи се сјећају запјенушаног, усплахиреног, виолентног Српства, борбе за Уједињење, расправе око западних граница, све док Килибарда није направио отворени дил са Демократском партијом социјалиста. Односно, борбе за права Срба и промоција српског национализма у Црној Гори под диригентском палицом Андрије Мандића до тренутка када је, у сарадњи са врхом режима, повукао своје „политичке деонице“. Сада изиграва новог демократу, баш као што је и Новак Килибарда изигравао дезодоранс Србина од 1997. до 2000. И два најјача знака једнакости између Андрије Мандића и Новака Килибарде. Данас се ниједан не сјећа да су се борили за Савез српских држава, односно за решење српског питања у Црној Гори које би дестабилизovalo њене постојеће унутрашње политичке односе. Далеко важнији знак једнакости огледа се у управо поменутој опчињености кокетирањем са паралелним центрима политичке моћи, односно службама.

Обојица су вјеровали да ће изаћи као побједници из тог флерта, те да су толике „мачке“ да могу превеслати и оне с којима кокетирају. Да ништа није случајно, потврђују и недавне похвале др Килибарде на рачун Андрије Мандића на једној од приватних подгоричких телевизија. Помислио сам, у једном тренутку, да ће Новак предложити Андрију за отпавника послова при црногорској трговачкој мисији у Шехер Сарајеву, уколико таква и даље постоји. Толико се, без мјере, залауфао у похвалама своје копије. Сјетио се Новак да је његова подршка Милу Ђукановићу на предсједничким изборима 1997. године осакатила Момира Булатовића, који је био кандидат који се залагао за опстанак заједничке државе. Касније је на том таласу формирана и приватна држава,

тамница српског народа. Баш као што је предмет његових похвала „изненада“ утекао од одговорности и уништио сопствену странку кад је била најјача и када је требало да предводи опозицију на изборима 2009. године

То што је копија у фебруару нудила примат Срђану Милићу, прије избора, значи да је и те како била свјесна шта је и по чијем налогу направила, те је покушала да се спаси од изборног фијаска. Само десет мјесеци раније, треба ли подсјећати, копија је била дупло јача од Срђана Милића на предсједничким изборима! Килибарда и Мандић су своје странке, Народну странку и СНС уништили када су биле најјаче. И ту нема потребе за знаком једнакости. У питању је, просто, рецепт.

Мандић и Даниловић су се, иначе, дуго чудили „сукоби-ма“ које су сами изазивали у Српској народној странци и коалицији „Српска листа“ у „овим тешким тренуцима када бранимо Српство“ – купујући станове, улажући у возни парк, наручујући и градећи лаковане брвнаре из Ивањице, мучећи се и преписујући „дјелиће“ имовине на супруге, узимајући паре од Веље Илића, некад Томе Николића, раније Војислава Коштунице. У почетку од Слободана Милошевића, лака му црна земља!

Додуше, кад је Милошевић у питању, ту мислим само на Мандића, некадашњег помоћника једног Милошевићевог министра, у савезној влади Момира Булатовића. Даниловић није, заиста, био за Милошевића, нећу да се о њега огријешим. Био је, мученик, тада члан ДПС-а и носио је балончиће на промоцијама Мила Ђукановића, све док се није учланио у Српску народну странку. Избори су, тада, крајем зиме 2001. године, већ били расписани.

Уосталом, шта има везе, данас ћемо подржати Вељу против Томе, јер је Веља већи Шумадинац од Томе, а и монархиста је, брате, онај са дна каце. Иако нешто не волимо попове и Цркву. Милошевић је био добар док смо мислили да ће „прегазити Коштуницу као плитак поток“, иако нам је тада др Коштуница био стратешки партнер. Сјутра ћемо бити уз Тому, да бисмо се некако руковали са Мирославом Мишковићем, макар у „Делта Ситију“. Послије ће он, можда, и нешто да пљуне, а ми ћемо да ударимо по горњем спрату и дрвенарији у викендици. Овамо нам остаје Милан Роћен да финансира „Молитвене доручке“, укључујући и онај недељу дана прије признања лажне државе Косово од стране америчке администрације. Учинио нам је тада, скоцкао папире како би Преварант под контролом Црногорске ДБ представљао Милову приватну државу у Washington D.C.-ју.

Ко шљиви независне медије у Црној Гори и њихове анализе тадашњег Мандићевог одласка у Сједињене Америчке Државе, које ће опрезно, блиједо и неуверљиво напасти у Косовској Митровици, неколико дана касније.

Па са сликама из Косовске Митровице, убирати, на још једној колективној српској несрећи, уз шал „а ла Ђиро Блажевић“, поене током предсједничких избора. Најављујући већ тада да је готово са србовањем, чекајући тренутак. Уз уложених 700.000 евра. За права Срба!

Послије ћемо штрајковати кад малоприје поменути Роћен, у пакету са македонским колегом, призна Косово. Уосталом, некемо су угрожене Срби у Црној Гори били повод за политички и идеолошки рат, а некемо су дошли као „кец на десетку“, били му (материјални) брат, средство да се весла и шишњари, користи државна и општинска механизација за сређивање прилаза према викендицима.

Увијек се могло зарадити на Српству. Тако „излизан“ производ, а толико рентабилан!

(Аутор је бивши посланик и портпарол Српске народне странке и Српске листе)

Режим уводи Србију у дужничко ропство

ММФ економски матирао Србију

Пише: Владан Јерemiћ

Реализацијом најновијег кредитног standby аранжмана са Међународним монетарним фондом, држава Србија је трасирала пут у дужничко ропство. Суштина неодрживости економске политике коју води Влада Републике Србије, а која је продукт тзв. експерата изниклих на темељима петооктобарске револуције – лежи у чињеници да је урушавањем домаћег банкарског сектора и увођењем страних играча (пре свега, аустријских и немачких банака), започео омиљени концепт ММФ-а – рестриктивна монетарна и фискална политика у комбинацији са политиком девизног курса као номиналног сидра.

Судбоносни преговори са ММФ-ом, како је то јавности представљано путем строго контролисаних медија са националном фреквенцијом, нису ништа друго до наставак политичког условљавања и финансијске зависности државе од западног капитала. У класичном standby аранжману реално је повићи до 300 одсто новца од квоте која је одређена према привредном потенцијалу земље, док за Србију одобрених 2,9 милијарди евра представља еквивалент за 560 одсто. О чему се онда заправо ради ако је познато да економија не познаје категорију љубави?

Ако се има у виду да је кабинет Мирка Цветковића забележио буџетски дефицит од 4,5 одсто БДП-а, да о смањењу превелике јавне потрошње без озбиљнијих социјалних немира – нема ни говора, да држава има негативан рејтинг за стране директне инвестиције, а да је суноврат индустријске производње настављен – поставља се питање да ли је представницима српских власти наметнут неки нови, јавности непознат услов, а све зарад реализације целокупног кредитног аранжмана до 2011. године.

Има ли ММФ намеру да након економског (пријем фантомске државе Косово у чланство поменуте организације) одради и политичко убиство Србије (захтевом да се призна независност јужне српске покрајине) – време ће показати...

Економске проблеми Србије су структурне природе, а политика високих камата и прецењеног динара, коју Влада Републике Србије спроводи по налогу ММФ-а, проузроковаће, како показују анализе, да укупан спољни дуг Србије у наредне две године достигне ниво од 90 одсто БДП-а, што ће државу и грађане увући у стање перманентне економске кризе.

Гувернер НБС Радован Јелашић, одмах по повратку из САД, где се налазио на пропутовању – наставио је са лицемерним наступима. Његово хвалисање износом девизних резерви (тренутно нешто преко 9 милијарди евра) је парадокс – имајући у виду растући спољнотрговински дефицит, константан пад индустријске производње, велики буџетски мањак и огромну кредитну задуженост земље. Јелашић још увек није одговорио на питање које му је на једној од конференција за медије Српске радикалне странке упућено, а тичало се тога ко је од НБС, под каквим условима и колико девиза откупио приликом фебруарског неуспешног брањења курса динара.

Неизвесна судбина пензија

Трећина укупног пореског оптерећења привреде и радно способног становништва одлази на исплату припадљивости пензионерима. Влада Републике Србије, показало се, нема решење за испуњење нереалног и економски неутемељеног предизборног обећања о просечној пензији у висини од 70 одсто личног дохотка.

Познато је да однос између броја запослених по основу којих се плаћају доприноси, и броја пензионера за који се сматра да може да одржи дугорочну одрживост пензионог система је три, док је у Србији, земљи са негативним наталитетом, тзв. рацио зависности – нешто испод један.

Дакле, неопходно је отпочињање суштинских реформи, али се најпре мора утврдити одговорност за ненаменско трошење прихода по основу доприноса, а до адекватног пензионог система могло би се доћи формирањем и правилним конципирањем резервног пензионог фонда, као допуне систему текућег усклађивања, односно као прелазног периода ка увођењу тзв. другог стуба.

Неопходна промена пореске и монетарне политике

Банкарски систем у Србији је у потпуности препуштен странцима који клијентима наплаћују највеће каматне марже, а при том плаћају најнижи ефективни порез на добит у Европи, што представља огроман терет за грађане и привреду. Једна од првих мера за попуну празног републичког буџета могла би да буде увођење додатног пореза за банке.

Када је о пореском систему реч – он је прилично неразумљив, компликован и очигледно није компатибилан са макроекономском позицијом Србије. У циљу поједностављења и повећања конкурентности, требало би имплементирати систем јединствене пореске стопе, тзв. flat rate – заступљен у Русији и Словачкој, на пример, који представља прогресивни, глобални ПДГ систем са релативно високим неопорезивим годишњим цензусом и јединственом пореском стопом за приходе изнад неопорезивог цензуса. Применом оваквог система значајно би се смањило обим пореских утаја, фискални приходи би били увећани, а привукао би пажњу страних инвеститора. Наравно, посебном законском регулативом требало би дефинисати начин и стопу опорезивања оних који су енормно богатство стекли у претходних петнаестак година, кроз, између осталог, криминализован приватизациони процес или пак повлашћен, монополски положај на тржишту – какав има компанија ДЕЛТА која остварује годишњи профит од 3 милијарде евра – управо колико износи најновији аранжман са ММФ-ом.

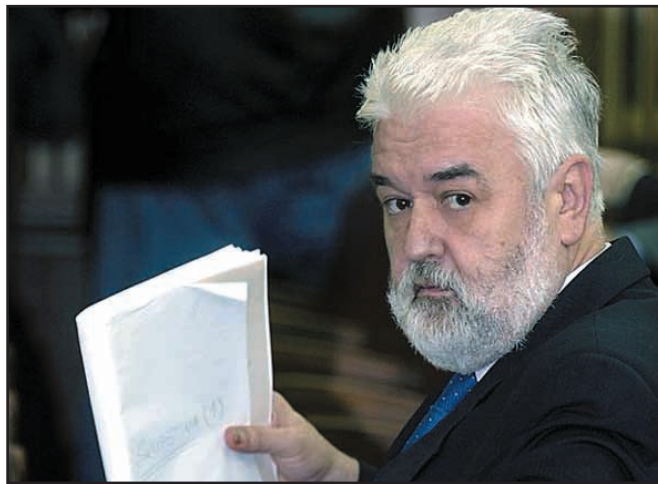

Такође, упорним инсистирањем на задржавању висине референтне каматне стопе – српски монетаристи чине економски неоправдан потез, помажући директно банкарски сектор, не водећи при том рачуна о интересима привреде и грађана.

„Захваљујући” политици девизног курса и наводно номиналног раста зарада у протеклих неколико година, грађани су похрлили ка пословним банкама не би ли остварили своје снове (куповина аутомобила, решавање стамбеног проблема...) и на тај начин је отпочело континуирано и прогресивно задуживање становништва и привреде које је резултирало са више од 30 милијарди долара, колико у овом тренутку износи укупан спољни дуг. Држава је тако суочена са потенцијалним проблемом тзв. суверенизације дуга, одно-

сно прихватања отплате и јавног и приватног дуга, баш као што је то био случај са Савезном владом на челу са Милком Планинцем – не тако давне 1983. године.

Дакле, више је него извесно да ће се актуелна економска прича наставити у истом правцу: раст кредита, увоза, дефицита текућег биланса, опште задужености – уз рестриктивну монетарну и фискалну политику. Држава је постала зависник од дотока страног капитала. Управо је либерализација спољнотрговинских токова, додатно „оснажена” несхватљивом одлуком о једностраној примени ССП-а, изазвала нерешив проблем српској економији – дефицит у текућем делу платног биланса и поставља се питање на који начин ће бити апсорбован кроз предстојећи ребаланс буџета који би пред посланике требало да стигне до краја октобра.

Где је новац од приватизације

У Србији је од почетка приватизационог процеса, власничку структуру променило око 1.700 предузећа. Податак да је до сада раскинуто чак 426 уговора, да је поступак ликвидације предвиђен за 237, а стечај за 76 фирми, као и чињеница да држава у овом тренутку не зна којом делатношћу се бави 1.200 приватизованих предузећа у Србији – најбоље одсликава процес који је урушио српску привреду, а велики број радника оставио без посла, доводећи у питање животну егзистенцију њихових породица.

Ипак, највећа загонетка је где је завршило 2,9 милијарди евра, колико је приходовано по основу приватизације. Није ли управо Агенција за приватизацију, која је функционисала по систему „и погаче и ножа” – почетна станица у борби против корупције у Србији? Одговор стиже – одласком режима Бориса Тадића.

Демократска странка задужила Србију за још 19,85 милијарди долара

Тадић нас кошта 2,2 милијарде долара годишње

- Година власи Демократске странке Србију кошта 2,2 милијарде евра. Један месец владавине Бориса Тадића Србију кошта 183 милиона евра, а један дан 6 027 000 долара. Још прецизније речено, сваких сати времена владавине Демократске странке Србија се задуживала четврти милиона долара

Сваке године владавине Бориса Тадића и Демократске странке Србија је изгубила више од 2,2 милијарде долара, показују најновија истраживања о висини спољног дуга Србије. Стручњаци Института за тржишна истраживања дошли су до податка да је спољни дуг, 2000. године, када је власт преузела Демократска странка, износио 10,8 милиона долара док је данас досегао 30,67 милијарди.

За девет година, колико „демократе“ воде Србију ка амбису званом Европска унија, дуг Србије се увећао за 19,85 милијарди долара, што је у просеку 2,2 милијарди по години. Штета коју је Србији донела владавина Демократске странке много је већа ако се зна да је спољни дуг растао упркос приватизацији у којој су продата готово сва државна и друштвена предузећа.

— Од Јосипа Броза Тита и Слободан Милошевић наследили смо дуг од 10 829 700 долара, а сада, када су продали све што смо имали, дугујемо 30,67 милијарди — објашњавају у Институту за тржишна истраживања.

Према проценама стручњака, главни разлози повећања спољног дуга Србије су погрешна економска политика која је прекомерно задуживала државу и непродуктивно трошила новац. Милијарде долара кредита, уместо на покретање производње, потрошене су на гломазну администрацију.

Прокоцкана будућност

Један од главних разлога за презадуженост је и тај што је режим ДС у Србији спровео пљачкашку приватизацију захваљујући продаји српских фабрика у бесцење тајкунима — финансијерима владајућих странака. Агенција за приватизацију је од 2001. године до данас на конто приватизације приходовала само 1,55 милиона евра. Ово није ни толико лоша цифра ако се сетимо да су поједине фабрике продате за 1 еврo. Читава српска привреда уништена је и распродата, а Србија принуђена да преживљава на кредитима. Борис Тадић и његова странка су потрошили ресурсе које су створиле претходне генерације, али и ресурсе које ће створити будуће генерације које ће морати да отплаћују њихове дугове.

600.000 гладних

Последице овакве погубне економске политике видљиве су на сваком кораку у Србији, а прогнозе будућег стања

су драматичне. Према подацима УНИЦЕФ-а, тренутно више од 600.000 грађана Србије живи испод границе сиромаштва, а 150.000 деце буквално гладује. Због превеликих дугова, држава нема могућности да помогне социјално угроженима тако да социјалну помоћ прима тек четвртина људи којима је потребна, односно 155.000 особа. У Србији тренутно ради 67 народних кухиња иако се процењује да је потребан три пута већи број.

Време истиче

Година власти Демократске странке Србију кошта 2,2 милијарде евра. Један месец владавине Бориса Тадића Србију кошта 183 милиона евра, а један дан 6,027.000 долара. Још прецизније речено, сваких сат времена владавине Демократске странке Србија се задуживала четврт милиона долара. Колико још власти Демократске странке можемо да приуштимо својој деци?

Р. В. С.

Предузећа презадужена

Истраживање Института за тржишна истраживања показало је да је укупан дуг јавног сектора у периоду од 2000. до данас порастао са 8,8 милијарди долара на 10,24. Драматична ситуација је и у приватним предузећима, чији су дугови са 2,03 милијарде порасли на 20,43 милијарде долара.

Самоубилачка толеранција Србије

Градоначелник Сплита, који верује како ће он одлучити о идућем председнику државе, у интервјуу ХРТ-у рекао да не би дозволио улазак у Хрватску трговачких ланаца из Србије. У економској утакмици Хрватска води са 200:10. Зашто?

Јесте, стоји, треба: Ко тебе каменом, ти њега хлебом. Али, да ли баш увек и да ли свакога?

Због изјаве о Србима – крупне изјаве за једног високо-рангираног званичника, градоначелника другог по величини хрватског града – градоначелнику Сплита сад у Загребу, у званичним реаговањима, приговарају, али и тај Жељко Керум, и они, а и ми овде, сви дакле, знамо да се ту, у ствари, ништа није омакло. У суштини, ништа ту не мења реаговање званичника у Загребу и њихов формални приговор. А ни „ноти” упућеној из Београда не треба давати било какав значај, неискрена је и јалова и као таква безвредна, као што је и накнадно градоначелничково извињење.

Расизам и нацизам најгоре врсте

„Србе не бих доводио. Они нам никад ништа добро нису донијели, као ни Црногорци. Тко с њима има посла, не прође добро”, рекао је градоначелник Сплита. Тако је одговорио на питање водитеља „Недјељом у 2” Хрватске телевизије, Александра Станковића, о могућем уласку српских трговачких ланаца у Хрватску. На питање зашто тако размишља, рекао је: „Зато јер сам тако одгојен”.

И тако, дакле, сплитски градоначелник је јавно на Хрватској телевизији, у првој емисији нове сезоне, рекао да не жели Србе и Црногорце у Сплиту.

Упитан касније како то да не жели пословати са српским фирмама, а не смета му пословање са припадницима криминалних група, конкретно с Никицом Јелавићем, Керум је одговорио како с њим никад није пословао. Када га је водитељ подсетио да је једном потврдио како је од Јелавића купио некретнине, Керум је збуњено питао: „Јел’ ви то мене питате јел’ Јелавић Србин?”

На Станковићево ново питање, би ли дозволио да му зет буде Србин, одговорио је: „Нема шансе! Никад није био у мојој обитељи, нити ће бити!”

Градоначелнику Сплита „излетела” је и ова порука о Србима: „Сватко мора знати гдје му је мјесто!”

„Расизам, нацизам најгоре врсте, једино се тако може назвати иступ Жељка Керума у ТВ емисији ’Недјељом у 2’”, казао је саборски заступник и председнички кандидат ИДС-а Дамир Кајин. Он је додао да Керума треба разрешити функције сплитског градоначелника:

– Он као расиста не може бити градоначелник нити заступник – рекао је Кајин, устврдивши да ће националисти у жељи да хомогенизују Хрвате пожелети Србе, али Срба бити неће. Кајин је изјаве Жељка Керума о Србима и примедбе да свако мора знати где му је место упоредио с некадашњим Туђмановим изјавама да је срећан што му жена није Српкиња ни Јеврејка.

„Керум је рекао само што сви Хрвати мисле, што су увијек мислили и мрзјели нас Србе, дакле доказ је да се ради о Хрвату”, један је од коментара по форумима сајтова. Или, овакво реаговање: „У Хрватској живи 70 одсто шовиниста, а овај Керум је типичан представник те велике групације примитиваца која спречава Хрватску да постане нормална држава. Стварно не бих волио бити Србин у Хрватској. Та етничка скупина је стварно угрожена”: „То је слика хероја лијепе наше која постаје помало као НДХ”. Постављају му и многа питања, па тако и овакво: „Је ли ти тата био усташа у Јасеновцу или на Стаљинградском фронту? Хвала на одговору!”

Жељко Керум је у Хрватској важна личност. У првом наступу на политичкој сцени изабран је за градоначелника као независни кандидат у другом кругу 31. маја 2009. Резултат је победа од чак 58,5 одсто над противкандидатом, еседепеовцем Ранком Остојићем.

У својству градоначелника и тајкуна (трговац и хотелијер који, како каже, „има неколико аутомобила у које није сјео три године”) верује како ће он одлучити о идућем председнику државе. Наиме, тврди да он и његови сарадници контролишу 300 хиљада гласова, те да ће у другом кругу избора својим бирачима поручити за кога да гласају. Уз то, најавио је и избор своје сестре, Невенке Бечић, за председницу сплитског Градског већа. Открио је и да би у Сплиту желео да постави Туђманов споменик јер га обожава. А каже још да су 70 одсто новинара у Хрватској Југословени – а он то зна „ло њиховим презименима” – који немају своју домовину и због тога „свашта пишу”. Керум је на ХРТ-у одбацио тврдње да је током Домовинског рата продавао храну из „Каритаса” и тако се обогатио. Такође, и да богатећи се израбљује своје раднике, мада у његовим трговинама имају за трећину мање од просечне плате у Хрватској.

Хрватске фирме у Србији и стратешки интереси

– Сматрам да хрватски стратешки интерес не треба да води било ко са стране, а под стратешким интересом сматрам комплетну трговину – објашњава своју изјаву Керум, за београдски „Прес”.- То је битна ставка јер кад неко постане власник јаким трговинских ланаца он може утицати на то колика је цијена хране и како ће народ живјети. Нисам за то да српска компанија „Делта” уђе у Хрватску јер би то за нас било преопасно, поготово када би ова компанија купила „Конзум”. „Делта” је гигант. Када би тако велика фирма ушла у Хрватску, дошли бисмо у ситуацију да зависимо од ње – каже градоначелник Сплита.

Задржимо се још мало на Жељку Керуму. Да ли је он поново отворио Пандорину кутију и шта је тиме хтео да постигне? Неки указују да је хтео да помрси рачуне свом конкуренту, познатом тајкуну Ивици Тодорићу који је и у Србији развио читаву пословну империју.

Постоји огроман несклад између хрватских инвестиција у Србију и обратно, нажалост, на нашу штету. Подаци Би-

роа за регионалну сарадњу, ПКС, показују да у Србији тренутно послује више од 200 предузећа и представништва из Хрватске, док се српска предузећа у Хрватској могу пребројати на прсте! Тек мање од десет српских компанија, и то које су присутне углавном кроз хрватске дистрибутере, што дугорочно није добро решење и потребна су конкретна улагања.

Коментаришући Керумове изјаве, директор у „Danube Foods Group” Раде Прибићевић каже:

– Чињеница је и да тамо где наступају мудрији људи од господина Керума и где постоји залагање за отварање хрватског тржишта за српске компаније, то залагање остаје декларативно, јер у пракси тих инвестиција нема. Подсетићу на наш неуспешни покушај да пре две године инвестирамо у Хрватској и купимо малу пропалу „Карловачку млекару”. Тада смо на делу осетили снагу отпора према свему што одавде долази, иако ми чак нисмо ни српски инвеститор. Довољно је било то што је наша централа за овај регион у Београду и што смо овде значајно присутни. Под разним изговорима та је инвестиција онемогућена, иако је наша понуда била једина валидна – објашњава Прибићевић.

Он каже да оваквих примера има много.

– Посебно лицемерним сматрам образложења хрватских политичара да је ова диспропорција нормална, јер је хрватска привреда много јача од српске, па је разумљиво да они овде више инвестирају! Упркос овоме, хрватске компаније и даље несметано и слободно инвестирају у Србији. Наша влада би морала да искористи овај аргумент и обезбеди проходност за српски капитал у Хрватској јер то не може да се оствари на нивоу појединачних покушаја, већ само на нивоу односа између две државе – каже Прибићевић.

Србија се сасвим „отворила” и тако је постала врло значајно извозно подручје за Хрватску, али и трећа земља по величини хрватских улагања. Хрватске инвестиције у Србију достигле су прошле године 400 милиона долара.

Највећи инвеститори из Хрватске у Србију су „Агрокор”, „Нексе група” и „Лура”. Хрватски инвеститори су највише заинтересовани за улагања у прехрамбену индустрију, затим у трговину и у индустрију неметала. Прошле године робна размена Србије и Хрватске била је око 1,3 милијарде долара, при чему је Хрватска остварила суфицит од 300 милиона долара!

Хрватске фирме највише извозе нафтна уља и уља битуменских минерала, боце, тегле, лонце, производе за превоз и паковања робе од пластичних материјала, цигаре, цигарилосе. Из Србије се извозе гвозђе и челик, обојени метали, воће и поврће и одећа.

Више од половине хрватских улагања у Србију односи се на пољопривредно-прехрамбени сектор, а предњачи „Агрокор” најбогатијег Хрвата Ивица Тодорића који овде поседује „Фриком”, уљару „Дијамант”, тржне центре „Идеа” и неколико других малопродајних објеката.

Други по величини хрватски улагач у Србији, „Нексе група”, је власник „Полета” из Новог Бечеја, сремскокарловачког „Стражилова”, као и компаније „Атлантик” која поседује „Мултивиту”.

Моћ тајкуна

Не треба изгубити из вида велику моћ тајкуна, а ни чињеницу да су неки то постали као ратни профитери. Дарко Петричић, економски аналитичар и аутор књиге „Криминал у претворби у Хрватској” о томе има следеће оцене: „У Хрватској би се последијатни богаташи могли остварити у три групе. У првој групи су политичари који су се енормно обогатили за вријеме рата и они сад улажу своје протузаконито

стечено богатство или у некретнине, или преко својих пријатеља, који су мање експонирани, инвестирају у купњу дионица. У другој групи су тајкуни који су уз помоћ политичара и банкарских кредита, док су некретнине и твртке биле јефтине, покупували све што се покуповати даде. У трећој групи су генерали који су се за вријеме рата обогатили шверцом оружја, муниције, горива, а било је ту и дроге и других протузаконитих ствари.

У Хрватској су сви они који су макар мало помогли Туђману да дође на власт били богато награђени било учешћем у распродаји творница или у подјели новца из државног пројекта”.

Он мисли да би требало да се uvede обавеза тајкуна да докажу да су своју имовину стекли на легалан начин.

Али, како то извести када тајкуни финансирају многе политичке странке и у Хрватској и Србији? Тајкуни финансирају политичке странке да би остварили своје најнепосредније пословне интересе.

„Финансирање политичких странака у Хрватској је једна врста пореза на имовину. И то ће дефинитивно радити сваки тајкун који има некаку развојну визију и који мисли мало дуже пословати. Они финансирају све парламентарне странке без разлике, било да се ради о онима које су на власти или у опозицији. Дакле, игра се на сигурно”, истиче Петричић и додаје: „Сви тајкуни финансирају углавном све. Први је то почео Ивица Тодорић, који се, ево, почео ширити и на простор Србије, Босне и цијеле регије, а онда су тај модел почели примјењивати и други тајкуни”.

На новинарску знатижељу да ли се плаћа у готовини или на неки други начин, како уопште изгледа финансирање странака, Петричић вели: „Три су начина. Један је споменуто господин Пророковић, то је плаћање предизборних кампања, огласа у новинама, реклама на телевизији, итд. Други је плаћање у готовини. И трећи начин је плаћање преко тајних, иноземних рачуна. Износи се крећу између двадесет до стотинак тисућа еура”.

У Хрватској се тајкуни углавном и не баве политиком, али уколико постану несташни, у том случају морају признати пораз и плесати како влада и државна администрација свирају.” Међутим, истиче Петричић, велике фирме и тајкуни, дакле велике рибе, у принципу не плаћају порез. Њима се, знам више таквих случајева, порез или поништава или знатно умањује.

Хрватско-српски тајкун Тодорић

А да тајкуни и у Хрватској и у Србији имају монопол, то и врашци знају. Србија је земља монопола. Мирослав Мишковић је најбољи пример. Почела је кампања против њега, једно време, чини се, чак из владиних извора, али све је заустављено. То се врло вешто скрива. Највећи трговачки ланци у Хрватској припадају поменутиим Тодорићу и Керуму. „Тодорић има монопол на све што му падне на памет”, каже Петричић. Он има толико људи у својој ланци да може да запрети влади да ће, уколико не удовољи некаквим његовима захтевима, отпуштити раднике и то тако добро функционира да су у задње двије-три године односи између Тодорића и власти готово идилични. А то значи да му власт одобрава све оно што ће њему повећати зараду и профит”.

Осим тога, компанијама из Хрватске, пре свега онима у власништву Ивице Тодорића, досада је полазило за руком да освајају делове тржишта у Србији преузимањем тамошњих предузећа у толикој мери да се Тодорић већ сада сврстава у ред десетак најмоћнијих људи у Србији, пише Банка магазин.

Пробијање леда у економској сарадњи Хрватске и Србије, као што је познато, започето је у прехранбеној индустрији, где су резултати већ на солидном нивоу и по свему спектабилни, што потврђују и примери фирми попут „Подравке”, „Агрокор”, „Лура”, „Краша”, „Бадела”, „Звечева”. Највећи хрватски инвеститори у Србији су „Агрокор”, „Нашицемент” („Нексе група”), „Лура”, „М Профил”, ТНОР, „Пастор група”, „Школска књига”, „Рап Trading”, „Радин графика”. Прва гринфилд инвестиција је пред реализацијом, док је „Радин графика” са суботичком „Бирографиком” прва „joint venture” инвестиција. „Лура”, односно „Сомболед”, реализују пројекте изградње мини фарми на којима ће се узгајати говеда, што је такође инвестиција вредна пажње. Остало су углавном улагања кроз приватизацију. На српско тржиште стигао је и трговински ланац „Певец” и сместио се на Панчевачком путу. Председник Певец групе Здравко Певец изјавио је на отварању да је тај објекат највећи који је та група до сада отворила и простире се на 40.000 квадратних метара и у понуди има 100.000 артикала. У њега је уложено 40 милиона евра.

Узгред, хрватски послови веома се проширују и у другим земљама у нашем окружењу. Фирме ИГХ, „Конструктор” и „Техника” добила су посао изградње аутопута Бар-Бољаре у Црној Гори, вредан готово две милијарде евра, саопштио је тадашњи хрватски премијер Иво Санадер.

Како је објављено на хрватском порталу „SEEBiz”, реч је о делу аутопута од Бара до границе са Србијом, дужине

169,2 километра, који ће, према прелиминарним проценама, коштати око 1,94 милијарде евра.

Коридор аутопута од Бара до Бољара дефинисан је по правцу Турмани, тунел Созина, Мареза, Смоковац, Братоножићи, Веруша, Матешево, Андријевица, Беране и Бољари.

Малопродајни ланци у власништву хрватских компанија далеко су рестриктивнији када су у питању пласман и продаја српских брендова, за разлику од трговинских ланаца у Србији који су традиционално отворени за робу из Хрватске, навела је Српска асоцијација менаџера у писму које је својевремено упутила тадашњем хрватском премијеру Иву Санадеру поводом његове посете Србији.

Хрватска је до сада у Србију инвестирала око 500 милиона евра, док у супротном смеру није отишао практично ни динар. Разлог? Приликом недавне неуспеле продаје „Карловачке индустрије млека” одбијена је боља понуда инвестиционог фонда Салфорд, који је власник пет највећих млекара у Србији, због сумње да иза тог фонда стоји српски капитал. Уместо тога прихваћена је понуда хрватске кожарске фирме, која је гарантовала плаћање имовином саме млекаре. Оваква ситуација на терену наилази на подршку и политичара, па је Јубо Јурчић, кандидат СДП за премијера Хрватске и професор Економског факултета, на питање да ли би продао комбинат „Вупик” Мирославу Мишковићу, одговорио: „Зна се тко је чинио злочине. Ране су још свеже. Не треба стварати неугодју хрватским грађанима. Другдје бих му можда и продао твртку, али у Славонији сигурно не бих”.

Топлица Спасојевић, директор компаније „ИТМ” каже да су хрватске фирме у Србији за кратко време заузеле стратешке позиције:

– Хрватски инвеститори успели су да остваре власништво у компанијама које се баве пољопривредном производњом и велепродајом, али и да стекну ланце угоститељских објеката. То најбоље говори да наша држава мора да инсистира на равноправности, уколико је она могућа.

Хрватске границе остају непрелазне за српски капитал, иако капитал по дефиницији не зна за националност, веру, а ни за границе.

Док је Србима приступ онемогућен свим могућим лажима, зато се фирме и земљиште, поготову у Војводини, продају Хрватима. Па није ни Тодорић дошао другачије до новца него Мишковић, али иза Тодорића стоји Хрватска и поноси се њиме, својим тајкуном и краљем прехранбене индустрије. Већину предузећа куповао је тајно, јављао се тек по окончању приватизације, а на крају је установљено да је „пола Хрватске његово”.

Тодорић је на наше тржиште закорачио купујући „Фриком”. Његов „Агрокор” је онда постао већински власник „Дијаманта”, највеће српске уљаре.

Пословни успеси Ивице Тодорића датирају од пре петнаестак година када, 1989. године, оснива „Агрокор” и купује 77 одсто задарске „Сојаре”. Његове пословне потезе кредитирала је „Загребачка банка”, али три године касније у јавности је избио скандал – „Загребачка банка” је исплатила шест милиона марака „Агрокору” како би од пољопривредних комбината у Осијеку и Кутјеву ова фабрика откупила кукуруз и пшеницу за потребе државних резерви.

Али како то да се све тако посрећило Ивици Тодорићу? Ко је заправо тај човек? У неколико редака да се наслутити.

Рођен 1951. у Загребу, где је и завршио Економски факултет. Његов отац Анте био је „уважени пословни човек” и директор „Агрокомбината”, али је 1971. оптужен за плачкачу шест милиона немачких марака, које је, како се испоставило, дао Матици хрватској за куповину оружја! По очевом изласку из затвора 1976. године, Тодорићи оснивају фабрику за производњу и трговину цвећем...

Све после тога личи на бајку. Данас је списак фирми које Ивица Тодорић поседује фантастично дугачак.

Српски тајкун Мишковић

О српском тајкуну Мирославу Мишковићу, власнику „пола Србије”, зна се и много и мало. У медијима има и нема података колико би се могло очекивати. Али, евидентно је да је тајкунизација Србије свеприсутни тренд. Све иоле вредне фирме у држави купује искључиво неколико најбогатијих људи у земљи. Где је „дрвена линија” преко које не могу? Оно што је очигледно јесте да до сада није постојала „рампа” за Мирослава Мишковића, власника „Делта холдинга”, човека са највећим политичким утицајем.

Окосницу Мишковићеве империје чине „Макси” продавнице, којима припадају и „Темпо” и некада независни „Џе маркет” и „Пекабета”. Ове ланце Мишковић користи као одскочну даску за пласман производа осталих својих фирми, међу којима су месна индустрија „Јухор”, пољопривредни комбинат „Сомбор”, „Напредак” из Старе Пазове, „Јединство” из Апатина, па „Козара”, „Подунавље” и „Топола”, бројне њиве, фарме и воћњаци на преко 20.000 хектара, што га чини једним од водећих земљопоседника у Војводини. Овај тајкун флашира и воду „гала”, меси тестенине „данубијус”, фабрику уља „Сунце” је продао, а тврди да више није власник ни „Јафе” из Црвенке. У Суботици прави бицикле, а у Зрењанину прашак. Увози „нивеу”, „најке”, храну за псе, BMW, „фијат”, „ланчу”, „хонду”, „рено”, „мини”... Прави ђубриво. Издаје новине...

Признаје да је купио „Новости”, остале не признаје, али упућени кажу да контролише још бар три листа, а можда и више.

Преко франшизе „коста кофи”, Мишковић је постао кафеџија, а преко дила са „Телекомом” и мобилни оператер у Црној Гори. Улаже огроман новац у некретнине, па је градио хиљаде станова за Универзијаду, диже нову пословну зграду „Делте” (стара ће да изда), гради хотел „Интерконтинентал”, купио је „Генекс” са старим „Интерконтиненталом” који ће реновирати и „пребрендирати” у „Краун плаза” хотел. Мишковић има и „Луку Београд”, не због бродова, већ због простора. Са 220 хектара земљишта у самом срцу Београда, ово предузеће можда је и драгуљ у његовој круни. Али последњих дана, министри све чешће посежу за тим драгуљем у нади да ће га ишчупати из те круне и вратити Београду део овог прескупог земљишта које је Мишковић хтео по багателној цени.

Власник највеће компаније у Србији има и велики „Делта сити” шопинг центар, гради још већи „Делта планет” центар, у Црној Гори шири „Максије”, у Босни „Тропик” супермаркете, а у Бугарској „Пикадили” ланац. Мишковић има и „Делта Бенерали” осигурање, уз то и брокерску кућу, инвестиционе и пензијске фондове. Продаје одећу „зара”, аутогуме, виљушкаре, прави антифриз, шије тренерке, бави се хемијом, фармацијом и дезинфекцијом, изнајмљује екране и рекламни простор, одећу „мекс”, „ескада”, „интерспорт”, пече хлеб, сади јабуке и укршта свиње. И још много тога, како се наводи у једном од текстова објављеним у штампи. Довољно да се схвати да је заиста тачно да Мишковић држи „пола Србије”. И, при том, нисмо навели све његове поседе. Колико би простора на то још отишло?

Али, бар је евидентно о каквом је монополисти реч. А њихов број у Србији и није баш мали. Карић, Цептер, Матић, Беко, Цане, ... А ту, међу српским тајкунима, је и Миодраг Костић, познат као српски краљ шећера и жита, власник новосадског предузећа „МК комерц”. И чувен по славној трансакцији три шећеране које је добио за девет евра.

Ко су власници њива Војводине

Селјацима пољопривредним произвођачима, појавом ДОС-а запретила је опасност да буду потпуно истерани из пољопривреде. Да се то до краја не би догодило, према мишљењу стручњака, неопходно је да се примени антимонополски закон. Кад крупни играчи имају и њиве, и уљаре, и силосе и индустрију меса, селјаци немају коме да продају своје производе. Нови земљопоседници у Војводини су велике домаће фирме, од којих се поједине никада нису бавиле пољопривредом.

Како је до тога дошло и ко су српски латифундисти? У вези с тим, у медијима је било доста информација. Најплоднија војвођанска обрадива земља годинама уназад продавала се у бесцење. Неке од великих српских компанија, пре свега „Делта”, „МК Комерц” и „Индустрија меса Матијевић”, купиле су пољопривредне комбинате и постале највећи земљопоседници не само у Србији, него и у Европи.

Док један део стручне јавности сматра да је њихов једини интерес да земљу коју су јефтино купили препродају скупо када Србија уђе у Европску унију, други се боје стварања монопола. Према мишљењу неких стручњака, нови земљопоседници неће се зауставити на садашњем броју хектара, јер ће тај посао тек бити исплатив.

„Код нас је у међуселјачкој продаји најскупља продаја пет хиљада евра по хектару, док се кроз приватизацију, цена хектара сведе на 500 евра. У Европи је цена од 15 до 30 хиљада евра, а у Холандији и до 50 хиљада”, указивао је Ђорђе Бугарин, у својству председника Задружног савеза Војводине.

„Свако има свој резон зашто купује земљу. ’Делта’ купује пољопривредна имања да на њој организује производњу коју ће пласирати кроз своје ланце продаје, никако нам није намера и мотив да нешто купимо да бисмо продали”, изјавио је својевремено Зоран Каплановић, заменик директора „Делта аграра”. С друге стране, стручњаци кажу да мали земљорадници имају и до десет одсто мању зараду у односу на нове велепоседнике и да би укрупњавањем поседа они могли полако да нестану.

„Залажемо се да имамо оптималну величину поседа од 50 до 100 хектара, уз финансијску помоћ оним газдинствима која су економски исплатива и која могу самостално да раде на тржишту, а да велика предузећа оптеретимо већим порезима”, каже Игор Курјачки, бивши покрајински секретар за пољопривреду.

У власништву петорице тајкуна је готово 100.000 хектара земље, а за неке од најбогатијих Срба мотив за куповину земљишта су богати фондови Европске уније.

Шампион по броју запоседнутих површина у Војводини, и то укупно 30.000 хектара, је Ђорђе Ницовић, који је после куповине ПИК Бечеј претекао Миодрага Костића Колета и Мишковића.

Листа латифундиста изгледа овако: Ницовић 30.000 хектара, Мишковић 25.000, Костић 24.000, Миле Јерковић 16.000, Петар Матијевић 12.000, итд.

У Србији заправо нема тачних података о томе колико домаћи највећи земљопоседници имају земље, а до неких резултата може се доћи на основу броја предузећа која су тајкуни купили и земљишта које су те фирме обрађивале.

Продаја друштвеног пољопривредног земљишта почела је одмах после петооктобарских промена, а овај процес још није завршен јер је и даље преостало аграрних предузећа с овим потенцијалом чију власничку структуру ваља променити, па зато још има простора да земљопоседници увећају своје латифундије, односно да се на овој листи појаве нова имена.

Дуж аутопута Београд–Загреб, у Шимановцима и Добановцима, влада некретнинска еуфорија – цене ара и до 29.000 евра. Мирослав Мишковић, Миодраг Костић и Станко Цане „опколили” аеродром.

Уљари, малинари и хладњачари

У уторак, 11. августа 2009, објављена је следећа информација која, такође, говори много о стању у Србији, монопола пре свега. „Министарство трговине и услуга Србије поднело је Комисији за заштиту конкуренције захтев за покретање поступка за испитивања повреде конкуренције против произвођача јестивог сунцокретовог уља, наводећи да постоји оправдана сумња да су склопили споразум којим се битно спречава, ограничава или нарушава конкуренција.

У склопу редовних активности праћења трговинских токова уочено је да су Витал а.д. Врбас и Сунце а.д. Сомбор – чланови пословног система Инвеш д.о.о. Београд–Земун, Дијамант а.д. Зрењанин и Банат а.д. Нова Црња, као водећи произвођачи јестивог сунцокретовог уља на тржишту Србије, истовремено укинули раније важеће промотивне и националне рабате, чиме је извршено споразумно утврђивање цене производа”, наводи се у захтеву Министарства упућеном Комисији за заштиту конкуренције.

Како се истиче у саопштењу Министарства трговине, наведени произвођачи уља, чији се удео на релевантном тржишту процењује на више од 90 одсто, истовремено су од 1. до 3. јуна ове године обавестили трговце о укидању првог рабата од 11 одсто, а потом од 1. до 3. јула и о укидању другог рабата од додатних 11 одсто.

Као непосредна последица предузете мере, уследило је повећање малопродајне цене уља.

„Сматрамо да постоји оправдана сумња да су ови учесници на тржишту склопили споразум, прећутно или путем усаглашене праксе, којим се битно спречава, ограничава или нарушава конкуренција и предлажемо Комисији за заштиту конкуренције да покрене поступак испитивања повреде конкуренције”, истиче се у саопштењу.

С друге стране, произвођачи хране су, знамо, у сталном рату са хладњачарима. Рат малинара је посебан случај. Стиче се утисак да су хладњачари јачи и да „имају леђа”. Да је тако, сведочи и налаз Комисије за заштиту конкуренције која је „утврдила” да „не постоје сазнања која основано указују” да су хладњачари кршили Закон о заштити конкуренције при откупу овогодишњег рода малина.

Комисија је утврдила да нема доказа да су хладњачари формирали картел на страни тражње, указујући истовремено да паралелно понашање учесника на тржишту, односно „копирање цене” без претходног договора, не представља кршење закона. У извештају у који је агенција Бета имала увид наводи се да је Комисија, поступајући по захтеву Мини-

старства пољопривреде Србије да испита да ли на тржишту откупа малине рода 2009. постоји договор откупљивача (хладњачара) о јединственој откупној цени, утврдила да није било монопола на страни тражње.

Комисија је, међутим, после разговора са представницима Министарства пољопривреде, Удружења хладњачара Србије и произвођачима малине из Ариља утврдила низ системских проблема у области малинарства који се не могу решити ад хок мерама, као што су једнократно подизање откупне цене или санкционисање учесника евентуалног картелног споразума.

„Чак и када би се дошло до закључка да такав споразум постоји и његово постојање санкционисало, то не би довело до суштинског и трајног отклањања проблема са којим се сусрећу учесници на тржишту откупа јагодичастог воћа, а пре свега малина”, пише у извештају. Комисија је закључила да понашање учесника на тржишту приликом откупа малине овогодишњег рода „не представља повреду правила конкуренције”. „У погледу самог начина формирања откупне цене малине, према информацијама до којих се дошло, постоје разлике између откупљивача у појединим регионима”, пише у извештају.

Комисија је констатовала да посебно у ариљском крају постоји традиција окупљања једних и других пре почетка, али и у току бербе, када се размењују информације о условима откупа. Како је наведено, „у ариљском крају преовладава модус такозване аконтне цене, према коме се одређена цена, која покрива трошкове узгоја и бербе, гарантује произвођачу у тренутку откупа, док се не оконча продаја, односно извоз и формира коначна цена, тако што се остварена зарада расподељује између произвођача и откупљивача у одређеној пропорцији”.

Комисија је закључила да „чак и да је дошло до одређене врсте договора о откупној цени, у питању је аконтна, а не коначна цена”, па се са становишта закона „не би могло говорити о непосредном или посредном утврђивању куповне, односно продајне цене”. Комисија не искључује у потпуности могућност да је до „одређеног договора у откупној цени заиста и дошло”, иако је мало вероватно да би се у испитивању могло доћи до конкретних доказа, што би било кључно за евентуално окончање поступка и доношења решења о постојању забрањеног споразума.

У извештају Комисије критиковано је и Министарство пољопривреде јер је јавно саопштило да је упутило захтев Комисији да испита случај откупа малина због чега није било могуће „изненадити” хладњачаре и доћи до записника који би евентуално могли да потврде постојање договора о откупној цени.

Малинари су тресли престоницу својим доласцима и протестима. Да ли ће их бити и идуће године? По свему судећи, хоће, јер у откупу малина остају системски проблеми, мада је млађани министар Саша Драгин понесен надом, само њему познатом. „Тражим од свих откупљивача да у овој тешкој години плате производе највише што могу јер ће им ти сељаци бити потребни и следеће године”, рекао је Драгин и додао да ће систем јавних складишта омогућити да сељаци буду независни од откупљивача који их уцењују, а касније узимају велике профите када робу продају. Да су хладњачари похлепни – јесу. Да је тешко очекивати да се промене – тешко је. Јак је тај њихов картел, исувише јак, иако се жале да им произвођачи стварају атмосферу линча.

Све у свему, у Србији, уз овакву власт, намножило се монополиста и уцењивача до миле воље, а корупција цвета ли цвета. При том, нашим тајкунима придружили су се хрватски (и словеначки), те удружени функционису јако добро... Да ли неко једном рече: самоубилачка толеранција Срба.

Р. В. С.

Др Милан Булајић, у разговору за „Велику Србију”, констатује:

У име српских жртава нема ко да тужи

Разговарао: Ратко Личина

Након 65 година, највиши представник Римокатоличке цркве у Хрватској, кардинал Јосип Бозанић, посетио је Јасеновац – логор смрти из Другог светског рата у ком је побијено око 700.000 људи, углавном Срба.

Међутим, уместо признања злочина које је починила Римокатоличка црква у Хрватској, ова посета представља нови злочин у Јасеновцу. Кардинал Бозанић, односно Римокатоличка црква, показују врхунски цинизам, јер је циљ ове посете био бестидно врећање жртава овог стравичног логора смрти и релативизовање усташких злочина. Циљ посете је такође и правдање постојања усташке НДХ и величање Алојзија Степинца, надбискупа загребачког од 1937. и католичког примаса Хрватске за време усташке НДХ и у првом периоду Титовог режима. Кардинал Степинац је дао пуну подршку усташкој држави, а тиме и геноциду почињеном над Србима, Јеврејима и Ромима. Био је марионета нацистичке Немачке приликом давања благослова њеном поглавару Анти Павелићу.

Бозанић је у Јасеновцу, где је у име Римокатоличке цркве у Хрватској почињен најстравичнији систематски злочин истребљења српског народа, изјавио: „Нисмо дошли ради расправљања и полемизирања, не долазимо изнијети извињења, оправдања или изјашњавања, нити политичке ставове, иако то неки од нас траже.”

Скандалозно је што је кардинал изједначио жртве усташког геноцида, Блајбургу и Хрвате који су страдали за време сукоба деведесетих година. Бозанић је геноцид у Јасеновцу, у ком је у најстрашнијим мукама убијено 700.000 Срба, Јевреја и Рома, упоредио са послератним злочинима комунистичког режима у Блајбургу, заборављајући чињеницу да они који су страдали у Јасеновцу нису убијали оне у Блајбургу, али они који су страдали у Блајбургу јесу убијали оне у Јасеновцу. А посету месту где је истребљен српски народ бесрамно је искористио и да подсети на страдале Хрвате за време сукоба деведесетих година ХХ века.

О овој посети и о односу Римокатоличке цркве, Запада и српских власти према српским жртвама у протеклим ратовима, за „Велику Србију” говори др Милан Булајић, председник Фонда за истраживање геноцида.

Како коментаришете посету хрватског кардинала Бозанића Јасеновцу?

Др Милан Булајић: Када је најављена посета, у себи сам рекао – Па, ево, можда ће коначно доћи да каже нешто. Међутим, када је дошао тамо, рекао је: „Ја нисам дошао овде да се извињавам, нити имам коме нити зашто да се извињавам”. То је на неки начин и очекивано, јер два пута је папа долазио у Хрватску и није му пало на памет да посети места највећих концентрационих логора на Балкану. То је показа-

ло однос Римокатоличке цркве према жртвама и игнорисање истине.

Суштина је да Ватикан отвори своје архиве и да коначно сазнамо шта је усташки поглавник Анте Павелић сакрио. Поставља се питање зашто Ватикан то не учини, шта крије ако Римокатоличка црква, како тврди Бозанић, није учествовала у злочинима. Са његовим претходником, кардиналом Кухарићем, покушао сам директно да отворим дијалог истине и он је то начелно прихватио, међутим до неке озбиљне сарадње никад није дошло.

Кад сам тражио од Ватикана податке да ми за потребе мојих истраживања отвори архиве, монсињор Безгер, као представник Ватикана, ми је одговорио: „Господине Булајићу, ви можете истраживати до 1922. године”, иако сам имао дозволу и потребну акредитацију. Монсињора Безгера сам подсетио на Свето писмо у коме се каже „Истина ће вас ослободити”. То је једна од основних догми и Старог и Новог завјета. Он ми је на то одговорио: „Господине, то је наређење папино и ја не смијем да отворим уста”.

Бозанић је у својој изјави поставио неку врсту паралеле између Јасеновца и Блајбурга?

Др Милан Булајић: Бозанић покушава изједначити жртве Јасеновца и Блајбурга, што је скандал. Чињеница је да су у Блајбургу страдали усташки злочинци, управо они који су чинили злочине у Јасеновцу. Додуше, страдало је и фамилија и невиних људи, да тако кажем, али подржавати Блајбург и сада упоређивати Јасеновац и Блајбург, то нема благе везе. Чак су и Јевреји протестовали против тога.

Хрватска тужи, а Србија чека

Да се вратимо на злочине који су почињени над српским народом деведесетих година. У случају „Олује“, Хашки трибунал је наводно најављивао неку тужбу против Фрање Туђмана и републичког руководства Хрватске, међутим до тога није дошло. Пре неколико месеци је и Милан Мартић, председник Републике Српске Крајине, пребачен у Естонију, на издржавање казне од 35 година затвора. Како ће се то све рефлектовати на тужбу Хрватске против Србије Међународном суду правде?

Др Милан Булајић: Битно је истаћи да су злочини који су вршени над Српском Крајином у Хрватској и у западној Славонији, злочини који су вршени у заштићеним зонама Уједињених нација. То је јако битна ствар, јер све оптужбе против Републике Српске и против Срба односе се на Сребреницу, која је била заштићена зона. За разлику од њих, Сребреница у ствари никада није била заштићена зона. У Сребреници је од самог почетка до краја, боравила ком-

плетна 28. муслиманска дивизија, потпуно наоружана и донаоружавана, што је генерал Халиловић пред међународним трибуналом и признао. Према томе, наочиглед Уједињених нација, у заштићеним зонама у Хрватској вршени су злочини. Уједињене нације су још 1992. године, и касније, званично обавештене о тим злочинима.

Република Хрватска је против Југославије, односно Србије, 1999. године поднела тужбу за злочине хрватских оружаних јединица, за геноцидну операцију „Бљесак” у Славонији и геноцидну операцију „Олуја” у Крајини, па чак и за прогон Срба из Крајине, што је невероватно. Хрватска је та која је извршила геноцид, посебно у операцијама „Бљесак” и „Олуја”, када је протјерано преко 200.000 Срба, попаљене су куће, убијено преко 2.000 људи. Уместо да је Југославија, а касније Србија, још 1999. године тужила Хрватску, и то не само за злочине геноцида на подручју Републике Српске Крајине и Славоније, већ и за друге бројне геноцидне акције хр-

ватске војске на подручју Босне и Републике Српске, она то није учинила. Дакле, држава која врши други геноцид над Србима у Хрватској, тужи Србију за геноцид. Основна карактеристика геноцида је планирани злочин, а овај је то и те како био јер је детаљно испланиран на Брионима. Међутим, ми противтужбу нећемо да поднесемо. Уместо тога, они туже нас. Кључно је питање, међутим, зашто, ми, Србија, нисмо поднели тужбу, а не противтужбу.

Ових дана власт у Србији даје неке назнаке да је можда спремна да подигне противтужбу. Оно што упада у очи је чињеница да се избегава онај део противтужбе који би обухватио хрватске злочине у Другом светском рату. Зашто се избегава тај део противтужбе, господине Булајићу?

Др Милан Булајић: Суштина је да власт у Србији не жели да подигне противтужбу. Ово избегавање употребе неспорних чињеница из Другог светског рата и геноцида који се десио то управо доказује. Власт у Србији се ухватила око форме која каже да злочин геноцида тада није био правно дефинисан. Међутим, дефинисан је касније. Зато злочине

над Србима треба посматрати у континуитету. Зато што злочини почињени над Србима деведесетих година имају свој корен у злочинима у Другом светском рату. Не треба бити велики правни стручњак да се ту препозна јасна намера да се злочин понови. Међутим, данашња српска власт све то пренебрегава. Уосталом, за време посете Хрватској, Борис Тадић је избегао да постави питање правичне надокнаде јасеновачким жртвама, правдајући то, како каже, чувањем добрих односа у региону. То је у најмању руку скандалозно!

Оптужница против хрватских генерала је једина тужба која се тиче хрватске стране пред Хашким трибуналом. Хрватски генерали терете се само за прекомерно гранатирање и прекомерну употребу силе и оптужница се односи само на четири општине сјеверне Далмације и Лице.

Др Милан Булајић: Чак је и амбасадор Галбрајт отишао даље од свих, и он је говорио да су његови људи гледали како су палили, уништавали српска насеља и хапсили и убијали Србе тамо где нису биле никакве ратне операције. Ви се донекле можете правдати да људи настрадају током операција, али тамо никакве операције нису вођене. Интересантно да је Влада Србије упозната да Хрватска неће Међународном трибуналу да поднесе сву документацију која се од ње тражи, али поводом тога ништа не предузима.

Оптужница против Караџића може бити кобна по опстанак Републике Српске

У којој мери ће се оптужница и исход суђења Радовану Караџићу одразити на Републику Српску?

Др Милан Булајић: Ако читате трећу амандирану оптужницу, онда се ту више не говори само о геноциду у Сребреници, него се говори о геноциду и етничком чишћењу у 27 општина. Практично, цијела Република Српска је покривена. Упозоравам да за будућност, за опстанак Републике Српске, оптужнице за геноцид су много опасније од било којих проблема који су данас постављени пред Републику Српску, укључујући доношење новог устава, укључујући начине и спровођења Дејтонског споразума, укључујући нови устав који се предлаже, итд. Јер ако се Република Српска прогласи да је одговорна за извршење геноцида, за који тврдим да се није ни десио уопште, онда се поставља питање њеног опстанка.

Када је муслиманска Босна и Херцеговина још 1993. године, иако нигде није ни било говора о неком геноциду, поднела тужбу Међународном суду правде, овде је формирана комисија од 10 квалификованих стручњака за међународно право, међу којима сам био и ја. Две године радили смо на противтужби. Међутим, након доласка ДОС-а, министар иностраних послова Свилановић и правни заступник Србије, проф. др Тибор Варади, доносе одлуку да се та добра противтужба повуче, и то без услова да муслиманска Босна повуче своју тужбу. Тужба пред међународним судом правде стоји, без наше противтужбе.

Како коментаришете процес против др Војислава Шешеља?

Др Милан Булајић: То је чисто политички процес који се максимално одуговлачи. Колико се тек чекало на почетак суђења. Да се годинама и годинама чека, то није забележено ни у најнеразвијенијој афричкој држави.

И дан-данас још нису формулисали зашто га туже осим за вербални деликт. Чак хоће да га осуде због непоштовања суда да би његов положај угрозили. Уосталом, зашто да нас то чуди када је Карле дел Понте у својој књизи јасно написала да јој је Ђинђић рекао: „Ево вам Шешеља, водите га и немојте га враћати”.

Какав је однос власти Србије према Фонду за истраживање геноцида?

Др Милан Булајић: Ја сам био иницијатор за стварање тог фонда. Првенствени циљ је био да имамо једно организовано истраживање геноцида на простору бивше Југославије, ради утврђивања истине. Влада Републике Србије одобрила је тај пројекат и регистровала га као један од фондова који су законом формиран и признати у Републици Србији. Међутим, до дана данашњег нисмо добили ни динара од Владе Србије за рад.

ЛСВ са хрватским режимом води кампању да сабирне логоре, Стајићево и Бегејци, представи као логоре смрти

Ниједан хрватски војник није убијен у Стајићеву и Бегејцима

Пише: Борис Алексић

Овог месеца Зрењанин, али и целу Србију, потреса нова пропагандна кампања коју је, у координацији са хрватским режимом, покренула Чанкова Лига социјалдемократа Војводине, а чији је циљ да Србе представи као злочинце. У питању је кампања у вези са сабирним логорима у околини Зрењанина – Бегејци и Стајићево. Чанкисти и тзв. Удруга правника Вуковар '91 и тзв. Удруга бранитеља и логораша града Загреб покушавају ове сабирне логоре да представе као концентрационе логоре, логоре смрти, у којима су наводно мучени и убијани хрватски заробљеници. У Стајићеву и Бегејцима је, након ослобађања Вуковара, био смештен део заробљених хрватских војника – злочинаца који су на најсвирепији начин убијали српске цивиле. То су били само сабирни логори, никада ниједан логор смрти није постојао у Стајићеву и Бегејцима, и на тим просторима никада није убијен ниједан хрватски војник. Међутим, опет је некима у интересу да Србе представи као злочиначки народ и покренута је читава машинерија.

У пропагандну акцију укључено је и Специјално тужилаштво за ратне злочине у Београду које је, очигледно, продужена рука Трибунала у Хагу. Њихова звезда, тужилац Владимир Вукчевић, је познат по изјави да Србија нема довољно доказа против шиптарских терориста, иако на званичном сајту Владе Србије већ 5 година стоји бела књига о злочинима над Србима на Косову и Метохији коју је израдила БИА.

О позадини свих дешавања у вези са логорима у околини Зрењанина, разговарали смо са Сашом Сантовцем, председником Општинског одбора Српске радикалне странке у Зрењанину.

Господине Сантовац, објасните нам како је уопште могуће да један функционер Србије прими делегацију која промовише историјски ревизионизам и која хрватске војнике – убице из Вуковара покушава да представи као жртве.

Саша Сантовац: Александар Мартон, иначе члан Чанкове Лиге, у кабинету Скупштине града Зрењанина примио је представнике тзв. Удруге правника Вуковар 91 и тзв. Удруге бранитеља и логораша града Загреб и обећао им је да ће 3. октобра ове године моћи да поставе спомен-плочу на такозваним логорима у Стајићеву и Бегејцима. Представници ових удружења су рекли да ће тада уприличити и свету мису коју ће предводити војни ординариј у Републици

Хрватској, монсињор Јурај Језеринац, Председник Скупштине је то урадио без сагласности челника града и Скупштине града Зрењанина.

Основни проблем, осим тога што је Александар Мартон, кршећи своја овлашћења, примио ову делегацију, јесте да он жели да измени стварне чињенице јер у Стајићеву и Бегејцима никада нису били логори смрти. То су били само сабирни центри. Посебно треба истаћи да на тим просторима никада није убијен ниједан хрватски војник, нити је извршено силовање.

Каква је улога ЛСВ Ненада Чанка у креирању ове афере?

Саша Сантовац: Није нимало случајно да је Александар Мартон прво примио ову делегацију и обећао им постављање плоча, а да је након тога, 1. октобра ове године, Жупанијско тужилаштво у Осијеку затражило истрагу против генерала Васиљевића, шефа Управе безбедности Секретаријата за народну одбрану у време почетка рата у Хрватској и БиХ, због ратних злочина у логорима у Бегејцима, Стајићеву и Сремској Митровици. То су координиране активности.

ЛСВ никада није осудила злочиначку акцију „Олуја“ у којој је из својих домова протерано 250.000 Срба, а између 2.000 и 2.500 се води као убијено и нестало. Такође никада није споменула логор „Крестинец“ крај Загреба. То је логор у којем су људи свирепо мучени и убијани. Тамо су се дешавале страшне ствари, као и у логору „Лора“ у којем су Срби такође мучени и убијани.

Какав је став Српске радикалне странке према постављању спомен-плоча хрватским војницима – злочинцима?

Саша Сантовац: Српска радикална странка осуђује потез Александра Мартона који је без сагласности Скупштине града Зрењанина примио ову делегацију и који покушава да ревидира чињенице у вези са Стајићевом и Бегејцима, и представи Србе као злочиначки народ. Оно што је овај догађај произвео у граду је велика узнемиреност становништва пошто у Зрењанину имате људе који су избегли, како са подручја Хрватске тако и из БиХ, имате и оне који су за време рата постали ратни војни инвалиди, као и оних који су остали без својих најрођенијих.

Ко је уствари Александар Мартон из Чанковог ЛСВ-а?

Саша Сантовац: Александар Мартон је у граду Зрењанину познат као лажни политиколог, који се пре свог избора за председника Скупштине представљао као политиколог, а у ствари има завршену само гимназију. Затим је познат по злоупотреби службеног положаја јер је, користећи ауто Скупштине града Зрењанина, ишао на службено путовање у Пулу, што најречитије говори о личности Александра Мартона.

Ко су били логорашаи?

У књизи Бојане Исаковић „Геноцид над Србима 1941-45. и 1991. и 1992. године – Жртве“ (Београд, Музеј примењене уметности 1992, стр. 110 – 117) представљени су бројни документи о убиствима која су починили хрватски злочинци над Србима у Вуковару током 1991. и 1992. године. Након ослобођења Вуковара, део заробљених хрватских војника био је смештен у Бегејцима и Стајићеву. На страни 110 наведене књиге виде се имена српских цивила које су ови злочинци убили на најсвирепији начин. Приказане су и фотографије масакра. Међу ликвидираним цивилима су Јован Марков, убијен 18. новембра 1991. године, Милан Везмар, убијен између 10. и 11. новембра 1991. године, Бошко Грбић, убијен 14. новембра 1991. године, Милорад Зорић, убијен између 11. и 12. новембра 1991, Константин Лукић, убијен 18. новембра 1991. и Урош Недућић, убијен 18. новембра 1991. године. На страни 113 до 117 књиге Бојане Исаковић налази се званична изјава Милице Звјерец која до детаља објашњава на који начин су хрватски злочинци мучили и убијали српске цивиле у Вуковару. Ту су и докази о убиству Виде Јаковљевић рођене 1924. године и Милосава Булајића убијеног у масовној егзекуцији Срба.

Највећа изложба о геноциду над Србима аутора Бојане Исаковић запаљена је 2003. године у Парохијском дому у Врању, где је била сакривена. Уништена је само месец дана након што је бивши председник Србије и СРЈ Слободан Милошевић најавио да ће је користити у својој одбрани.

Студија Светске банке „Како са мање урадити више”

Пацијенти изостављени из анализа

- Др Паја Момчилов, председник Одбора за здравље и породицу, приметио је да у самом Извештају нема статистичких података о стању здравља нације, па су самим тим препоруке аутора да се смање капацитети и број запослених неутемељени. Пацијенти нису ни поменути у студији
- Први смо по броју умрлих од болести које се могу превенцирати, али превенција није била у центру интересовања здравствене полиције, само начелно, у пракси ништа од тога. Сад видимо да је то знала и Свјетска банка

Најновија студија Светске банке (СБ), под насловом „Како са мање урадити више”, у поднаслову – „Суочавање са фискалном кризом путем повећања продуктивности јавног сектора”, недавно је била тема посебне седнице Одбора за здравље и породицу Скупштине Србије (16. 9. '09), са посебним освртом на одељак који се односи на функционисање домаћег здравства.

Одбор је поздравио Извештај Светске банке као добронамерну жељу да се помогне нашој земљи која је у транзицији и у тешкој економској ситуацији. Ипак, у својим закључцима, посланици су били једногласни у оцени да „аутори нису уложили довољан напор да се реалније сагледа стање здравља грађана и који су главни проблеми у здравственом систему Србије”. Такође, посланици су се сагласили и око следећег закључка: „Чланови Одбора нису убеђени да ће све остале предложене мере донети суштинско побољшање ефикасности и ефективности здравственог система (затварање и спајање клиника примарне здравствене заштите, смањење броја особља у клиникама примарне здравствене заштите и преиспитивање пакета бенефиција и коришћење високе технологије). Супротно честим оценама које се могу чути из Министарства здравља и од министра лично, да „ништа није функционисало пре 2000. године, Свјетска банка у свом извештају наводи да „систем здравства у Србији бележи значајан напредак у последњих 15 година.” Дакле, систем је добро функционисао и чак напредовао и у време санкција. Др Паја Момчилов, председник Одбора за здравље и породицу, приметио је да у самом Извештају нема статистичких података о стању здравља нације, па су самим тим препоруке аутора, да се смање капацитети и број запослених неутемељени. Пацијенти нису ни поменути у студији. Између осталог, констатовано је да Србија има најмањи постелни фонд у Европи, мањи од Пољске, која је на зачелју у Европи, а саветује се да би га још требало смањити. Такође, стручњаци СБ у свом извештају наводе да је трошење на приватно здравство опало са „високих 34”, на „сашањих 30 одсто” укупне потрошње у здравству, а не наводе се статистички извори на основу којих се дошло до тог закључка.

Дискриминација, корупција, узурпација

Седници нису присуствовали представници Светске банке, иако су уредно позвани. На седници су били позвани и

представници пацијената, невладине организације Клуб „Здравље”, која је пуноправни члан International Alliance for Patient Protection (IAPP), са седиштем у Лондону, под покровитељством Светске здравствене организације (СЗО). У свом осврту на Извештај Светске банке, представници Клуба „Здравље” исказали су своје незадовољство паушалним оценама о „напретку” здравственог система Србије. „У протеклих осам година Министарство здравља је, уз подршку експерата Светске банке и Европске комисије и потрошених неколико десетина милијарди евра, настојало да реформише здравствени систем Србије. Данас тај систем, у односу на пацијента, карактеришу – корупција, дискриминација и узурпација државне имовине, оценили су представници Клуба „Здравље”. Они указали и на парадокс – у Извештају СБ критикују се и делови здравственог система чије је успостављање она сама финансирала од 2002. до 2006. кредитом од 20 милиона евра. Реч је о пројектима изабраног лекара, којег пацијенти бирају само у државном сектору, приватни сектор ни данас није, као што је то у свим европским земља-

ма, интегрисан у јединствени систем. Затим је ту пројекат успостављања националног здравственог рачуна, рационализације броја запослених, увођења информационог система, као и других 87 пројеката.

На више пута постављено питање, колико Србија укупно троши за здравство, зашто немамо национални здравствени рачун, као што га имају све европске земље, што се може и проверити на сајту европске канцеларије СЗО, присутни представници Републичког завода здравственог осигурања (РЗЗО), као ни представници Министарства здравља, нису понудили јасан и прецизан одговор. Посланици не само што нису добили одговоре на питања која су поставили представницима власти, већ се у материјалима, које су добили уочи седнице, поткрао и један папир који се односио на ту тематику, али – без потписа и печата. На инсистирање посланика ДСС Милана Димитријевића чији је то материјал и како је без „порекла”, односно печата и потписа, доспео на седницу, одговорила је директорка РЗЗО, Светлана Вукајловић. Реч је, објаснила је она, о материјалу који је РЗЗО припремио, али, ето, није стигао да му стави печат и потпис одговорног лица! То је она иста установа која пацијенте протерује кроз „иглене уши”, како би им ускратила и оно мало права што им је преостало, не пропуштајући прилику да им тражи „длаку у јајету” како би их скинула са терета фонда и натерала да плате из свог џепа, а скупштинском одбору мирно потура непотписани документ!

Помоћ астролога, неопходна!

Портпарол удружења приватних лекара и стоматолога Војводине, др Драшко Карађиновић, посебно је указао на мањкавост документа који износи паушалне оцене о смањењу удела приватног сектора у укупној здравственој потрошњи, а да нигде није наведено одакле тај податак. Такође, поставио је и питање на које годинама сви чекамо одговор, колико Србија троши за здравство – шест одсто БДП-а, како тврди Светлана Вукајловић, директорка РЗЗО, 8,2 одсто,

како је на скупу 10. јула ове године изнео министар здравља, проф. др Томица Милосављевић, или 10,5 одсто како тврди СБ. То није одступање од прихватљивих 2-3 одсто, већ се креће у распону од 40 до 90 одсто! Иначе, један одсто БДП-а Србије износи нешто преко 300 милиона евра! Одступање од 40 одсто је, ни мање ни више – МИЛИЈАРДУ и 200 милиона евра! Може ли се доћи до податка колико Србија укупно троши за здравље нације?

Податак није и не може бити тајна. На сајту Завода за статистику Републике Србије такав податак не постоји, на сајту Светске здравствене организације, канцеларије за Европу, такође. Где се то може наћи? Можда би помогла астрологија, јапански, кинески хороскоп, шољица кафе? Ипак, 18. септембра ове године, на прес конференцији, Вилијам Дилинџер, водећи стручњак СБ за менаџмент, пред препуном салом, на питање колико трошимо за здравство – шест, осам или 10,5 одсто, одговорио је – онолико колико је СБ и израчунала, 10,5 одсто. „Трошите више од Мађарске, која је иначе чланица ЕУ”, рекао је Дилинџер. Тако смо коначно сазнали колико трошимо. Трошимо више него што нам је представљано свих ових година. Јер, укупна потрошња је све оно што се издваја за здравство – средства из јавних прихода, од доприноса, али и све оно што грађани плаћају и у државном и у приватном сектору, оно што плаћају из свог џепа, па онда и све оне донације које су пристигле. Закључак се сам намеће, трошимо нерационално. У прилог томе иду и здравствени показатељи, који нису нимало охрабрујући.

Први смо по броју умрлих од болести које се могу превенирати, али превенција није била у центру интересовања здравствене политике, само начелно, у пракси ништа од тога. Сад видимо да је то знала и Светска банка.

Р. В. С.

Предлогом Закона о тајности података
јача извршна власт а слаби законодавна и судска

Тадићев монопол на државне тајне

- Закон гојшво пошшуну искључује адекватну парламентарну контролу у примени његових одредби. Пре свега на поме инсистира, како тврде предлагачи, евројска пракса. И по ће овде бити поверено ојей шелу које формира Влада, односно Савету за националну безбедност. Дакле не државном шелу, већ стручној служби Владе. Кадија ше шгужи, кадија ши суди. Очигледно, намера предлагача је шпрење и јачање овлашћења извршне власти, а све по на шшшрб судске и законодавне

Пише: Драган Стевановић

Стање у области поступања са подацима који имају ознаку тајних, на експлицитан начин указује на степен развијености демократије у једном друштву, на разумевање демократских и парламентарних принципа, на стање у вези са правима и слободама у једној држави, на ниво политичке зрелости и свести појединца у извршној власти и на крају, на спремност надлежних да се ослоне на позитивну упоредну правну праксу.

Србија је данас све, само не уређена држава. Стварајући неред, власт ствара простор за злоупотребе, узурпацију и манипулације. Када је у питању поступање и третирање података који имају ознаку тајних, треба рећи да горепоменути хаос произилази из чињеница да данас у Србији ову област регулише преко 400 подзаконских аката, који су, од поступка усвајања па до контроле њихове примене, у потпуности у рукама извршне власти, односно оних који представљају већину. Да не буде заблуда, када власт жели ред у овој области, довољна су јој и 3 члана Кривичнога законика (у овом случају 316, 369 и 415) да обезбеди националну сигурност, правну сигурност, сарадњу са другим државама и организацијама, све оно што би адекватна законска регулатива у пракси морала да обезбеди.

Предлог Закона о тајности података који је Влада Републике Србије припремила и који треба да, како они кажу, уведе ред у ову област, то неће учинити и он није одговор на тенденциозно произведени хаос. Овако концепцијски дефинисан, Закон ће дати легитимитет злоупотребима, аномалијама и неодговорности које су данас основа правног режима тајних података у Србији.

Закон по налогу ЕУ

Предлагач Закона каже да ова област до сада није била транспарентна у Србији и да ће овим концептом то бити промењено. При томе предлагач не крије да је то још један од закона који мора да се усвоји и примени јер тако тражи ЕУ. „Сви закони које доносимо као земља која жели да постане кандидат за чланство и члан ЕУ, морају бити бити потпуно усаглашени са стандардима Савета Европе и директивама ЕУ”, истиче Слободан Хомен.

Нажалост, данас у Србији свако може да постави себи питање: Има ли ова држава механизме да свој суверенитет, интегритет, уставни поредак, националну или јавну безбедност заштити од појединца, организација или служби које раде на подривању наведених категорија? Та транспарентност је у протеклих 9 година отишла толико далеко да је потпуно девалвирана. Све сегменте овог друштва контролишу или стране службе или тзв. невладине организације, или појединци из редова извршне власти. Од финансијског па све до безбедносног сектора.

Чињеница да су радну групу која је писала и овај закон чинили углавном људи из тог трећег сектора, или конкретније, сегадинска екипа, оспоравају и саму помисао на добре

намере предлагача. Али пажњу овде не треба погрешно концентрисати на креаторе Закона. Проблем је у онима под чијом диригентском палицом се све ово одвија. То су Демократска странка и Борис Тадић. Зашто?

Диктатура

Закон о тајности података, за поменуте треба да представља само још један механизам у спровођењу отворене диктатуре Бориса Тадића и његовог кабинета. Ова тврдња проистиче из чињенице да ће сви суштински послови које регулише Закон (означавање података тајним, одређивање степена тајности података, скидање ознака тајности са података, опште и посебне безбедносне провере, процене, унутрашња контрола, итд) бити и даље и искључиво поверени органима јавне власти који на директан или индиректан начин зависе од политичке воље Бориса Тадића и Демократске странке. Појединци у чијим ће рукама бити инструменти које овај закон предвиђа су директор БИА Саша Вукадиновић, његов заменик Ивица Петровић, Ранко Тадић, Мики Ракић, па све до последњег чиновника са жутом етикетом. „Према предлогу новог закона о тајности података, Миодраг Ракић, шеф кабинета председника Србије, који је истовремено, по службеној дужности, и секретар Савета за националну безбедност, инсталиран је неформално као особа преко које иду информације председнику државе, и над којом нису предвиђени контролни механизми државе. Из ког центра моћи проистиче тенденција да се концентрише моћ, назире се по томе које је место на коме се прећутно спроводи ова концентрација. Нацрт Закона, који је Влада предложила, сачинила је радна група којом је председавао Ракићев подређени, генерални секретар председника, Владимир Цвијан” (распарава о Закону о тајности података, 25. 8. 2009. године). Односно, како пише лист „Ало” (26. 8. 2009), „то је човек преко кога информације иду председнику, а о томе парламент никад није питан”.

Које су њихове професионалне референце које су их квалификовале за такву привилегију, за привилегију бављења националном безбедношћу? Да ли то што прислушкују опозицију? То што тргују информацијама?...

Очигледно, за њихове менторе то је довољно. Није ли то концентрација још веће власти у рукама малог броја људи? Требали би можда због тога да будемо забринуте? И те како. Неретко, били смо сведоци злоупотребе тајних података која не угрожава само државу, већ и људска права и слободу појединаца.

Закон готово потпуно искључује адекватну парламентарну контролу у примени његових одредби. Пре свега на томе инсистира, како тврде предлагачи, европска пракса. И то ће овде бити поверено опет телу које формира Влада, односно Савету за националну безбедност. Дакле, не државном телу, већ стручној служби Владе. Кадија те тужи, кадија ти суди. Очигледно, намера предлагача је ширење и јачање овлашћења извршне власти, а све то на уштрб судске и законодавне.

Искључена контрола парламента

Народна скупштина или надлежни скупштински одбор се спомињу у неколико чланова на основу којих Скупштина може опозвати тајност неког документа у јавном интересу и да је Канцеларија Савета једном годишње дужна да поднесе извештај о свом раду надлежном скупштинском одбору. У првом случају, одлука Скупштине је опет израз политичке воље већине – Бориса Тадића или Микија Ракића, а у другом случају не предвиђају се механизми којима се на евентуално лош извештај може реаговати ако то опет Борис Тадић не жели.

Што се тиче пак члана 9 овог закона, којим се предвиђа да и председник Народне скупштине може одредити тајност неког податка, такође постоји резервисаност јер у оваквим коалиционим односима, са оваквим патолошким и ауторитарним склоностима Бориса Тадића, потпуно је политички неутралисано право на став председника Скупштине. Можда би већа политичка аутономност председника Скупштине и политички субјективитет дао бар зрачак наде у погледу националне свести најодговорнијих, али у оваквим политичким односима владајуће коалиције, заснованим на потпуној доминацији и супериорности жутог предузећа, то је излишно.

Влада одређује степен тајности

Велики проблем Закона јесте и чињеница да није направљена јасна диференцијација у оквиру степена тајности података. Углавном су сви степени стављени у исти кош, и они са ознаком државна тајна и они који имају ознаку интерно. И ово је урађено тенденциозно како би могло да се манипулише подацима са ознакама високог степена тајности. То је крајње поражавајуће јер неадекватно поступање са подацима који имају ознаке државна тајна и строго поверљиво могу проузроковати неотклоњиву штету по националне интересе државе, односно тешку штету по државу. Интересантно да ближе критеријуме, како предвиђа предложено законско решење, о одређивању степена тајности одређује поново нико други но Влада.

Држава мора да буде рестриктивна или опрезна када су у питању ова два степена тајности података (строго поверљиво и државна тајна). Њиховом злоупотребом доводе се у питање уставни поредак и национална безбедност државе.

Истовремено, заједно са овим предлогом Закона као и Предлогом закона о изменама и допунама Закона о доступности информација од јавног значаја, отвара се питање афирмације права грађана, правних и одговорних лица, која су загарантована Уставом, а која се односе на приступ информацијама од јавног значаја. У овом контексту, упоредна пракса је доста разнолика, у многим државама либералнија, али слободу које су у овом смислу законом дефинисане за, рецимо, повереника или омбудсмана нису без лимита јер је веће присуство парламентарне контроле. Међутим, овај предлог закона и те како, с једне стране лимитира поверени-

ка и омбудсмана, а с друге стране присуство парламентарне контроле је сведено на минимум, односно оно ни не постоји.

Значи, неспорно је да предложено решење озбиљно угрожава спровођење низа других закона: Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закона о заштити података о личности, као и Закона о заштитнику грађана, Закона о Агенцији за борбу против корупције.

Међутим, треба споменути подлу замисао режима да је требало да ови и сви други пропусти у Закону остану у сени расправе коју су у средствима јавног информисања водили повереник за информације и председник радне групе која је писала Предлог закона. При томе нико не жели да оспори да је и то свакако важан сегмент Закона, али не и једини који заслужује широку јавну расправу.

ДС спречава спровођење закона које је сама предложила а њена скупштинска већина усвојила

Полемика је вођена око члана 40 којим се ограничава приступ тајним подацима са ознакама државна тајна и строго поверљиво заштитнику грађана и поверенику за информације од јавног значаја.

„Не треба поверенику податак о физичкој или хемијској формули првог српског интерконтиненталног пројектила. Поверенику и омбудсману се ограничава приступ информацијама које су нам неопходне за вршење функције. Како да штитим људска права ако полиција може да ограничи приступ информацијама на основу којих треба да утврдим да ли примењује тортуру, да ли неосновано прислушкује, пресеће интернет-везе, прати, јер ми овај закон забрањује приступ информацијама, методама и поступцима. Само омбудсман и повереник су ограничени, али заменици општинских тужиоца и огроман број других функционера нису. Овај закон потпуно игнорише инсајдере, што је потпуно несхватљиво”. Родољуб Шабић повереник за информације од јавног значаја („Политика”, 10. 8. 2009)

Суштински проблем овде није само то што се лимитира приступ поверенику и омбудсману, већ и ко те лимите наме-

ће и што и у овом члану није јасно дефинисана или предвиђена могућност да парламент реагује. Можда, да ова држава има национално свесно руководство, одредбе овог члана не би биле спорне, али... Како се ради о људима спремним на све, на злоупотребе најтеже врсте, вероватно да су повереник и омбудсман с правом забринути. Јер, они своје функције ни до данас нису могли да обављају на адекватан и законском предвиђен начин, а камоли после евентуалног усвајања оваквог закона. Довољно је погледати извештај повереника о раду његове канцеларије и кроз њега може да се наслути и предвиди судбина овог закона и евентуалне консеквенце. Па он ни по постојећим прописима није могао да натера једног малог али дрског и бахатог директора комуналног предузећа да обавести заинтересоване колике телефонске рачуне плаћа новцем предузећа...

Малициозност, када је члан 40 у питању, је и чињеница да они којима је приступ евентуално ограничен кроз овај члан могу да се жале и Касационом суду, који Србија, узгред, још увек нема.

Наравно, ту је и Канцеларија Савета, владино тело које ће: пратити спровођење закона и примену стандарда, припремати прописе, вршити контроле, подносити кривичне пријаве и шта све не... Ту је и директор Канцеларије, кога опет бира Борисова влада, заменик директора, који је избор Владе на предлог Борисовог директора и тако у круг. Заиста је тешко објаснити како то да на основу овог предлога надзирани орган има могућност да суспендује решење институције којој је поверена улога да врши надзор. Без икакве логике и без икаквог размишљања о последицама које ће произвести примена овог закона у пракси.

С друге стране, Предлог Закона је у колизији са Законом о Агенцији за борбу против корупције који прописује да су државни органи и организације, јавне службе и друга правна лица са јавним овлашћењима дужни да у року од 15 дана доставе Агенцији сва документа и информације потребне за обављање послова из њене надлежности. Наиме, директор и Одбор агенције, Предлогом Закона изостављени су не само са списка лица која на основу функције имају право на приступ без одобрења, већ и са списка лица која имају право на одобрење без безбедносне провере.

Људи на челу овог, како је влада представила, независност антикорупцијског тела, у подређеном су положају између осталих и у односу на разне функционере министарстава. Оправдано се поставља питање како Агенција онда може да буде независан самостални државни орган ако ће њен рад, када се суочи са неким податком који је означен тајним, зависити од нечије добре воље, као и од брзине реаговања судских органа којима може да се жали.

Може ли неко са сигурношћу да тврди да неће бити намерног опструисања и одуговлачења поступака које води Агенција? Поготово што Предлог закона предвиђа веома благе казне ако се неки податак или документ неосновано прогласи тајним и на тај начин се сакрије од јавности. Одговорно лице за овакву врсту злоупотребе може да буде кажњено од 5 до педесет хиљада динара.

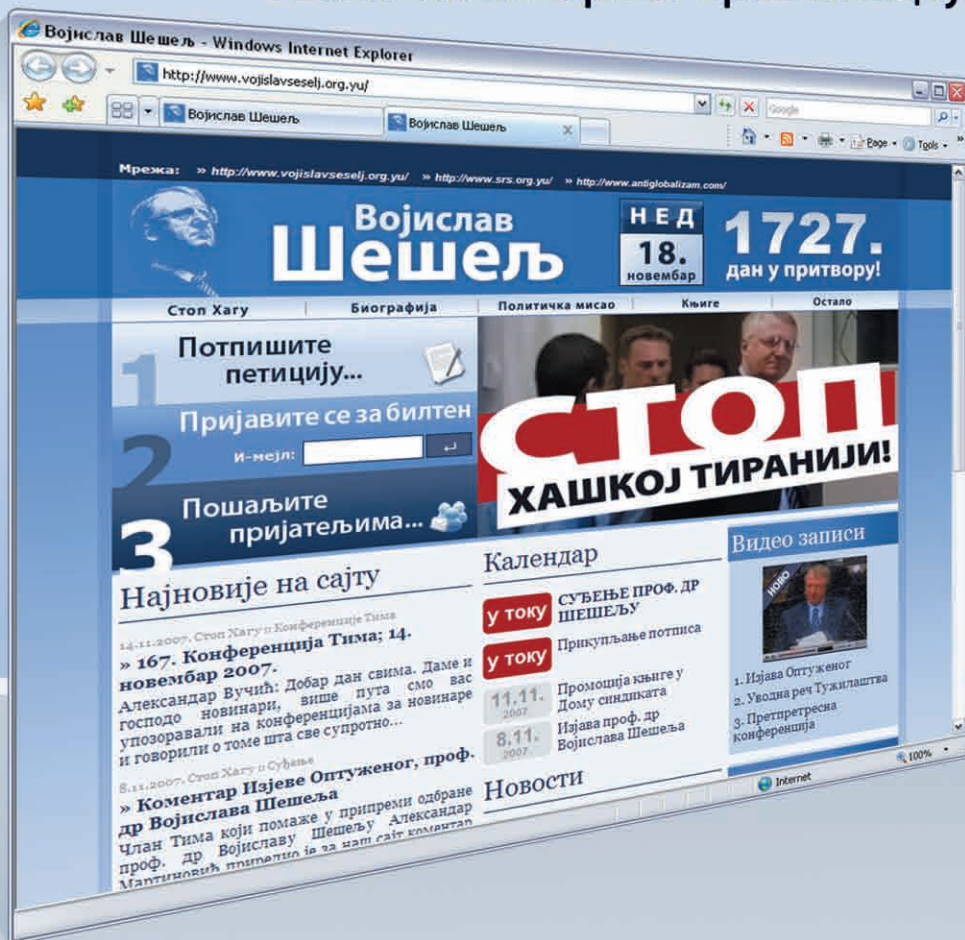
Све горе поменуто, али и оно што није поменуто а присутно је у Предлогу Закона, потврђује сумњу у успех Закона са аспекта заштите државних националних интереса, коректног правног промета тајних података, остваривања контролне функције парламента. За све то треба мало националне свести и одговорности, државничког држања, посвећености јавном интересу...

Све ово само још једном осликава људски и политички профил диктатора Бориса Тадића.

- Наука мора да уђе у све поре друштва, рече Чуме и купи факултет.
- Шта мислите који ће главни предмет бити на Чуметовој високошколској установи?
- Чуме је већ обезбедио професоре за свој факултет. Понудио катедре онима са Правног факултета из Крагујевца.
- Александар Вучић, недавно ишао у Америку. По нове инструкције и налоге, изгледа.
- Да ли је Вучић држао „предавање” у Америци, не знамо. Да су њему газде одржале предавање, у то смо сигурни.
- Шта мислите, да ли се тај Ацин одлазак звао „студијско путовање” или рапорт газдама?
- Ђаво увек долази по „своје”, рече Вучић и оде у Америку.
- Овај позив за њихово путовање има призивок епског. Подсећа на ону: „Слуге зове Смаил-ага”.
- Није Аци Вучићу тамо било лако. Онолике паре, које су им дали, потрошене а резултат килав.
- Да би неко био револуционар или хулиган не зависи од тога шта ради, већ од тога да ли га је за „посао” ангажовао режим.
- Некад је био догађај кад је Пинки видео Тита. Данас је догађај кад Вучић види Мантера или бар Вордсворта.
- Занима ме да ли ће неко од функционера одлетети зато што ЈАТ не лети.
- О Закону о информисању се зна све. Једино се не зна ко му је аутор. Вероватно се човек стиди.
- И грађани Београда се спремају за нову грејну сезону. Купују ћебад и јоргане у које ће се, поред хладних радијатора, умотавати.
- Градски главари су почели интензивне припреме за грејну сезону. Сваки дан се моле Богу да зима буде топла и без кошаве.
- По Јелку Качину нисмо испунили све услове за бели шенген. Неке од тих услова Запад тек смишља.
- Повољан кредит за стан (онај који је влада обећала), можете остварити већ МАЛО СУТРА.
- Томица Милосављевић спрема Закон о општој забрани пушења. Динкић већ размишља о сличном закону за храну.
- Највећи допринос ова власт даје суботом и недељом. Тада не раде.
- Румунску репрезентацију смо победили. Упркос томе што су утакмици присуствовали Борис Тадић и цела његова свита.
- Ова власт ће највише урадити за народ кад постане опозиција.

Војислав Шешељ

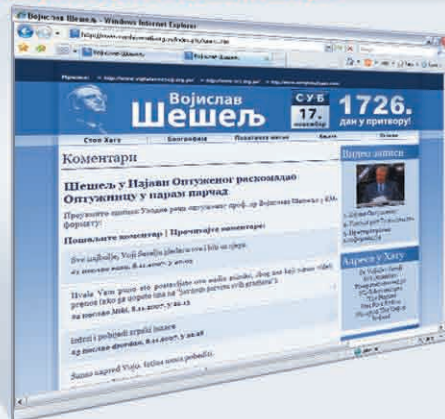
званична интернет презентација

Српска радикална странка представља вам преуређену интернет презентацију проф. др Војислава Шешеља, прилагођену потребама благовременог и истинитог информисања јавности о процесу који се води пред такозваним Хашким трибуналом. На интернет адреси www.vojislavseselj.org.yu имате могућност прегледа и коментара најновијих вести и најаве догађаја. Можете погледати или преузети видео записе суђења, прочитати поднеске, транскрипте статусних конференција и упознати се са активностима Тима за одбрану.

Сви посетиоци сајта могу бесплатно преузети електронске верзије књига проф. др Војислава Шешеља, међу којима посебно издвајамо капитална научна дела „Идеологија српског национализма“ и „Римокатолички злочиначки пројекат вештачке хрватске нације“.

Уколико до сада нисте били у прилици да потпишете петицију за директан пренос суђења на РТС-у, то можете учинити на овој интернет презентацији.

VOJISLAVSESELJ.ORG.YU